

Asioid. n. 125 / 14. 6. 1994

RANTASALMEN MUINAISJÄÄNNÖSINVENTOINTI

Savonlinnan maakuntamuseo 1993

referaatti

RANTASALMEN MUINAISJÄÄNNÖSINVENTOINTI 1993

Savonlinnan maakuntamuseo

Inventoinnin suorittajat: Antti Bilund, Leena Lehtinen, Teija Nurminen ja Timo Sepänmaa (sekä harjoittelijoina Eija Puistomaa ja Raija Ylönen)

Kyseessä oli kunnan perusinventointi. Ennen inventointia kunnasta tunnettiin 3 kivikautista asuinpaikkaa, 2 pyyntikuoppakohdetta, 1 röykkiökohde (2 lapinrauniota), 1 mahdollinen muinaislinna ja 15 raudanvalmistuspaikkaa. Kivikautisia hajalöytöjä tunnettiin 10 kpl ja 1 ajoittamaton. Inventoinnissa löydettiin tai yleisöilmoituksen perusteella rekisteröitiin edellisten lisäksi 29 kivi- tai varhaismetallikautista asuinpaikkaa, 7 pyyntikuoppakohdetta, 7 raudanvalmistuspaikkaa, 3 kuppikiveä, 3 ajoittamatonta liettä, 1 lapinraunio ja 3 (kvartsi-iskosten) hajalöytöpaikkaa. Näiden lisäksi on erilliseen kortistoon rekisteröity 10 selvästi historiallista tai ajoittamatonta epämääräistä kohdetta.

Inventointiin keskitettiin epätavallisen paljon aikaa ja työvoimaa. Työmäärään nähden muinaisjäännöksiä löytyi yllättävän vähän. Joka tapauksessa kunta tuli varsin kattavasti inventoiduksi ja perusinventointi voidaan katsoa suoritetuksi.

Löydöt: KM 28021-28051.

Tutkimuskustannukset: Savonlinnan maakuntamuseo (harjoittelijoiden palkkaus Helsingin yliopiston arkeologian laitos), (Rantasalmen kunta 5000 mk)

Tutkimusraportti: Timo Sepänmaa 28.2.1994 Savonlinnan maakuntamuseossa (kopio museoviraston arkeologian os. top. arkistossa)

Sisällys

	sivu
Johdanto	7
Aikaisemmat tutkimukset	7
Alueen topografiaa	8
Maastotyöt	9
Raportin laadinta	10
Muinaisjäännösten kuvaukset	12-140
Historiallisen ajan ja epämääräisiä kohteita	141-154

liite

Peruskarttaliitteet (1:20 000)	I:1-29
Yleiskartta (1:200 000) - Inventointikohteet	II
Yleiskartta (1:200 000) - Vuoden 1993 inventoinnissa läpikäytyt alueet	III
Kohdeluettelo	IV:1-2
Lyhyt löytöluettelo	V:1-3
Löytölajiluettelo	VI:1-4
Valokuvaluettelo	VII:1-2
Pinnakkaisvedokset mustavalko-kuvista	VIII:1-2

RANTASALMEN MUINAISJÄÄNNÖSINVENTOINTI 1993

Johdanto

Rantasalmen muinaisjäännösinventoinnin toteutti Savonlinnan maakuntamuseo. Maastotöitä teki kolme maakuntamuseon palkkaamaa arkeologian opiskelijaa - Antti Bilund, Teija Nurminen ja Timo Sepänmaa. Mukana oli lisäksi kaksi Helsingin yliopiston arkeologian opiskelijaa harjoittelijoina (Eija Puistomaa ja Raija Ylönen). Muutama harrastaja-arkeologi - Risto Kupiainen, Eero Siljander, Juha Taskinen ja Jouni Tyrisevä - auttoi inventoinnissa pisimmillään viikon verran. Maastotyöt tehtiin pääasiassa ajalla 5.7. - 20.8. -93. Maakunta-arkeologi Leena Lehtinen inventoiti virkatyönään, pääasialla syksyllä, muiden arkeologien jo päätettyä kenttätyönsä.

Kustannukset maksoi Savonlinnan maakuntamuseo, harjoittelijoiden osalta Helsingin yliopisto. Rantasalmen kunta auttoi 5000 markalla, tarjoamalla inventoijille edulliset asunnot ja antamalla yhden työntekijänsä (Markku Immonen) apumieheksi viikon ajaksi.

Aikaisemmat tutkimukset

Esihistoriallisten muinaisjäännösten järjestelmällistä inventointia ei Rantasalmella ollut aiemmin tehty. Antero Pelkonen on vuonna 1902 julkaistussa kihlakuntakertomuksessaan koonnut tietoja Rantasalmen kihlakunnan muinaisjäännöksistä (Entis-ajan muistoja Rantasalmen kihlakunnasta, - SMYA XXII). Raudanvalmistuspaikkojen lisäksi se ei kuitenkaan tarjoa paljonkaan tietoa kiinteistä muinaisjäännöksistä nykyisen Rantasalmen kunnan alueelta. Arkistoinventointi oli kuitenkin tehty Helsingin Yliopiston arkeologian laitoksen Saimaa-projektin yhteydessä, missä muiden Saimaan vesistöalueen kuntien ohella myös Rantasalmen (v:n 1991) muinaisjäännöstiedot oli liitetty Saimaa tietokantaan.

Ennen inventointia oli esihistoriallisia kohteita käynyt tarkastamassa museovirastosta Matti Huurre, Oiva Keskitalo, Ville Luho, Mikko Perkko ja Helena Taskinen ja Savonlinnan maakuntamuseosta Leena Lehtinen ja Eeva Raike. Vuonna 1989 teki Tarja Hedman Savonlinnan maakuntamuseon palkkaamana raudanvalmistuspaikkojen inventoinnin Rantasalmella ja lähialueilla (Kansanomainen raudanvalmistus Tuusjärven ympäristössä, Juvan ja Rantasalmen alueella. Käsikirjoitus.). Tämän lisäksi raudanvalmistuspaikkoja on käynyt tarkastamassa Matti Huurre, Martti Koponen ja Leena Lehtinen. Martti Koponen kaivoi yhtä raudanvalmistuspaikkaa (kohde 21) vuosina 1990-91, mikä on toistaiseksi ainoa arkeologinen kaivaus Rantasalmella (ks. Koposen artikkeli "Raudanvalmistusta Rantasalmella 1500-luvulla", - Sihti 2 (1992):117-119).

Ennen inventointia Rantasalmelta tunnettiin 3 kivikautista asuinpaikkaa, 2 pyyntikuoppakohdetta, 16 raudanvalmistuspaikkaa, 1 lapinrauniokohde (2 röykkiötä) sekä 1 mahdollinen muinaislinna. Kivikautisia hajalöytöjä tunnettiin 9 kpl ja 1 ajoittamaton.

Alueen topografiaa

Rantasalmi on maapinta-alaltaan 562 km². Muinais-Saimaa on maksimikorkeudessaan, n. 3000 eKr., ollut Rantasalmen seudulla n. 89 m mpy korkeudella. Esihistoriallista rantaviivaa on satoja kilometrejä.

Pinnanmuodostukseltaan kunta on hyvin vaihtelevaa. Kunnan pohjois- ja koillisosissa maasto on kallioista ja piirteiltään rikkonaista. Alueella on paljon saaria, syviä lahtia ja pitkiä niemiä - muinais-Saimaan aikaan seutu on ollut pääasiassa kallioista ja moreenipohjaista saaristoa. Tiemassaaren ja Voinsalmen kyläkeskuksia lukuunottamatta seutu vaikuttaa varsin karulta, eikä esihistoriallistenkaan asuinpaikkojen kannalta lupaavia alueita ole paljoa.

Parkumäen seudulta Kirkonkylän kautta luoteeseen Erolanniemelle kulkee kunnan suurin lähes yhtenäinen harjujakso. Suur-Saimaan ranta on kulkenut pitkin harjun koillisreunaa, ja siten tämä harjualue oli etukäteen arvioiden lupaavinta kivikautisten asuinpaikkojen kannalta. Toisaalta suuria osia tästä harjusta on tuhoutunut hiekanotossa tai jäänyt (Kirkonkylän kohdalla) asutuksen alle. Harjun laidoille, muinais-Saimaan alapuolisille tasoille, on lajittunut hiekkaa hienompia maalajeja. Nämä alueet on nykyisin suureksi osaksi peltoina. Tämän tyyppisiltä alueilta voi odottaa löytyvän rautakautisia (kiinteään maatalouselinkeinoon pohjautuvia) muinaisjäännöksiä.

Harjun lounaispuolinen osa kuntaa on pääasiassa suuria korkeimman rannan koskemattomia moreeniselänteitä joiden välissä on pieniä tai keskisuuria, muinais-Saimaaseen koskaan kuulumattomia järviä. Niiden vedenpinta lienee pysytellyt tuhansia vuosia parin metrin marginaalilla samana. Asuinpaikkoja saattoi siis etsiä nykyisen rannan tuntumasta. Vedenkoskemattomilla moreeniselänteillä taas on vanhoja mäkikyliä. Samantyyppisiltä alueilta Kerimäellä, Savonlinnassa ja Enonkoskella tunnetaan kymmeniä kuppikiviä.

Kunnan länsiosassa sijaitseva Tuusjärvi on taas juuri ja juuri ollut yhteydessä muinais-Saimaaseen, mutta kurottautunut itsenäiseksi pian maksimin jälkeen. Tuusjärven länsi- ja pohjoispuolella on harjuja ja suoalueita. Tuusjärven seudun erityispiirre on lukuisat raudanvalmistuspaikat.

Maastotyöt

Maastotöiden osalta inventoinnin tavoitteena oli toisaalta harkinnan mukaan käydä farkastamassa jo tunnettuja kohteita, mutta ennen kaikkea etsiä lisää muinaisjäänöksiä. Tässä inventoinnissa keskityttiin esihistoriallisiin muinaisjäänöksiin. Esimerkiksi raudanvalmistuspaikkoja, jotka alueella ovat luultavasti historiallisia, ei aktiivisesti etsitty. Yleisöilmoitusten perusteella tarkastettiin kuitenkin 7 paikkaa. Lisäksi yksi paikka löytyi sattumalta inventoijien käydessä Juvan puolella (Juva, Rapioniemi; Lehtisen tark.kert. -93). Miiluja, tervahautoja ym. aivan ilmeisesti historiallisen ajan muinaisjäänöksiä rekisteröitiin yleisöilmoitusten perusteella tai sattumalta löydettyinä. Nämä on rekisteröity HIES-kortistoon - tästä enemmän kappaleessa "Raportin laadinta". Esihistoriallisten muinaisjäänösten etsimiseen keskitettiin poikkeuksellisen paljon aikaa ja työvoimaa.

Työssä pyrittiin saamaan edustava otos alueen muinaisjäänöksistä ja tutkittua alue mahdollisimman kattavasti. Useimpia tutkittuja alueita inventoitiin useiden arkeologien voimin. Pyrittiin myös etsimään mahdollisimman monen tyyppisiä (ja ikäisiä) muinaisjäänöksiä. Muinaisjäänösten etsimisessä käytettiin vanhoja, hyviksi koettuja menetelmiä.

Asuinpaikkoja etsittiin muinaisen rannan tuntumassa olleilta hiekka-alueilta. Jos alue oli ehjää, tehtiin koekuoppia intuitiivisesti, lähinnä muinaisten rantaterassien päälle. Muutamassa paikassa muinaisjäänöksestä vihjasivat painanteet, jolloin paikka saatiin varmistettua asuinpaikaksi parilla painanteeseen tehdyllä koekuopalla. Paikoissa, joissa maanpintaa oli rikottu, kuten hiekkakuoppien laidoilla ja tienleikkauksissa, ei koekuoppia usein tarvinnut tehdä muinaisjäänöksen toteamiseksi. Esihistoriallisia asuinpaikkoja löytyi 29 kappaletta. Lisäksi rekisteröitiin kivikautisina hajalöytöpaikkoina 3 yhden tai muutaman kvartsi-iskoksen löytöpaikkaa, jotka kaikki saattavat topografiansa puolesta kuitenkin olla (vähälöytöisiä) asuinpaikkoja.

Varsin paljon käytettiin aikaa lapinraunio-tyyppisten rökkiöiden etsimiseen. Lapinrauniot sijaitsevat, sikäli kuin tiedämme, toisaalta mantereen tuntumassa olevilla varhais-metallikautisilla rantakallioilla, usein paikoilla joiden lähellä on asuinpaikkojenkin kannalta sopivaa maastoa. Toisaalta lapinraunioita tunnetaan myös selkävesien äärellä olevilta usein kumparemaisilta pienehköiltä kalliiosaarilta, jolloin ympäristö ei usein näytä asuinpaikoille sopivalta. Näiden kaltaisia alueita käytiin läpi varsin paljon mm. Haukivedellä ja Tiemassaaren-Voinsalmen seudulla. Tuloksena oli kuitenkin vain yksi lapinraunio.

Rautakauden muinaisjäänöksiä - asuinpaikkoja, kalmistoja ja kuppikiviä - etsittiin pääasiassa rantapeltojen tuntumasta, mm. Kirkonkylän, Kupialan, Putkisalun ja Asikkalan seuduilla. Kesällä tehokkaan etsimisen esti se, että pellot olivat kyntämättä. Syksyllä, peltojen ollessa kynnettyinä, Leena Lehtinen tarkasti joitakin otollisiksi oletettuja alueita löytäen muutaman kvartsiapaikan, mutta merkkejä rautakauden

muinaisjäännöksistä ei tavattu (ks. kuitenkin kohde 47). Rautakauden muinaisjäännöksistä vihjaavia arkeofyyttejä, joista etenkin tummatulikukka olisi ollut inventointiajankohtana heinä-elokuussa helposti havaittavissa, yritettiin myös etsiä. Tummatulikukkaa ei kuitenkaan havaittu. Kuppikiviä etsittiin myös mäkikylien alueelta. Esimerkiksi Kerimäen seudun kuppikivialueisiin verrattuna Rantasalmen mäkikylät ovat toisaalta kivettömämpiä (raivatumpia tai luonnostaan kivettömämpiä) ja toisaalta laajempia ja/tai vähemmän selvärajaisia, mikä hankaloittaa kuppikivien etsimistä. Kolme kuppikiveä kuitenkin löytyi Kolkonjärven koillispuolelta. Savon mäkikylissä olevien kuppikivien ajoitus on ongelmallinen, sillä niiden läheisyydestä ei tunneta ajoittavia löytöjä. Rantasalmen kuppikivet eivät selvennä ajoitusta.

Pyyntikuoppia löytyi lähinnä kivikautisten asuinpaikkojen etsimisen yhteydessä. Kahden aiemmin tunnetun pyyntikuoppakohteen lisäksi löytyi 6 uutta, joissa on yhteensä yli 30 kuoppaa. Kolmessa paikassa oli "tavanomaisten" puolitoistametrinen kuoppien lisäksi yksi suuri 5-10 m:inen kuoppa. Pyyntikuoppa-alueiden laajuutta tai kuoppien määrää ei yleensä pyritty tarkasti laskemaan.

Kalliomaalausten kannalta lupaavia pystysuoria rantakallioita ei kunnassa, yllättävää kyllä, ole montakaan. Muutamaa kalliouseinämää käytiin tutkimassa, mutta punaväriä ei havaittu. Sen sijaan erittäin komeita pystysuoria kalliouseinämiä, jotka sijaitsevat selvästi muinais-Saimaan rantaa korkeammalla, on hyvin runsaasti etenkin Porosalmen seudulla. Näitä ei kuitenkaan käyty tarkastamassa.

Liesiä ilman selviä muita merkkejä muinaisjäännöksestä havaittiin kolmessa paikassa. Näistä yksi on ilmeisesti kivikautinen, kaksi muuta ajoitukseltaan epäselviä.

Liitteeseen III on merkitty inventoinnissa läpikäytyt alueet. Merkityt alueet kuvaavat paikkoja, joissa muinaisjäännöksiä on aktiivisesti etsitty (esim. koekuopittamalla). Pikaisella silmäyksellä ohitettuja alueita ei ole merkitty. Tarkempi, 1:50 000 kartta on Savonlinnan maakuntamuseossa.

Raportin laadinta

Tiedot kohteista on rekisteröity Saimaa-tietokannasta Savonlinnan maakuntamuseon tarpeita varten erotettuun ETSAVO- (Etelä-Savo) tietokantaan. Ohjelmalla on käytetty SOAR 6.41 -tietokantaohjelmaa.

Kohteiden kuvauksia ovat kirjoittaneet Antti Bilund, Leena Lehtinen, Teija Nurminen, Eija Puistomaa ja Timo Sepänmaa. Sepänmaa on tehnyt raportin toimitustyön ja puhtaaksikirjoituksen, liitteet ja löytöjen lopullisen luetteloinnin.

Kuten johdannossa mainittiin, oli Saimaa-tietokannassa muutamaa puutetta lukuunottamatta perustiedot Rantasalmen vuoteen 1993 mennessä tunnetuista muinaisjäännöksistä ja hajalöydöistä. Ennen inventointia oli tässä tietokannassa rekisteröity 28 kohdetta Rantasalmella. Näistä yksi kohde - n:o 24 - on siirretty

Kangaslammen kortistoon ja kyseinen numero on päällekkäisyyksien välttämiseksi jätetty täyttämättä tässä inventoinnissa. Numero 23 sisältää 4 paikantamatonta hajalöytöä Rantasalmelta. Inventoinnissa löytyneet kohteet on numeroitu alkaen numerosta 30 (n:o 29 on siis jätetty tyhjäksi). Bilundin, Nurmisen ja Sepänmaan inventoimat kohteet ovat numeroilla 30-74 ja Lehtisen syksymmällä inventoimat numeroilla 75, 77-82, 84-85. Numero 76 on kansallismuseon kansatieteellisen osaston kokoelmissa oleva kivikautinen reenjalas (toisen samalla päänumerolla olevan - KM-ka 2001 a - Rantasalmelta löydetyksi merkityn reenjalaksen löytöpaikka on nykyisen Kangaslammen kunnan alueella). Numero 83 on alunperin erehdyksessä Juvan puolelle merkitty raudanvalmistuspaikka. Kohde 86 on arkistosta löytynyt tieto vuonna - 87 tarkastetusta pyyntikuoppakohteesta.

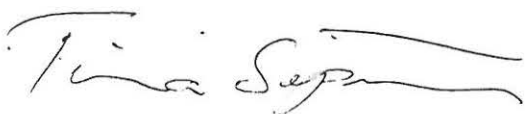
Selvästi tai mahdollisesti esihistoriallisten kohteiden lisäksi on (uuden käytännön mukaan) muinaisjäännöstietokantaan otettu raudanvalmistuspaikat, joista ainakin suurin osa Rantasalmella lienee historialliselta ajalta. Muut aivan ilmeisesti historiallisen ajan tai ajoittamattomat epämääräiset kohteet on tässä inventoinnissa rekisteröity HIES-kortistoon (historiallisen ajan ja ajoittamattomia kohteita Etelä-Savossa). Tähän raporttiin ne on liitetty edellämainittujen kohteiden jälkeen (numeroilla HIES, Rantasalmi 1-10), näistä kohteista ei ole karttaliitteitä. Tässä on siis sovellettu vanhaa käytäntöä, jossa on haluttu erottaa "arvokkaat" esihistorialliset muinaisjäännökset (ja yleensä vielä kiinteät muinaisjäännökset hajalöytöpaikoista) "vähemmän arvokkaista" ja/tai "yleisistä" ajoittamattomista (siis vaikeasti ajoitettavista, toistaiseksi löydöttömistä) ja historiallisen ajan muinaisjäännöksistä. Painavia perusteita tällaisen käytännön jatkamiselle ei kuitenkaan ole.

Suojelusta ja suojeluluokituksesta päättää museovirasto, joka on vahvistanut toistaiseksi vain kohteiden 1 ja 2 luokituksen. Muiden kohdalla on kiinteiden muinaisjäännösten osalta tässä raportissa annettu luokituksiksi 2, vaikka monet kohteet sopisivatkin luokkaan 1. Hajalöytökohteet tai täysin tuhoutuneet paikat ovat saaneet luokan 0 tai 3.

Inventointilöydöt on luetteloitu kansallismuseon kokoelmiin päänumeroilla KM 28021 - 28051 (diar. pvm. 11.11.1993). Valokuvat on luetteloitu Savonlinnan maakuntamuseon valokuva-arkistoon päänumeroilla 968 (mv) ja 969 (dia).

Tämän raportin alkuperäiskappale on talletettu Savonlinnan maakuntamuseon arkistoon. Kopio raportista on toimitettu museoviraston arkeologisen osaston arkistoon. Inventointitietokanta (SOAR 6.41 -ohjelma) on myös saatavissa Savonlinnan maakuntamuseosta.

Turussa 28.2.1994

Timo Sepänmaa

MUINAISJÄÄNNÖSTEN KUVAUKSET

Kohteet 1-24, 26-28, 30-86 (sivut 14 - 140)

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Suoranta**

Kylä: **Hiismäki**
Inv.nro: **1**

Mj. Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **1**
Ajoitus: **kivikautinen** ka II:1 ku

Kartta: **3233 08** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6877 76 Y: 3568 48 Z: 90 Z2: 95

Umpeenkasvanut hiekkakuoppa. Loiva metsäinen rinne.

Tutkija:	Luhon Ville	tarkastus	vw/kk	1968
Tutkija:	Keskitalo Oiva	tarkastus	vw/kk	1969
Tutkija:	Perkko Mikko	tarkastus	vw/kk	1973
Tutkija:	Taskinen Helena	tarkastus	vw/kk	1984
tkija:	Huurre Matti	tarkastus	vw/kk	1988
Tutkija:	Lehtinen Leena	tarkastus	vw/kk	1988
Tutkija:	Sepänmaa Timo	tarkastus	vw/kk	1993

Tila: **Suoranta** **681 406 0003 0021** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Mustonen Mikko ja Lempi**
Osoite: **58910 RANTASALMI as.**

Löydöt:

KM 17048	SAVIASTIANPALOJA, kampakeramiikkaa, 40 kpl.
KM 17620	SAVIASTIANPALOJA.
-"-	KVARTSI-ISKOKSIA.
-"-	KIVITALTTA, poikkiteräinen.
KM 18013	SAVIASTIANPALOJA, 2 kpl.
-"-	KVARTSI-ISKOKSIA, 2 kpl.
KM 19328	KVARTSI-ISKOKSIA,
KM 22679	SAVIASTIANPALOJA.
-"-	KVARTSI-ISKOKSIA.
KM 25192	SAVIASTIANPALOJA, asbestikeramiikkaa.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 7.1 km etelään, Rantasalmen asemalta 2,4 km kaak-koon, Suorannan tilan asuinrakennuksesta n. 100 m koilliseen, eläinaitauksen koillispuolella.

Sepänmaa 1993:

Kävin paikalla Raija Ylösen kanssa. Löydöt ovat tulleet esille pienen hiekkakuopan reunamilta. Kuoppa on umpeenkasvanut eikä sitä tarkastettaessa pengottu. Paikka on loivasti pohjoiskoilliseen viettävää rinnettä. Maaperä on hiekkaa, puusto pääasiassa kuusta. Peruskarttaliite I:1

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Pölkkyinniemi**

Kylä: **Tiemassaari**
Inv.nro: **2**

Mj. Tyyppi: **pyyntikuoppa**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Luokka: **2**

Kartta: **3234 04** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6895 85 Y: 3559 30 Z: 80 Z2: 85

Pölkkyinniemen keskivaiheilla, Paroveteen pistävä niemi. Kallioinen metsämaasto.

Tutkija: **Hurre Matti** tarkastus w/kk **1975**

Tila: **Kaijansalmi 681 427 0010 0054** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Rantasalmen metsänhoitoyhdistys**
Osoite: **58900 RANTASALMI**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 14.1 km luoteeseen, Savonlinnasta Varkauteen johtavan (uusi linjaus tällä kohtaa) tien eteläpuolella, Haapaselän Paronselän koillispuolella.

(SKL julkaisun 113:1984 mukaan:)

Noin 30 m järvestä pyöreä kuoppa, halk. 3-4 m, syvyys 0,5 m, ympärillä matala valli. Järven puolella rantakallio.

Paikalla ei käyty v:n 1993 inventoinnin yhteydessä.

peruskarttaliite I:2

Kunta: **RANTASALMI**
 Nimi: **Ketveleenlahti**

Kylä: **Asikkala**
 Inv.nro: **3**

Mj.Tyyppi: rökkiötä 2 kpl Luokka: 2
 Ajoitus: varhaismetallikautinen

Kartta: 3233 12 Koordinaatit: Paikka
 X: 6881 75 Y: 3575 40 Z: 80 Z2: 85

Kunto: 2 (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

2 lapinrauniota, 10 x 6 m ja 4,5 x 8,5 m, Kallio kangasmetsässä

Tutkija:	Lehtinen Leena	tarkastus	w/kk	1986 / 9
Tutkija:	Bilund Antti	tarkastus	w/kk	1993
Tutkija:	Nurminen Teija	tarkastus	w/kk	1993
Tutkija:	Sepänmaa Timo	tarkastus	w/kk	1993
Tutkija:	Ylönen Raija	tarkastus	w/kk	1993

Tila: **Rauvanranta** 681 401 0002 0050 (kunta kylä tila talo)
 Omistaja: **Rantasalmen kunta**
 Osoite:

Valokuvat: Slnmus 969: 20 - 21 (dia)

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 7.9 km itäkaakkoon, Haukiveden Hiekonselän Ketveleenlahden pohjoisrannalla.

Sepänmaa 1993:

Paikan on ilmoittanut Savonlinnan maakuntamuseolle Oiva Bagge vuonna 1986. Leena Lehtinen tarkasti paikan syyskuussa -86. Kuvaukset ovat pääasiassa Lehtisen tarkastuskertomuksen mukaan kirjoitettuja. Lehtisen luonnospirros on seuraavalla sivulla.

Kyseessä on kaksi moreenilohkareista ilman maatyötettä ladottua rökkiötä, jotka ovat osaksi kiinni toisissaan. Kalliopohjalla.

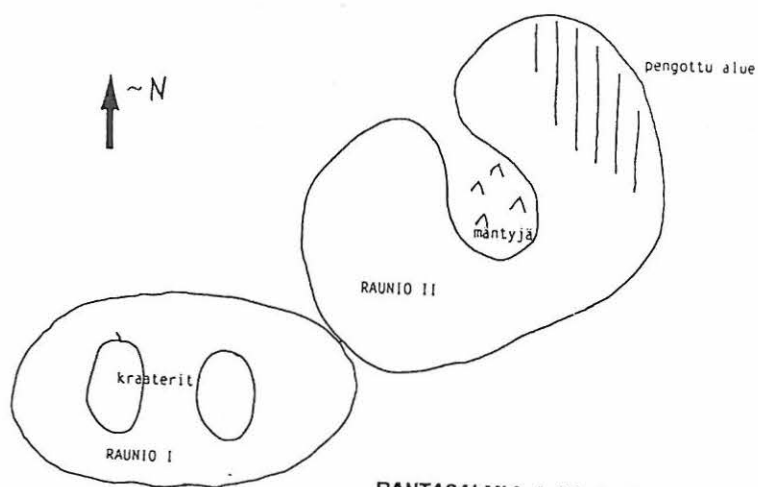
Raunio I: Koko N-S -suunnassa 450 cm, W-E -suunnassa 840 cm, korkeus keskellä 54 cm. Soikea, pitkä sivu rannan suuntainen. Röykkiön keskellä 2 pyöreähköä, melko suorareunaista, lähes kalliopohjalle ulottuvaa kuoppaa. Kuopat ovat sikäli siistejä eikä niiden ympärillä ole kivivalleja, että mielestäni (T.S.) ne voivat liittyä röykkiön alkupe-
räiseen rakenteeseen eivätkä penkomiseen. Vuonna -93 ei tässä röykkiössä ollut ha-
vaittavissa selviä penkomisen merkkejä. Sammaloitunut.

Raunio II: Koko SW-NE -suunnassa 10 m, SE-NW -suunnassa 600-640 cm, korkeus keskellä 53 cm. Röykkiö vaikuttaa pahoin pengotulta: sen luoteisosasta keskelle ulottuu noin metrin levyinen kalliopohjaa myöten pengottu väylä. Myös raunion pohjoisosassa on edellisiä uudemman näköisiä penkomisen jälkiä. Osittain sammaloitunut.

Röykkiöt sijaitsevat pienellä kallionyppylällä, ympäristö on moreenia. Rinne laskeutuu etelään kohti Ketveleenlahtea (n. 25 m rannasta). Röykkiön tasainen ja ylempi (pohjoispuolinen) alue on pääasiassa männikköä, eteläpuolinen rantavyöhyke sekä metsää ja nuorta männikköä.

Röykkiöistä n. 20 m itään on rinteessä epämääräistä kivikkoa, jota kasvillisuuden ja ri-
sujen takia ei päästy lähemmin tarkastelemaan. Ei ole mahdotonta että tässäkin olisi
kyseessä röykkiö. Tämä tulisi ainakin suojelussa ja alueen mahdollisissa tutkimuksissa
huomioida.

peruskarttaliite I:3

RANTASALMI 3 Asikkala Ketveleenlahti

LAPINRAUNION TARKASTUS

karkea asemapiirros. 1:1000 PIENTEHTÄÄ

piirtänyt 24.9.1986 L. Lehtinen

↓ Ketveleenlahti

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Linnansaari**

Kylä: **Vaahersalo**
Inv.nro: **4**

Mj.Tyyppi: **mahdollinen linnavuori** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3234 10** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6890 88 Y: 3576 96 Z: 110

Ei vallituksia tms. - topogr. puolesta mahdollinen muinaislinna.
Haukiveden Linnansaaren NW-osa. Kallioinen ja jyrkkärinteinen mäki.

Tutkija: **Taskinen Helena** tarkastus w/kk **1988**

Tila: **Linnansaari 681 431 0005 0000** (kunta kylä tila talo)

Omistaja: **Metsähallitus (Suomen valtio)**

Osoite:

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 10.8 km itäkoilliseen, Haukivedellä, Linnansaaren luoteisosassa. Paikka on Linnansaaren kansallispuiston aluetta ja retkeilykohde.

Sepänmaa 1993:

Paikalla ei käyty v:n 1993 inventoinnin yhteydessä. Paikan on käynyt tarkastamassa Helena Taskinen, joka mukaan paikka on topografian ja paikannimen perusteella mahdollinen muinaislinna. Merkkejä vallituksista tms. ei ole. Kyseessä on n. 30 m Haukiveden yläpuolelle kohoava kalliomäki, jolta on hyvät näkymät ympäröiville vesialueille.

peruskarttaliite I:4

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Kirjastenharju**

Kylä: **Tuusmäki**
Inv.nro: **5**

Mj.Tyyppi: **raudanvalmistuspaikka** Luokka: **3**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 02** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6877 35 Y: 3549 75 Z: 97

Tuhoutunut. Tuusjärvestä 1,4 km W. Notkelma kahden harjun välissä.

Tutkija:	Lehtinen Leena	tarkastus	w/kk	1986
Tutkija:	Hedman Tarja	tarkastus	w/kk	1989
Tutkija:	Lehtinen Leena	tarkastus	w/kk	1989

Tila: **Rantala** **681 430 0002 0000** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Yhtyneet paperitehtaat Oy**
Osoite: **56610 RAUTJÄRVI**

Löydöt:
SLNmus **272** **RAUTAKUONAA.**

Valokuvat: **SLNmus 243 : 22 - 35 (mv)**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 19,9 km länteen, Tuusjärvestä 1,4 km länteen ja Kirjastenlammesta 300 m itään, Jurvalan talosta 2 km luoteeseen. Paikka on metsätien koillispuolella, kahden harjun välisessä notkelmassa, hakkuualueella.

Lehtinen 1994:

Tarkastin paikan v. -86 ilmoituksen perusteella. Tuolloin paikalla oli iso ja hyvin säilynyt raudanvalmistuspaikka. Paikalla oli havaittavissa kuonakasa ja hiilihauta. Hiilihaudan halkaisija oli 650 cm, syvyys 150 cm, ympärillä 200 cm leveä valli. Maa kuopan pohjalla oli hiekkaa, jossa oli joukossa hiiltä ja lahoa (mahdollisesti uudempaa) puuta. Kuonakasan halkaisija oli 550-600 cm, korkeus 90 cm. Päällä kasvoi katajia. Kuona oli isoina laattamaisina kappaleina ja oli hyvin painavaa.

Paikka tarkastettiin uudestaan v. -89 L. Lehtisen ja Tarja Hedmanin toimesta. Tuolloin havaittiin, että tämä paikka oli täysin tuhottu metsäaurauksessa. Mitään edellämainittuja rakenteita ei enää ollut havaittavissa. Asiasta ilmoitettiin maanomistajalle.

Peruskarttaliite I:5

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Nuotniemi**

Kylä: **Joutsenmäki**
Inv.nro: **6**

Mj. Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen** **asb., pöljä**

Kartta: **4211 02** Koordinaatit: **paikka +- 20 m**
X: 6875 32 Y: 3427 54 Z: 80 Z2: 85

Kunto: **3** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Keramiikkaa ja kvartseja tienleikkauksesta. Nuotniemen SW-rinne, hiekkaa.

Tutkija:	Lehtinen Leena	inventointi	w/kk 1991 / 6
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk 1991 / 6
Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	w/kk 1993
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	w/kk 1993
Tutkija:	Puistomaa Eija	inventointi	w/kk 1993
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk 1993

Tila: **Hiismäki** **681 409 0011 0018** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Bagge Jouko Tapani**
Osoite: **Joutsenmäki, 58830 Parkumäki**

Löydöt:

KM 26786: 1 **SAVIASTIANPALOJA, 8 kpl, Sekoitteena asbestia.**
Joukossa Pöljän tyyppin reunapaloja. Kaikki palat
ilmeisesti samasta astiasta.

KM 26786: 2 **KVARTSI-ISKOKSIA, 3 kpl.**

KM 28021 **SAVIASTIANPALOJA, 7 kpl, 15.0 g, Sekoitteena**
runsaasti lyhyt- ja taipuisakuituista asbestia.
Väri vaaleanruskea. Yhdessä kappaleessa
pitkulainen painanne. Rapautuneita.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 19 km kaakkoon, Tammenlahdelle menevästä tiestä 1 km pohjoiseen, Nuotniemen etelän puoleisessa rinteessä.

Lehtinen 1992:

Paikan löysivät Timo Sepänmaa ja Leena Lehtinen kesäkuussa 1991. Nuotniemen etelärinne on hiekkamaata ja siinä on havaittavissa 80-85 metrin välillä rantaterassi. Timo Sepänmaan löytämät kvartsi-iskokset ja Pöljän tyyppin asbestikeramiikka tulivat tien itäpuolisesta leikkauksesta viiden metrin matkalta. Palojen joukossa oli reunapaloja. Kaikki palat ovat ilmeisesti samasta astiasta.

Tarkastuksen yhteydessä ei tehty koekuoppia mutta kartan ja maaston perusteella asuinpaikka voi ulottua laajalle alueelle Nuotniemen etelä- ja kaakkoisterasseille. Nuotniemen halki N-S-suunnassa ja eteläosassa E-W-suunnassa kulkevia teitä lukuunottamatta Nuotniemen etelä- ja itäosat ovat ehjiä.

Nuotniemen pohjoisrannalta, rannasta 60-80 m etelään päin, tien molemmilta puolilta löydettiin tarkastushetkellä matalia kuopanteita, jotka voivat olla pyyntikuoppia (v:n 1993 inventointi: kohde 74).

Maanomistajalle lähetettiin 3.9.1992 Savonlinnan maakuntamuseon toimesta kirje, jossa ilmoitettiin muinaisjäännöksen löytymisestä.

Sepänmaa 1993:

Kävin paikalla v. -93 Bilundin, Nurmisen ja Puistomaan kanssa. Samasta kohtaa kuin v. -91 löydettiin muutama kappale samanlaista asbestikeramiikkaa. Paikka on samassa kunnossa kuin vuonna -91.

peruskarttaliite I:6

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Rantala**

Kylä: **Voinsalmi**
Inv.nro: **7**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikausi**

Kartta: **3234 07** Koordinaatit: **paikka +- 30 m**
X: 6897 46 Y: 3561 68 Z: 85 Z2: 87

Kunto: **3** (1=hyvä, 7=tuhoutunut) Uhanalaisuus: **3** (1=ei, 3=on)

Pelloilta kvartsi-iskoksia, kaava-alueetta. Voinsalmen rantaan viettävä pelto.

Tutkija: **Lehtinen Leena** tarkastus w/kk **1991**
Tutkija: **Raike Eeva** inventointi w/kk **1991**

Tila: **Rantala** **681 432 002 053** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Eronen Esa ja Raija**
Osoite: **PPA 1, Voinsalmi, 58900 RANTASALMI**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 14 km pohjoisluoteeseen, Voinsalmen koulusta 200 m koilliseen.

Lehtinen 1992:

Eeva Raike löysi paikan syyskuussa 1991 Etelä-Savon muinaisjäännösinventointi 2000-projektin yhteydessä. Alueella on vireillä rantakaavoitus. Kvartsi-iskokset löytyivät pellon kynnöksestä. Pelto on Ristolän ja Rantalän tilojen välissä, 200 m Voinsalmen kansakoulusta koilliseen. Kvartsit keskittyivät Rantalän tilan luoteisrajalla olevan ladon koillispuolella olevalle pellolle. Löytöpaikasta on noin 100 m matkaa koilliseen Voinsalmeen.

Raike ei ottanut tarkastushetkellä iskoksia talteen. Peruskartan perusteella iskokset ovat olleet 85-87 metrin korkeudella. Asuinpaikan laajuuden ja tarkan korkeuden selvittäminen vaatii lisätutkimuksia.

Paikalla ei käyty v:n -93 inventoinnin yhteydessä.

peruskarttaliite I:7

Kunta: **RANTASALMI**
 Nimi: **Pahakkalanlampi**

Kylä: **Tuusmäki**
 Inv.nro: **8**

Mj.Tyyppi: **raudanvalmistuspaikka** Luokka: **2**
 Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 05** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6879 88 Y: 3550 05 Z: 95

Kunto: **1** (1=hyvä, 7=tuhoutunut) Uhanalaisuus: **1** (1=ei, 3=on)

Kuonakasa, **2** hiilikuoppaa, hiilikasa ja mahd. ahjonpohja. Ehjä kokonaisuus Pahakkalanlammen W-rannalla.

Tutkija: **Hedman Tarja** inventointi w/kk **1989 / 8**
 Tutkija: **Lehtinen Leena** inventointi w/kk **1989 / 8**

Tila: **Kuusisto** **681 430 0027 0022** (kunta kylä tila talo)
 Omistaja: **Nygren Reino**
 Osoite: **Kylätie 53 C 13, 58900 RANTASALMI**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 19 km länsilounaaseen, Pahakkalanlammen länsirannalla, Kolkonjoen maantiestä 700 m pohjoiseen.

Hedman 1989:

Raudanvalmistuspaikka on mainittu kansalaisopiston perinnekeruuvihkossa Pahakkalan lammen raudanvalmistuspaikkana. Kohde on erittäin hyvin säilynyt. Se käsittää rautakuonokasan, kaksi hiilikuoppaa, hiilikasan ja mahdollisen ahjonpohjan.

Paikka sijaitsee Pahakkalan lammen länsirannalla n. 30 m päässä lammesta. Etäisyys kaakossa olevasta pellostä 200 m (suunta hytistä peltoon 87/360 astetta, suunta vastarannalla olevaan kesämökkiin 35/360 astetta). Paikan itäpuolelta kulkee huonosti erottuva polku lammen rantaan.

Raudanvalmistuspaikalla on näkyvissä kivistä tehty rakennelma, joka ilmeisesti on ahjon/hytinpohja. Sen koko on 2x2 m ja syvyys n. 60 cm. Kuopanteessa kasvaa kuusi. Ahjon vieressä hiilikasa. Ahjosta 5 m SSW on syvä hiilikuoppa, halkaisijaltaan 10 m. Tämän kuopan eteläpuolella 5 m päässä on kuoppa, jonka pohjalla on iso kivi. Kuoppaan on myös heitetty kiviä ja siinä on runsaasti raskasta, laavamaista kuonaa. Tämän kuopan SE-puolella on sammaloitunut kuonakasa.

Koko alueen koko S-E suunnassa 30 m, E-W-suunnassa 40 m. Alueella kasvaa vanhaa kuusimetsää, jota kaadetaan parhaillaan. Paikka on kohtalaisen helppo löytää. Arvokas suojelukohde.

Paikan tarkastaneet 16.8.1989 Leena Lehtinen ja Tarja Hedman. Oppaana toimi Eino Hulkkonen, Hiltula Rantasalmi.

Lehtinen 1992:

Tarkastin paikan uudestaan lokakuussa 1989, jolloin havaitisin, että hakkutyöt olivat käynnissä hyvin lähellä rv-paikkaa. Tuolloin otin yhteyttä sekä työn tekijään (Metsäliiton Rantasalmen konttori) että museovirastoon tutkija Matti Huurteeseen. Myös Huurre otti yhteyttä Metsäliittoon muistuttaen kohteen rauhoituksesta.

Kävin heinäkuussa 1991 paikalla arkeologien Teija Nurmisen ja Timo Sepänmaan kanssa. Tuolloin kohde oli ehjä.

Paikalla ei käyty v:n 1993 inventoinnin yhteydessä.

peruskarttaliite I:5

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Pohjoissalo**

Kylä: **Kolkontaipale**
Inv.nro: **9**

Mj.Tyyppi: **raudanvalmistuspaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 06** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6884 64 Y: 3550 93 Z: 115

Kunto: **5** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Rautakuonakasa pellon reunassa. Osa levinnyt peltotöissä.

Tutkija: **Hedman Tarja** inventointi w/kk **1989 / 8**

Tila: **Pohjoispelto 681 412 0002 0008** (kunta kylä tila talo)

Omistaja: **Kovanen Raimo**

Osoite: **Pirttiselkä, 58940 TUUSMÄKI**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkosta 17,5 km länteen, Sääksjärvestä 1.2 km itään, Kolkonjoen maantiestä 300 m luoteeseen.

Hedman 1989:

Korkea kekomainen rautakuonakasa sijaitsee pellon reunassa lähellä metsän rajaa. Lähin tila Pohjoissalo 5:7, kuonakasa ei kuitenkaan ole ko. tilan maalla. Paikalle pääsee suoraan Raimo Kovanen tilan Pirttiselkä 2:9 ja Pohjoissalon tilan väliseltä kärrytieltä. Etäisyys kärrytiestä n. 100 m.

Kuonakasan päällä kasvaa pajukkoa ja heinää. Oppaan tiedon mukaan osa kasasta on jo levitetty peltotöiden yhteydessä pellolle. Kumpareen halkaisija 10 m ja korkeus 1.5-2 m. Lähiympäristössä ei hiilimiiluun viittaavaa. Mahdollinen hiilimiilu tuhoutunut alueella jo pitkään jatkuneissa peltotöissä. Oppaan mukaan pellolla edelleen multa hyvin hiilipitoista. Paikka ei ole enää alkuperisessä tilassa, maanviljelystyöt tuhonneet paikan osittain.

Paikan tarkastanut 11.8.89 Tarja Hedman, oppaana toimi Raimo Kovanen Pirttiselkä.

peruskarttaliite I:8

Kunta: **RANTASALMI**
 Nimi: **Onnela b**

Kylä: **Tuusmäki**
 Inv.nro: **10**

Mj.Tyyppi: **raudanvalmistuspaikka** Luokka: **2**
 Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 03** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6880 25 Y: 3547 81 Z: 110

Kunto: **5** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Rautakuonakasa, hiilimiilu ja mahd. hytinpohja. Hakkuualue, metsäaurattu. Taimikkoa ja pusikkoa.

Tutkija: **Hedman Tarja** inventointi w/kk **1989 / 8**
 Tutkija: **Lehtinen Leena** inventointi w/kk **1989 / 8**

Tila: **681 430 0027 0034** (kunta kylä tila talo)
 Omistaja: **Aulis Kohimon perikunta**
 Osoite: **Loimola, 58900 RANTASALMI**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkosta 21 km länsilounaaseen.

Hedman 1989:

Raudanvalmistuspaikka on mainittu Tuusmäen kansalaisopiston perinnekeruuvihkossa nimellä Onnelan raudanvalmistuspaikka. Se sijaitsee hakkuualueella, taimikon keskellä. Aurauksen ja tiheän kasvuston takia paikasta ei saa selkeää kokonaiskuvaa. Kuonakasa sijaitsee metsäautotiestä n. 25 m lounaaseen. Suunta autoituneeseen taloon 94/360 astetta, matka 200 m.

Kuonakasan halkaisija 7-9 m, korkeus n. 2 m. Kuonakasasta 10 m itään iso kuoppa, jossa turpeen alla runsaasti hiiltä. Tästä kuopasta etäisyys tielle n. 11 m. Kuopan itäisivulla kivikasa joka tn. peltoraunio (hytinpohja?). Kuopan halk. 4-5 m. Kuonakasan ja hiilimiilupaikan välissä on pieni kuoppa, josta myös löytyi vähän hiiltä. Alue on merkitty sinisellä nauhalla ja se on helppo löytää.

Paikan tarkastaneet 16.8.89 Leena Lehtinen ja Tarja Hedman. Oppaana toimi Eino Hulkkonen, Hiltula Rantasalmi.

Paikalla ei käyty v:n 1993 inventoinnin yhteydessä.

peruskarttaliite I:9

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Tallikangas**

Kylä: **Tuusmäki**
Inv.nro: **11**

Mj.Tyyppi: **raudanvalmistuspaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 02** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6878 17 Y: 3548 64 Z: 98

Kunto: **1** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Rautakuonakasa, hiilimiilu ja kaksi kuopannetta. Iso kuonakasa siirtolohkareiden vieressä polun varrella.

Tutkija: **Hedman Tarja** inventointi w/kk **1989 / 8**
Tutkija: **Lehtinen Leena** inventointi w/kk **1989 / 8**

Tila: **Immola** **681 430 0013 0019** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Esko Immonen**
Osoite: **58940 TUUSMÄKI**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkosta 21 km länsilounaaseen.

Hedman 1989:

Raudanvalmistuspaikka sijaitsee Tallikankaalle johtavan polun länsipuolella. Kuonakasan kohdalla, polun toisella puolella on maamerkinä kaksi suurta siirtolohkareta. Kuonakasan etäisyys polusta on alle 10 m.

Paikalla on kuonakasa ja kaksi matalaa kuopannetta. Äärimmäisenä pohjoispuolella on vielä laaja hiilimiilun paikka, halkaisijaltaan 8 m. Kahden pienimmän kuopan seinämissä myös kuonaa (tn. hytinpohjia). Kuona on tyypiltään raskasta, laavamaista ja hyvin metallipitoista.

Koko alueen pituus itä-länsi suunnassa 20 m, leveys 15 m. Raudanvalmistuspaikka on hyvin säilynyt ja koskematon. Päällä kasvaa vahva sammalkerros ja nuorta puustoa. Paikalle on helppo löytää.

Paikan tarkastaneet 16.8.89 Leena Lehtinen ja Tarja Hedman. Oppaana toimi Veikko Hirn, Kolkontaipale.

Paikalla ei käyty v:n 1993 inventoinnin yhteydessä.

peruskarttaliite I:9

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Peltola**

Kylä: **Osikonmäki**
Inv.nro: **12**

Mj.Tyyppi: **raudanvalmistuspaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 11** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6877 02 Y: 3571 83 Z: 80

Kunto: **5** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Kaiveltu kuonakasa ja tuh. miilu. Tien vieressä, kuusimetsää, suo lähellä.

Tutkija: **Hedman Tarja** inventointi w/kk **1989 / 8**

Tila: **Peltola** **681 415 0003 0013** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Viinanen Aate**
Osoite: **Osikonmäen KSK, 58900 RANTASALMI**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkosta 8,6 km eteläkaakkoon, Putkilahden rannasta 450 m länteen, Aate Viinasen talosta Peltola (3:13) 300 m lounaaseen, 15 m talolle menevän Tervajoki-tien pohjoispuolella,.

Hedman 1989:

Kuonakasa on osittain ison kiven päällä ja on halkaisijaltaan n. 7 m. Korkeus on 1.5 - 2 m. Kuona on painavaa ja metallimaista, osaan palasista on palanut kiinni savea. Kuona on levinnyt laajalle alueelle, koska maanomistaja oli hajoittanut osan kumpareesta nähdäkseen mitä se sisälsi. Kuonakasan ympärillä oli myös siellä täällä palaneita isohkoja kiviä, jotka ilmeisesti olivat peräisin hytin pohjalta. Aivan tien vieressä on tn. ollut hiilimiilu, joka on tietä tehtäessä tuhoutunut. Maata kaivettaessa löytyi hyvin mustaa multaa jossa oli hiiltä seassa.

Alueella kasvaa vanhaa kuusimetsää. Maanomistajan mukaan paikalta on ennen ollut suora tie läheiseen Putkilahteen (n. 450 m päässä) mutta kuonakasaa lähinnä alle 50 m päässä on kostea notkelma, joka ennen ojitusta on saattanut olla suota, josta malmi mahdollisesti nostettu. Maanomistajan mukaan Putkilahdessa ei ole järvimalmia. Lähiympäristössä ei ole muita raudanvalmistukseen viittaavia merkkejä.

Antero Pelkosen "Entis-Ajan muistoja Rantasalmen kihlakunnasta" on mainittu s. 226 tämä paikka Hytin-ahoksi (ensim. paikka Rantasalmen kohdalla).

Paikan tarkastanut 17.8.1989 Tarja Hedman, oppaana toimi maanomistaja Aate Viinanen. peruskarttaliite I:10

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Hytinniemi**

Kylä: **Tuusmäki**
Inv.nro: **13**

Mj.Tyyppi: raudanvalmistuspaikka Luokka: 2
Ajoitus: ajoittamaton

Kartta: 3233 05 Koordinaatit: Paikka
X: 6871 78 Y: 3558 23 Z: 90

Kunto: 1 (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Ehjä iso rv-paikka. Merkitt. hyvin säilynyt kokonaisuus. Tuusjärven rannasta 200 m E.

Tutkija:	Hedman Tarja	inventointi	w/kk	1989 / 8
Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk	1993

Tila: Tehulanmäki 681 430 0003 0008 (kunta kylä tila talo)
Omistaja: Eino Väänäsen perikunta
Osoite: C/o Jussi Väänänen, 58940 TUUSMÄKI

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkosta 16,7 km lounaaseen, Tuusmäen maantiestä 250 m länteen, Tuusjärven rannasta 200 m itään.

Hedman 1989:

Raudanvalmistuspaikka sijaitsee Tuusmäki-maantien länsipuolella, lähellä Tuusjärven rantaa. Etäisyys tiestä on n. 250 m ja Tuusjärvestä n. 200 m. Paikka on peruskarttaan merkitty Hytinniemeksi, mutta oppaan mukaan se on uusi nimi paikalle (varsinainen Tuusjärven Hytinniemi sijaitsee pohjoisemmassa Hytinlahdessa). Paikalle on polku maantieltä ja polku on merkitty polulta sinisellä nauhalla.

Rautakuonakumpareen korkeus on 2-2.5 m ja halkaisija 8-10 m. Vieressä oleva hiilimiilun pohja on myös erittäin suuri, halk. 12 m ja syvyys yli 1.5 m. Paikalla näyttäisi olleen kaksi hytinpohjaa, kivillä vuorattuja kuoppia on vierekkäin kaksi, joista toinen on melko epäsäännöllisen muotoinen. Kumpareiden päällä kasvaa sammalta ja puuston ikä on runsas sata vuotta. Paikka on hyvin säilynyt ja koskematon.

Tarvittava malmi on tod. tuotu läheisestä Tuusjärvestä, tosin maa soistuu rantaa kohden. Oppaan arvelun mukaan ko. paikka saattaisi olla Rantasalmen historiassa mainittu "Tuusmäen Ruunakankaan Harkkohytti" lähellä Tuusjärven eteläpäättä. Tämän nimistä paikkaa ei ole enää nykyisessä peruskartassa (ks. Rantasalmen historia ss. 178-183).

Opas tietää myös kertoa, että valmistuspaikat on kaivettu pehmeään kivettömään maahan.

Merkittävä, hyvin säilynyt valmistuspaikka.

Paikan tarkastanut 23.8.1989 Tarja Hedman, oppaana toimi Aatto Liljeström, Tuusmäki.

Sepänmaa 1993:

Kävin paikalla v. -93 inventoinnin yhteydessä Bilundin, Nurmisen ja Puistomaan kanssa.

Hytinniemelle on hiljattain rakennettu mökki, jolle johtava tie kulkee vajaan 20 m hytin pohjoispuolella. Maisema ei hytin kohdalla ole kuitenkaan pahemmin kärsinyt.

Leena Lehtinen on pystyttänyt pari muinaisjäännöskylttiä v. -93.

Hytinniemen itärannalla, kumpareen kaakkoispuolella olevan venevalkaman vieressä havaitsimme hiilimiilun, jota Hedman ei tarkastuskertomuksessaan mainitse.

peruskarttaliite I:11

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Remesaho**

Kylä: **Haapataipale**
Inv.nro: **14**

Mj. Tyyppi: **raudanvalmistuspaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 06** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6882 92 Y: 3550 45 Z: 98

Kunto: **1** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Ehjä iso rv-paikka. Pellon reunassa, suosta 200 m.

Tutkija: **Hedman Tarja** inventointi w/kk **1989 / 8**
Tutkija: **Lehtinen Leena** tarkastus **1993 / 5**

Tila: **Koivu** **681 403 0010 0006** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Sistonen Kari**
Osoite: **Pirttiselkä, 58940 TUUSMÄKI**

Valokuvat: Slnmus 571: 11 - 14 (dia)

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkosta 18 km länteen.

Hedman 1989:

Rautakuonakasa sijaitsee peruskarttaan merkityn pellon lounaispuolella. Etäisyys pellon reunasta 15 m. Kumpare näkyy pelloilta. Peruskartalle merkitystä kärrytiestä erkane polku, joka johtaa ko. pellolle. Polun päästä kohtisuora linja pellon yli raudanvalmistuspaikalle.

II

Kuonakumpareen halkaisija 6-7 m, korkeus 1.5 m. Sen harjalla on 2 m halkaisjaltaan oleva kuoppa (syvyys alle metri). Kumpareen päällä kasvaa isoja n. 80 vuotta vanhoja kuusia. Kumpareesta n. 5 m päässä on laaja, matala painanne, josta kaivettaessa nousi mustaa multaa ja hiiltä (hiilimiilun paikka).

Kolmen metrin päässä kuonakumpareesta on epäsäännöllisen muotoinen kivillä vuorattu kuoppa. Halkaisijaltaan 2.5-3 m, syvyys 1.5 m. Tämä saattaa olla varsinainen hytinpohja. Osa kivistä on heitelty kuopan viereen.

Raudanvalmistuspaikan länsipuolella n. 200 m päässä on suo, josta malmi todennäköisesti nostettu. Suon reunasta lähes nähtävissä tien tapainen väylä suoraan valmistuspaikalla ja sen varrella yksi matala painauma (halk. 1.5 m) joka myös saattaa olla pieni hiilimiilun paikka

Raudanvalmistuspaikka on hyvin säilynyt ja koskematon. Paikalle on helppo löytää ylittämällä pelto kohtisuoraan polun päästä.

Paikan tarkastanut 22.8.1989 Tarja Hedman. Oppaana toimi Eino Kartano, Kolkontaipale.

Leena Lehtinen on käynyt paikalla toukokuussa 1993 ja todennut sen olevan samassa kunnossa kuin v. 1989. Muut inventoijat eivät käyneet paikalla v. 1993 aikana.

peruskarttaliite I:8

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Onnela a**

Kylä: **Tuusmäki**
Inv.nro: **15**

Mj.Tyyppi: **raudanvalmistuspaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 05** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6873 67 Y: 3556 91 Z: 98

Kunto: **2** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Metsässä kaksi rautakuonakasaa. Metsässä, pellostä 15 m, lähellä suota.

Tutkija:	Hedman Tarja	inventointi	w/kk	1989 / 8
Tutkija:	Lehtinen Leena	inventointi	w/kk	1989 / 8
	Lehtinen Leena	tarkastus		1993

Tila: **Savikko** **681 430 0007 0015** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Tanninen Kari**
Osoite: **Tuusmäki, Rantasalmi**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkosta 15 km lounaaseen, Tuusjärvestä 900 m itään, Tuusmäen maantiestä 150 m lounaaseen ja Onnelan talosta 300 m itään.

Hedman 1989:

Rautakuonakasoja kaksi kpl. Kuonakasat sijaitsevat Tuusmäen maantiestä 150 m lounaaseen, Kari Tannisen talosta Onnela 1:13 300 m itään päin. Pellon reunasta 15 m lounaaseen oleva kumpare, jolla on kaksi rautakuonakasaa.

Suurempi (luoteisempi) kumpare on kooltaan n. 6.4 x 4.5 m, sen päällä on vahva turvekerros. Turvetta poistettaessa kumpareen koillisreunasta paljastui runsaasti rautakuonaa. Pienempi kumpare on halkaisijaltaan 5-6 m. Turpeen seassa isoja kiviä (hajonnut hytinpohja?). Kumpareen päällä kaadettuna n. 100 v vanha kuusen runko.

Ympäristö puolukka-mustikkatyyppin metsää. Lähellä suota. Viereinen pelto raivattu savipohjaiselle suolle, jossa ollut useita savihautoja. Todennäköisesti malmi nostettu läheisestä suosta (Tuusjärven rantaan yli 0.5 km).

Alue on helppo löytää. Lähiympäristössä ei muita raudanvalmistukseen viittaavia merkkejä.

Paikan tarkastaneet 16.8.1989 Leena Lehtinen ja Tarja Hedman. Oppaana toimi maanomistaja Kari Tanninen.

Antero Pelkonen: Entisajan muistoja Rantasalmen kihlakunnasta SMYA XXIII. Helsinki 1902 mainitsee sivulla 228 tämän raudanvalmistuspaikan.

Paikalle on annettu nimi Onnela a läheisen tilan perusteella. Raudanvalmistuspaikka nro [10] on nimetty Onnela b:ksi, koska kyläperinnekirjassa on nro 10:stä käytetty Onnelan raudanvalmistuspaikan nimeä.

Leena Lehtinen on tarkastanut paikan toukokuussa 1993 ja elokuussa 1993 hän vei paikalle muinaisjäännöskyiltin. Muut inventoijat eivät käyneet paikalla v:n 1993 inventoinnin yhteydessä.

peruskarttaliite I:12

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Suopelto**

Kylä: **Tuusmäki**
Inv.nro: **16**

Mj. Tyyppi: **raudanvalmistuspaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 02** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6878 98 Y: 3549 47 Z: 95

Kunto: **3** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Kuonakasa, hytin paikka ja miilu. Tiheä, matala mäntytaimikko. Hankala havaita.

Tutkija: **Hedman Tarja** inventointi w/kk **1989 / 8**
Lehtinen Leena tarkastus **1993/8**

Tila: **Suopelto** **681 430 0027 0021** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Poutanen Esko**
Osoite: **58940 TUUSMÄKI**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkosta 19,5 km länsilounaaseen, lähellä Kaatralampea, laajahkon taimikkoalueen kaakkoislaidalla. Läheiselle Erolan tilalle johtavalle tielle (luoteeseen) etäisyys n. 400 m. Paikalle ei ole polkua, mutta reitti on merkitty sinisin nauhoin em. tieltä.

Hedman 1989:

Kuonakasan korkeus 1.5-2 m ja halkaisija n. 6 m. Hytin paikka selvästi havaittavissa, osa hytinpohjan kivistä siirretty kuopan viereen kasaksi. Kuonakasan ja hytin päällä ohut sammalkerros ja pientä taimikkoa. Näiden pohjoispuolella on hiilimiilun paikka. Kuopan halkaisija n. 4 m ja syvyys alle 1 m.

Alueen hahmottaminen on vaikeaa tiheän, matalan taimikon (mänty) takia. Näkyvät rakenteet eivät ole selvästi erottuvia. Tarvittava malmi on tn. nostettu joko paikan pohjois- tai eteläpuolella olevista pienistä soista, nykyisin peltoja. Etäisyys eteläpuolella olevaan Kaatralampeen n. 200 m.

Opas kertoi isänsä kertoneen alueella (Kaatralammen ympäristössä) olevan useampia raudanvalmistuspaikkoja.

Paikan tarkastanut 23.8.1989 Tarja Hedman, oppaana toimi Aatto Liljeström, Tuusmäki. Leena Lehtinen tarkasti paikan elokuussa 1993 ja vei sinne muinaisjäännöskyltin. Paikka oli samassa kunnossa kuin v. 1989.

peruskarttaliite 1:5

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Kuvaksenjoki**

Kylä: **Tuusmäki**
Inv.nro: **17**

Mj. Tyyppi: **raudanvalmistuspaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 03** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6880 56 Y: 3549 53 Z: 93

Kunto: **7** (1=hyvä, 7=tuhoutunut) Uhanalaisuus: **7** (1=ei, 3=on)

V. 1989 jälkeen tuhottu rv-paikka. Hakkuualue Kuvaksenjoen ja Haisevanjoen yhtymäkohdassa.

Tutkija:	Hedman Tarja	inventointi	w/kk	1989 / 8
Tutkija:	Huurre Matti	tarkastus	w/kk	1991
Tutkija:	Lehtinen Leena	tarkastus	w/kk	1991 / 7
Tutkija:	Nurminen Teija	tarkastus	w/kk	1991 / 7
Tutkija:	Sepänmaa Timo	tarkastus	w/kk	1991 / 7

Tila: **Jokivarsi** **681 430 0009 0029** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Hulkkonen Tyyne** *17.11.1994; perheomina*
Osoite: **Pajulinnunkuja 7, 78850 VARKAUS**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkosta 19 km länteen.

Hedman 1989:

Raudanvalmistuspaikka sijaitsee Kuvaksenjoen ja Haisevanjoen yhtymäkohdassa, jossa joki tekee lähes suorakulmaisen mutkan peruskartalla. Paikka sijaitsee joen länsirannalla korkealla töyräällä n. 15 m päässä joen uomasta. Tarkastushetkellä uoma oli hyvin kuiva, joten runsaan veden aikana paikka on hyvin lähellä jokea. Oppaan arvion mukaan vielä 50 vuotta sitten joessa oli niin paljon vettä, että tukinuitto keväisin oli mahdollista.

Rautakuonakumpare on hyvin suuri, halkaisijaltaan 10-12 m ja korkeus itäpuolella yli 2 m. Kumpareen päällä kasvaa vanhoja yli 100 v kuusia. Kumpareen laella, keskellä on kivillä vuorattu kuoppa (hytin pohja).

Kuonakumpareen vieressä on iso hiilimiilun paikka, halkaisijaltaan n. 7 m ja syvyydeltään lähes 2 m. Kaivettaessa kuopasta löytyi hyvin mustaa, hiilensekaista maata.

Joki kiertää niemekkeen pohjois- ja itäpuolelta. Joessa on levenne (ilm. luonnonmuo-vaama) juuri valmistuspaikan kohdalla. On epävarmaa mistä tarvittava malmi on nostettu;

ympärillä on kyllä ojitettua joskus peltona ollutta suota. Paikalle on helppo löytää, läheiseltä pellolta on traktoripolku suoraan paikalle.

Ko. raudanvalmistuspaikka on hyvin suuri ja erittäin hyvin säilynyt. Alueen puut ovat leimattuja, joten metsänhoitotoimenpiteet saattavat vaarantaa piakkoin säilymistä (puuston kaadon jälkeiset toimenpiteet).

Paikan tarkastanut 23.8.1989 Tarja Hedman. Oppaana toimi Aatto Liljeström, Tuusmäki.

Lehtinen 1993:

Kävin paikalla heinäkuussa 1991 yhdessä Timo Sepänmaan ja Teija Nurmisen kanssa. Tuolloin havaitsimme, että paikka oli tuhottu metsäaurauksessa. Alueen puusto on kaadettu ja rv-paikka oli selvästi ympäristöstään erottuva iso kumpare, jonka päältä oli aurattu metsätraktorilla. Tein samassa kuussa kirjallisen ilmoituksen museovirastolle paikan tuhoutumisesta.

Syksyllä 1991 paikkaa kävi katsomassa myös museovirastosta tutkija Matti Huurre. Mainittakoon, että syksyllä 1989 Tarja Hedman lähetti tämän paikan, kuten myös kaikkien muidenkin v. -89 inventoinnissa löytyneiden rv-paikkojen maanomistajille kirjeen kohteen löytymisestä. Kirjeessä mainittiin rauhoituksesta ja sen liitteenä oli muinaismuistolaki.

Paikalla ei käyty v:n 1993 inventoinnin yhteydessä.

peruskarttaliite 1:5

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Kiviniemi**

Kylä: **Tuusmäki**
Inv.nro: **18**

Mj. Tyyppi: **raudanvalmistuspaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 05** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6878 23 Y: 3551 90 Z: 95

Kunto: **3** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Kuonakasa, miilu ja kiviröykkiönä tn. hytin jäännökset. Tuusjärven rannasta 200 m, nuorta koivikkoa, metsätien vieressä.

Tutkija: **Hedman Tarja** inventointi w/kk **1989 / 9**
Lehtinen Leena tarkastus **1993**

Tila: **Rantala** **681 430 0027 0067** (kunta kylä tila talo)

Omistaja: **Hynninen Martti**

Osoite: **58940 TUUSMÄKI**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkosta 17,6 km länsilounaaseen.

Hedman 1989:

Raudanvalmistuspaikka Tuusjärven rantaan ja läheiselle Kiviniemen tilalle vievän metsätien varrella. Etäisyys Tuusjärveen n. 200 m. Lähempänä tietä selvästi havaittavissa kuonakasa.

Kuonakasa on kooltaan 5 x 6 m, korkeus vaihtelee (ei selvää muotoa). Kuonakasan eteläpuolella hiilimiilu, kuopan halk. 4-5 m ja syvyys alle 1 m, etäisyys tiestä 3 m. Kuonakasan ja hiilikuopan väliin jäävällä osalla kiviröykkiö, joka todennäköisesti on hytin pohjan paikka. Alueen koko halk. n. 15 m.

Alueella kasvaa pientä koivikkoa, tien toisella puolella aina Tuusjärveen saakka on peltoa. Maanomistajan antaman tiedon mukaan käytetty malmi on varmuudella nostettu Tuusjärvestä.

Martti Hynnisen tädin antaman tiedon mukaan Tuusjärven rannalla oli vielä 1920-luvulla ehjä malminnostolautta (kopukka), jolla lapset leikkivät. Alueella malminnostoa harjoittaneet miestyöporukat asuivat lähitalossa "kortteerissa". Martti Hynnisen mukaan aivan rannan tuntumassa on myös ollut hytin paikka, joka on tuhoutunut pellonraivauksen yhteydessä.

Paikan tarkastanut 1.9.1989 Tarja Hedman, oppaana toimi maanom. Martti Hynninen. Leena Lehtinen tarkasti paikan kesällä 1993 ja totesi sen olevan samassa kunnossa kuin v. 1989. Muut inventoijat eivät käyneet paikalla v. 1993.

peruskarttaliite 1:5

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Pirttiselkä**

Kylä: **Haapataipale**
Inv.nro: **19**

Mj. Tyyppi: **raudanvalmistuspaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 06** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6883 72 Y: 3551 36 Z: 115

Kuonakasa ja sylinterinmuot. kivirakennelma kalliolla. Kallio talonpohjan ja pellon vieressä. Mahd. ei rv-paikka ?

Tutkija:	Hedman Tarja	inventointi	w/kk	1989 /10
Tutkija:	Lehtinen Leena	inventointi	w/kk	1989 /10
	Lehtinen Leena	tarkastus		1993/ 5

Tila: **Sarahuuhi 681 403 0001 0003** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Ikäheimonen Eila**
Osoite: **Kolkonjoki, 58940 TUUSMÄKI**

Valokuvat: **Slnmus 571: 6 - 10** (dia)

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkosta 17 km länteen.

Hedman 1989:

Rautakuonakasa sijaitsee Pirttiselässä Sarahuuhi 1:3 nimisen tilan maalla. Kolkonjoki-Pirttiselkä tieltä käännytään vasemmalle Ikäheimonen-viitan kohdalla, tältä tieltä etäisyys paikalle on 150 m. Kuonakasa sijaitsee heinittyneen pellon koillislaidalla kallion päällä.

Kallion koko on n. 10 x 15 m ja korkeus 2-3 m. Pellon puoleinen lounaisrinne on kokonaan kuonan peittämä. Kuona on raskasta, metallimaista ja joukossa on myös hyvin isoja paloja.

Kallion keskellä on säännöllisen kokoisista kivistä ladottu sylinterinmuotoinen rakennelma, joka ilmeisesti ei liity raudan valmistukseen vaan on myöhemmin tehty (kivet eivät ole palaneet, eikä niissä ole savea). Kooltaan kivet ovat kuitenkin saman kokoisia kuin hytinpohjissa käytetyt (halk. 30-40 cm).

Paikalla on sijainnut asuintalo, jonka sydänmuurista on osa vielä näkyvissä aivan tien vieressä, joten kivirakennelta saattaa liittyä siihen. Oppaan muistin mukaan rakennelma on ollut nykyisenlainen viimeiset viisikymmentä vuotta.

Paikalle on helppo löytää ja se näkyy selvästi tilalle johtavalle tielle.

Paikan ovat tarkastaneet 14.10.1989 Tarja Hedman ja Leena Lehtinen. Oppaana toimi 11.8.1989 käynnillä (Tarja Hedmanin ensim. tarkastus) Raimo Kovanen, Pirttiselkä.

Lehtinen 1993:

Paikka oli sen verran erikoisen näköinen, että näytimme sitä lokakuussa 1989 Kainuun museon arkeologi Esa Suomiselle ja tutkija Helena Taskiselle museovirastosta. Kainuun rv-paikkoja tutkinut Suominen oli myös sitä mieltä, että "sylinteri" ei liity rv-paikkaan ja kertoi, ettei vielä ole tätä paikkaa vastaavaa näyntä aiemmin. Sijainniltaan paikka eroaa muista Etelä-Savon rv-paikoista, koska se on tehty kallion päälle.

Paikalla käytiin uudestaan toukokuussa 1993 Itä-Suomen raudanvalmistuspaikoille suuntautuneen retken yhteydessä. Tuolloin paikan näki useampi raudanvalmistuksen tutkija, mm. Arne Espelund Trondheimista. Yleinen mielipide oli, että sylinterinmuotoinen kiveys ei kuulu kuonakassan vaan on tn. myöhemmin tehty jotain muuta kuin raudanvalmistusta varten.

Kesällä 1993 toin paikalle muinaisjäänköskyntin.

Muut inventoijat eivät käyneet kohteella v. 1993 inventoinnin yhteydessä.

peruskarttaliite I:8

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Karjasilta**

Kylä: **Haapaniemi**
Inv.nro: **20**

Mj.Tyyppi: **raudanvalmistuspaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 06** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6886 72 Y: 3557 31 Z: 78

Kunto: **1** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Kolme kuonakasaa, kaksi hytinpohjaa. Ent. upseerikoulun alue 50 m joesta NE. Suon ja metsän raja. Mäntyä ja kuusta.

Tutkija: **Hedman Tarja** inventointi wv/kk **1989 / 9**
Lehtinen Leena tarkastus **1993**

Tila: **Haapalahti 681 402 0008 0018** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Eronen Esko**
Osoite: **Haapalahti, Kolkontaipale**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkosta 11 km länsiluoteeseen, Haapalahden rannasta n. 200 m, Karjasillan kohdalla n. 50 m päässä Karjasillanjoesta. Paikka on hiljattain pelloksi raivatun suoalueen ja metsän rajalla..

Hedman 1989:

Paikalla on kolme kuonakasaa, joista suurimman koko 10 x 3.5 m ja korkeus yli 2 m. Kaksi muuta kumpareet ovat pienempiä. Lähellä on myös kuoppa, joka saattaisi olla hiilikuoppa, mutta koekuopasta ei löytynyt hiilipitoista multaa. Alueelta on selvästi havaittavissa myös kahden (kolmen ?) hytinpohjan paikka. Kivilatomukset sijoittuvat kuonakumpareiden väliin.

Alueen puusto on vanhaa männikköä ja kuusia. Sammalkerros paksua. Maanomistajan antaman tiedon mukaan Haapalahden ranta on ollut aiemmin lähempänä valmistuspaikkaa. Alue on hyvin iso (20 x 15 m) ja rautaa tn. valmistettu samalla paikalla pitemmän aikaa. Maanomistaja tiesi kertoa, että rautaa ei ole nostettu enää 1850-l. jälkeen, jolloin tila oli siirtynyt hänen suvulleen.

Paikalla on ollut upseerikoulu jossa järviraudasta tehty mm. tykinkuulia. Malmi nostettu Haapalahdesta. Tämä kohde on mainittu Antero Pelkosen "Entisajan muistoja Rantasalmen kihlakunnasta" SMYA XXIII. 1902, s.227 nimellä "Hyttikumpu".
peruskarttaliite I:13

Kunta: **RANTASALMI**
 Nimi: **Varpassuo**

Kylä: **Tuusmäki**
 Inv.nro: **21**

Mj.Tyyppi: **raudanvalmistuspaikka** Luokka: **2**
 Ajoitus: **historiallinen**

Kartta: **3233 02** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6878 67 Y: 3547 06 Z: 105

Kunto: **2** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

V. 1990-91 kaivettu rv-paikka hakkuualueella. C14 aj. 1500-l. - 1600-l. alku

Tutkija: **Hedman Tarja** inventointi vv/kk **1989 / 8**
 Tutkija: **Koponen Martti** kaivaus vv/kk **1991**

Tila: **Saarela** **681 430 0002 0010** (kunta kylä tila talo)
 Omistaja: **Jaana Yli-Paunu**
 Osoite: **Tanhutie 2, 21420 LIETO**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkosta 22 km länsilounaaseen.

Hedman 1989:

Rautakuonikasa sijaitsee Pakinmaalta Kolkonjoelle menevän maantien itäpuolella lähellä Varpasuota. Paikalle johtaa polku maantieltä. Paikka on merkitty polulta sinisin nauhoin. Etäisyys maantiestä noin 500 m.

Rautakuona on levinnyt laajalle alueelle, selvää pyöreää kekomuotoa ei ole havaittavissa. Koko alueen halkaisija n. 15 m. Varsinaisen hytin paikka ollut rinteessä (kiviröykkiö, matla), kasvanut umpeen joten halkaisijaa ja selvää muotoa ei voi määritellä.

Tästä n. 10 m päässä on iso matala 8syvyys alle metsi) hiilimiilun paikka. Halkaisijaltaan 4-5 m. Tämä kuoppa on lähinnä polkua (20 m päässä).

Malmi valmistuspaikalle on oppaan arvion mukaan tuotu läheisestä Varpassuosta, joka on 200 m päässä. Opas mainitsee myös maaperän pehmeiden ja kivettömyyden, mikä on helpottanut hyttien kaivamista.

Paikalle on helppo löytää. Näkyvät rakenteet eivät kovin selvästi havaittavissa.

Paikan tarkastanut 23.8.1989 Tarja Hedman. Oppaana toimi Aatto Liljeström, Tuusmäki.

Lehtinen 1993:

Vuonna 1990-91 Savonlinnan maakuntamuseo kaivoi Martti Koposen johdolla tämän paikan, joka on toistaiseksi ainoa kaivauksin tutkittu Mikkelin läänin rv-paikka. Seuraavat tiedot Koposen Sihti 2-julkaisussa julkaistusta artikkelista:

Kaivauksella kaivettiin esille sulatusuuni, joka oli tehty erikokoisista kivistä ja tilkitty savella. uunin halk. oli n. 2.5 m ja kork. 1.5 m. uunikuilun koko oli pohjalla noin 30x50 cm ja se oli kauttaaltaan savella vuorattu. Sulatusuunin N-puolelta tutkittiin halk. 150 cm ja 40 cm syvä kuoppa, joka liittyy kuonanpoistoon. Kuoppa jatkuu uunin keskusta ja Koposen mukaan muodosti uunikuilun pohjan. Kaivauksissa löytyi myös kivilaaka, joka lienee muodostanut jonkinlaisen alustan kuonanlaskulle. Kuonanpoistoaukosta otetun hiilinäytteen ajoitus oli 310+-40 v BP (Su-2192). Kuonakuoppa oli pasutetun rautamullan täyttämä.

Kuonakuopan lisäksi kaivauksissa löydettiin toinen savella vuorattu kuoppa, kooltaan 150 x 125 cm ja syvyydeltään 30 cm. Tämä voi Koposen mukaan liittyä ilmanottojärjestelyihin. Paikalta löydettiin myös palamatonta savea ja kasa punertavaa pasutettua rautamalmia. Tästä malmikasasta ajoitettu hiilinäyte antoi tulokseksi 360+-40 BP (Su-2191). Ajoitusten perusteella paikalla on sulatettu malmia 1500-luvulla, viimeistään 1600-luvun alussa.

Lähde: Martti Koponen: Raudanvalmistusta Rantasalmella 1500-luvulla. Sihti 2. Julk. Savonlinnan maakuntamuseo 1992. ss. 117-119.

Paikalla ei käyty v:n 1993 inventoinnin yhteydessä.

peruskarttaliite I:9

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Lahtela**

Kylä: **Pirilä**
Inv.nro: **22**

Mj. Tyyppi: **hajalöytöpaikka** Luokka: **0**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 06** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6880 18 Y: 3554 24 Z: 110

Löytöjen lisäksi tietoja liesistä ym. Vanha mäkikylä, ei rantasidonnainen löytöpaikka

Tutkija: **Lehtinen Leena** tark.kertom wv/kk **1987**

Löydöt:
KM 23936 HIOMAKIVIÄ, 2 kpl.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 14.6 km länsilounaaseen, Hakojärven luoteispuolella, Lahtelan talon pihapiirissä.

Sepänmaa 1993:

Paikkaa ei tarkastettu inventoinnin yhteydessä. Leena Lehtinen on tehnyt tarkastuskertomuksen maanomistaja Ahti Vihavaisen sekä Eino Kartanon antamien tietojen perusteella, mutta ei ole käynyt paikalla.

Kyseessä on kahden hiomakiven löytöpaikka. Esineet olivat löytyneet talon peruskorjauksen yhteydessä v. 1986. Samassa yhteydessä oli havaittu kaksi liettä sekä kiviä rivissä. Kivirivin Vihavainen oli tulkinnut talonpohjaksi. "Talonpohja" liesineen ja hiomakivineen oli ollut 80-100 cm:n syvyydessä. Hiomakivet olivat olleet liesien läheisyydessä. Kivirivit ja liedet olivat tuhoutuneet rakennustöiden yhteydessä ja alue jäänyt osittain talon itäpäädyn alle.

Paikka sijaitsee Pirilän ilmeisen vanhassa mäkikylässä mäen laella. Paikka on niin korkealla (n. 113 mmpy), että kivikautinen - tai ainakaan rantasidonnainen - asuinpaikka ei liene kyseessä. Sen sijaan sekä ympäristö että paikalla tehdyt havainnot saattavat viitata jopa rautakautiseen asuinpaikkaan. Valitettavasti paikkaa ei ole saatu tarkastettua, lähinnä siksi että paikka lienee täysin tuhoutunut ja/tai pihamaan alla.

Paikka onkin toistaiseksi rekisteröity "vain" ajoittamattomana hajalöytöpaikkana.

peruskarttaliite I:14

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Paikantamatta**

Kylä: **Paikantamatta**
Inv.nro: **23**

Mj.Tyyppi: **hajalöytöpaikkoja 4 kpl** Luokka: **0**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta:

X: Y: Z:

Täysin paikantamattomia löytöjä. Verifikaatteja ei ole tarkastettu!

Löydöt:

KM 748: 1 KOURUTALTTA, 1 kpl.

KM 748: 2 KIVIKIRVES, 1 kpl.

KM 1771 PALLONUJJA, 1 kpl, vuolukiveä, tylpistyneen kartion muotoinen.

KM 4139 KOURUTALTTA, 1 kpl, vihertävää kiveä, vaillinaisesti hiottu, terää kohden levenevä.

Kunta: **RANTASALMI**

Kylä:

RantasaloNimi: **Ukonlahti**

Inv.nro:

25Mj.Tyyppi: **hajalöytöpaikka**Luokka: **0**Ajoitus: **kivikautinen**Kartta: **3233 12**Koordinaatit: **Oletus****+ - 100 m****X: 6883 35 Y: 3571 65 Z: 76**

Rautaveden Kantosaaren Ukonluodon lahden ranta. Pohjoiseen aukeava pieni lahti hiekkaharjun kupeessa.

Tutkija: **Bilund Antti**inventointi w/kk **1993 / 7**

Tila:

681 0011 0044 (kunta kylä tila talo)

Omistaja:

Osoite:

Löydöt:**KM 3025 REIKÄKIRVES, 1 kpl. Itävenäläinen suoraselkäinen reikäkirves.**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 3.9 km E Raudanveden etelärannalla olevan Kantosaaren (nykyisin niemi) pohjoisrannalla. Paikan nimi peruskartalla on Ukonlahti, mutta lahdessa on luoto, joten se on mitä ilmeisimmin löytötiedoissa mainittu Ukonluodonlahti.

Bilund 1993:

Ukonlahti on pohjoiseen avautuva pieni lahti Kantosaaren pohjoisrannalla. Ukonlahden länsipuolella on pitkä länsi-itä-suuntainen harju, etelä- ja kaakkoispuolella hiekkakangasta. Inventoinnin yhteydessä kaivettiin koekuoppia harjulle, Ukonlahden lounaisrannalla olevasta kesämökistä länteen, Ukonlahden lounaisrannalla olevalle tasanteelle (85 - 90 mmpy) kesämökille menevän tien molemmille puolille ja lahden kaakkoispuolelle siellä olevista kesämökeistä länteen. Koekuopista ei saatu löytöjä. Ukonlahden eteläisen poukaman länsi- ja eteläpuolisilla alueilla maaperä oli hiekkaa, lännempänä ja idempänä melko kivistä harjusoraa.

Paikasta n. 300 m lounaaseen on Räkkineniemen kivikautinen asuinpaikka (kohde 31).
peruskarttaliite I:15

Kunta: RANTASALMI
Nimi: Päivölä

Kylä: Puikonniemi
Inv.nro: 26

Mj.Tyyppi: hajalöytöpaikka Luokka: 0
Ajoitus: . kivikautinen

Kartta: 3233 11
X: 6879 22 Y: 3573 28 Z: 79 Z2: 80

Päivölän tilan as.rakennuksesta n. 50 m N. Loivapiirteistä peltoa.

Löydöt:
KM 15018 KAKSOISKOURUTALTTA, 1 kpl.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 7.6 km kaakkoon, Savonlinna - Rantasalmi - maantien pohjoispuolella.

Sepänmaa 1993:

Paikkaa ei v:n -93 inventoinnin yhteydessä lähemmin tarkastettu, sillä pellolla oleva löytöpaikka oli inventointiajankohtana kyntämättä.

Lappuluettelon löytötietojen mukaan esine on löytynyt Päivölän asuinrakennuksesta 50 m pohjoiseen, pellolta.

Paikka on loivaa peltoa hieman alle 80 m:n korkeudella. En odota löytöpaikalla olevan asuinpaikkaa, mutta sen sijaan tästä muutama sata metriä länsiluoteeseen tietä pitkin kuljettaessa on asuinpaikkojen kannalta hieman lupaavampaa aluetta (Nuuvinkangas). Alueella ei inventoitu.

peruskarttaliite I:10

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Hytinlahti**

Kylä: **Tuusmäki**
Inv.nro: **27**

Mj.Tyyppi: **hajalöytöpaikka** Luokka: **0**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 05**
X: 6875 00 Y: 3555 86 Z: 88 Z2: 90

Löytöpaikalla ollut hiekkatöyssy. Peltoa

Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk	1993

Löydöt:

KM 17594 KIVIESINE, korvakenuija, 1 kpl.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 15.7 km lounaaseen, Tuusjärven itäpuolella Hytinlahden koillispuolella.

Sepänmaa 1993:

Kävin paikalla Bilundin ja Nurmisen kanssa v:n -93 inventoinnin yhteydessä. Tapamme Hytinlahden talon isäntä muisti esineen löytyneen talosta muutama sata metriä länteen (lappuluettelon tiedoissa on siis virhe) pellolta, Hytinniemeen johtavan tien luoteispuolelta. Isännän mukaan löytöpaikalla oli ollut hiekkainen kohta, joka myöhemmin on pitkin peltoa.

Pelto oli inventointiajankohtana kyntämättä, joten tarkemmin emme päässeet paikkaa tarkastamaan. Löytöalue on hyvin loivaa, ilmeisesti kosteahkoa peltoa eikä siten lupaavaa asuinpaikkojen kannalta. Jos löytöpaikalla on kuitenkin ollut hiekkatöyssy, voi myös asuinpaikka tulla kyseeseen.

peruskarttaliite I:12

Kunta: RANTASALMI
Nimi: Leskinen

Kylä: ?
Inv.nro: 28

Mj.Tyyppi: hajalöytöpaikka
Ajoitus: kivikautinen

Luokka: 0

Kartta:

X:

Y:

Z:

Kestikievari Leskisen pelto. Paikantamaton.

Löydöt:

Kuopion museo

KIVITALTTA, 1 kpl, mustaa kiveä, leveä.

Kunta: **RANTASALMI**
 Nimi: **Päivärinne**

Kylä: **Asikkala**
 Inv.nro: **30**

Mj. Tyyppi: **hajalöytöpaikka** Luokka: **0**
 Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 12** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6882 83 Y: 3575 71 Z: 77 Z2: 80

RNo 1:27 Kivikkoinen rantapelto, alhainen löytökorkeus

Tutkija: **Lehtinen Leena** tarkastus w/kk **1986 /10**

Löydöt:
KM 23469 KIVIESINE, katkelma, 1 kpl, mustaa liusketta, kärjen kanta ei ole loppuun asti työstetty, kärkiosa on katkennut, hiottu.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 7.9 km itään, Päivärinteen talosta n. 50 m länteen.

Lehtinen 1986:

Löytöpaikka on kivikkoisella rantapellolla. Tarkastettaessa ei havaintoja kiinteästä muinaisjäännöksestä.

Edesmenneen tilanomistajan (Raimo Quintus) mukaan löytöpaikasta n. 100 m ylempänä (lähinnä itään) on tulisijan paikka sammaloituneen maakerroksen alla.

Sepänmaa 1993:

Paikkaa ei tarkastettu v:n -93 inventoinnin yhteydessä. Löytöpaikka on niin alhaalla (n. 78 m), että asuinpaikka löytöpaikalla tuskin tulee kyseeseen. Löytöpaikan itäpuolella on kuitenkin 80-85 m:n korkeuksilla kumpare (ilm. moreenia), jossa asuinpaikkakin voisi olla mahdollinen. Siihen voi viitata myös tarkastamaton tieto tulisijasta. Tämä kumpare olisi syytä joskus käydä tarkastamassa.

peruskarttaliite I:16

Kunta: **RANTASALMI**Kylä: **Rantasalo**Nimi: **Räkkiniemi**Inv.nro: **31**Mj.Tyyppi: **asuinpaikka**Luokka: **2**Ajoitus: **kivikautinen**

ka II, ka III, asb., ym.

Kartta: **3233 12**Koordinaatit: **Paikka****X: 6883 08 Y: 3571 46 Z: 84 Z2: 89**

Löydöt enimmäkseen hiekkakuopan reunalta kuoritulta maalta. Loivasti SE-SW laskevaa hiekkakangasta, alempana törmä.

Tutkija: **Bilund Antti** inventointi w/kk **1993 / 7**Tutkija: **Nurminen Teija** inventointi w/kk **1993 / 7**Tutkija: **Puistomaa Eija** inventointi w/kk **1993 / 7**Tutkija: **Sepänmaa Timo** inventointi w/kk **1993 / 7**Tila: **Kantosaari 681 421 0011 0044** (kunta kylä tila talo)Omistaja: **Immonen Teuvo Johannes**Osoite: **Rastilantie 2 F 228, 00980 HELSINKI****Löydöt:**

- KM 28022: 1** SAVIASTIANPALOJA, 51 kpl, 249.4 g, Ka II:1. Koristeluna kampaleimavyöhykkeitä ja kuopparivejä. Joissakin paloissa harvakseltaan kampaleimoja myös sisäpinnalla, painettu heikommin kuin ulkopinnan leimat, ilm. sama leimasin.
- MK 28022: 2** SAVIASTIANPALOJA, 1 kpl, 1.9 g, Karkeahkoa asbestisekoitetta. Ohutta, seinämän paksuus n 3 mm. Koristeluna tiheässä pieniä, ilmeisesti kaksiosaisia leimapainanteita.
- KM 28022: 3** SAVIASTIANPALOJA, 9 kpl, 12.1 g, Sekoitteena karkeaa asbestia ja vähän karkeaa hiekkaa. Mukana reuna- tai ponttipala. Melko rapautuneita. Koristeluna yhdessä kappaleessa pieni kuoppa mahd. sisäpinnalla.
- KM 28022: 4** SAVIASTIANPALOJA, reikäsek. Ka III ?, 37 kpl, 39.1 g, Huokoista, runsaasti reikiä, hyvin vähän hiekkaa. Pinta sileä. Koristeluna pyöreitä kuoppia, halkaisija n 4,5 mm.
- KM 28022: 5** SAVIASTIANPALOJA, 3 kpl, 1.1 g, Hiekkasekoitteisia. Epätasaisesti palaneita. Pieniä muruja. Oranssin ja mustan kirjavia.
- KM 28022: 6** SAVIASTIANPALOJA, 1 kpl, 0.2 g, Sekoitteena hienojakoista asbestia.

KM 28022: 7	KVARTSIESINE, kaavin, 1 kpl, 0.6 g, Pyöristynyt kappale, jossa kaareva retusoitu kulunut terä.
KM 28022: 8	KVARTSI-ISKOKSIA, 23 kpl, 144.0 g.
KM 28022: 9	PII-ISKOKSIA, 2 kpl, 0.2 g, Harmaata ja oranssia piitä.
KM 28022: 10	PALANUTTA LUUTA, 16 kpl, 0.4 g, Siruja.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 3.8 km kaakkoon Raudanveden etelärannalla olevan Kantosaaren (nykyisin niemi) eteläosassa Räkkineniemen tyvellä, sen itäpuolella.

Bilund 1993:

Paikka löytyi inventoinnissa. Mukana oli myös Eero Siljander. Myöhemmin paikalla käyneet myös Nurminen, Puistomaa ja Sepänmaa.

Asuinpaikka-alue on laaja ja se on todennäköisesti ollut kauan käytössä. Sitä rajoittaa koko sen pituudelta etelässä (länsiosissa kaakossa) törmä. Törmä on korkeimmillaan alueen keskiosassa, Räkkineniemen tyvellä, ja törmän yläpuolisen hiekkakankaan korkeus on siellä 87-88 mmpy. Lännessä, lähellä Räkkineniemen kärkeä ja kaakossa Kantosaaren tulevan tien tienoilla törmä on matalampi ja sen yläpuolinen terassi n 83 mmpy tasolla.

Suurin osa löydöistä on poimittu alueen keskiosasta, Räkkineniemessä olevan hiekkakuopan reunalta ja siitä itään olevalta W-E-suunnassa n 50 m levyiseltä kuoritulta alueelta, jolla nyt kasvaa männyn taimia ($x = 6883\ 09$, $y = 3571\ 44$, $z = 87-88$). Tämän alueen löydöt näyttävät olevan lähinnä kivikautisia (Ka II 1, reikäsekoitteista keramiikkaa, karkeasekoitteista asbestikeramiikkaa). Hiekkakuoppa on tuhonnut alueen länsiosan ja maanpinnan kuoriminen osittain itäosan. Kuoritun alueen ja törmän reunan välissä on ehjää aluetta n 25 m leveydeltä. Aivan kuoritun alueen kaakkoiskulman ulkopuolella on mys ilmeinen asumuspainanne (liikaista maata ja kvartsia, ei otettu talteen).

Asuinpaikka-alueen länsiosasta, hiekkakuopan kaakkoisreunalta, muutamia kymmeniä metrejä kuoritun alueen länsikulmasta lounaaseen ($x = 6883\ 06$, $y = 3571\ 37$) poimittiin mm. keramiikkaa, jossa on hienojakoista asbestisekoitetta. Löytöpaikan korkeus lienee 83-84 mmpy. Hiekkakuoppa on ilmeisesti täällä tuhonnut koko asuinpaikan, sillä se ulottuu aivan rantatörmään asti.

Asuinpaikka-alue ulottunee idässä ainakin Kantosaaren tulevan tien tienoille ($x = 6882\ 99$, $y = 3571\ 52$). Törmän reunalla on tien länsipuolella muutamia asumuspainanteen näköisiä painanteita, joissa todettiin puhtaan hiekkakerroksen alla likamaata. Tämä alue on tietä lukuunottamatta jokseenkin ehjää.

peruskarttaliite I:15

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Kupialankangas**

Kylä: **Tornioniemi**
Inv.nro: **32**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **varhaismetallikautinen** toimitsa, **asb.**

Kartta: **3233 09** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6887 91 Y: 3564 31 Z: 86 Z2: 87

Kunto: **6** (1=hyvä, 7=tuhoutunut) Uhanalaisuus: **3** (1=ei, 3=on)

Löydöt hiekkakuopan reunalta kuoritulta maalta. Tasaista hiekkakangasta. Lou-
naispuolella on ollut törmä.

Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Puistomaa Eija	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk	1993 / 7

Tila: **Kupiala** **681 429 0001 0032** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Hukkanen Aimo Antero**
Osoite: **Kupiala, 58900 RANTASALMI**

Löydöt:

- KM 28023: 1** SAVIASTIANPALOJA, reunapala, 3 kpl, 5.9 g,
Karkeaa asbestisekoitetta. Ei koristelua. Reuna pyö-
ristetty ja hieman paksunnettu. Paksuus reunasta
9 mm ja sen alta 6-7 mm. Kappaleet sopivat yhteen.
- KM 28023: 2** SAVIASTIANPALOJA, 21 kpl, 55.3 g, Sekoitteena
karkeahkoa asbestia. Joukossa ponttipaloja. Ei
kori stelua. Samaa astiaa kuin reunapala alan:o 1.
Seinämän paksuus 4-7 mm.
- KM 28023: 3** SAVIASTIANPALOJA, reunapala, 1 kpl, 4.4 g,
Sekoitteena karkeaa asbestia, mahdollisesti hienoa
hiekkaa ja chamottea (?). Seinämän paksuus
n. 3 mm. Reuna hieman sisäänpäin taivutettu ja
paksunnettu, yläpinta tasainen, selvät kulmat.
- KM 28023: 4** SAVIASTIANPALOJA, tekstiiliker. reunapala, 5 kpl,
8.0 g, Sekoitteena hienoa hiekkaa ja vähän
pienirakeista kivimurskaa ja asbestia. Reuna
tasainen, hieman ulospäin paksunnettu (sisä-
kulma puuttuu). Reunan alla kappaleima-aihe,
tekst.painannetta.

- KM 28023: 5** SAVIASTIANPALOJA, tekst.ker. reunapala, 2 kpl, 20.7 g, Sekoitteena hiekkaa ja hyvin vähän asbestia. Reuna päältä tasainen, hieman ulospäin taivutettu. Ulkopinnalla tekstiilipainannetta, kuoppa ja painanne, sisäpinta vahvasti naarmutettu.
- KM 28023: 6** PALANUTTA SAVEA, 1 kpl, 2.1 g, Joukossa hieman hiekkaa. Osittain kuonaantunut.
- KM 28023: 7** KIVIESINEEN KATKELMA, reikäkivi ?, 1 kpl, 109.5 g. Luontainen litteä kivi, jonka yhteen kulmaan on porattu halk. n . 6 mm:n reikä. Kivi lohjennut reiän kohdalta. Harmaata liuskeista kiveä.
- KM 28023: 8** KIVEN KAPPALE, asbestin sivukiveä ?, 1 kpl, 14.7 g. Luontainen, osittain rosoiseksi syöpynyt kiven murtokappale. Kivessä näkyy paikoitellen asbestimaista sälöisyyttä.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 4.9 km luoteeseen Rantasalmen kirkolta Tornioniemeen vievän tien varrella 500 m Syväsalmosta luoteeseen ja 200 m Erolanniemen tienhaarasta kaakkoon Kupialankankaan lounaisreunalla hiekkakuopan pohjoispäässä.

Bilund 1993:

Paikka löytyi inventoinnissa kesällä 1993. Mukana oli Eero Siljander. Myöhemmin aluetta tutkivat myös Timo Sepänmaa, Teija Nurminen ja Eija Puistomaa.

Paikka sijaitsee tasaisella hiekkakankaalla, korkean lounaaseen laskevan törmän päällä. Törmä on nyt asuinpaikan kohdalta kaivettu pois, mutta jäljellä olevista maaston muodoista päätellen löytökohta ei ole sijainnut aivan törmän reunalla. Asuinpaikan jatkumisesta koilliseen, kauemmas törmästä ei ole tietoa. Löytökohdasta luoteeseen törmä jatkuu samanlaisena useita satoja metrejä, ja asuinpaikka-alueita saattaa olla tällä suunnalla ehjänä jäljellä. Hiekkakuopan luoteispäästä ja Tornioniemen tien leikkauksista ja ojista ei kuitenkaan saatu täältä löytöjä. Kaakossa hiekkakuoppa ulottuu vielä kauemmas entisestä törmästä kuin löytökohdalla. Täällä asuinpaikkaa ei todennäköisesti ole jäljellä.

Kaikki löydöt on kerätty n 30 m matkalta hiekkakuopan reunalta n 10-50 m itään kohdasta, jossa Tornioniemen tie nousee hiekkakuopasta kankaalle. Keramiikka on poimittu kuoritulta maan pinnalta, osittain vanhan Tornioniemen tien pohjan alta. Maaperä paikalla on hienoa hiekkaa.

peruskarttaliite 1:17

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Ritokangas d**

Kylä: **Lahdenkylä**
Inv.nro: **33**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 09**
X: 6889 27 Y: 3561 20 Z: 81 Z2: 83

Kunto: **1** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Suppea terassi, löydöt koekuopista. S-viettävää harjun kuvetta

Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Nurminen, Teija	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Puistomaa, Eija	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Sepänmaa, Timo	inventointi	w/kk	1993 / 7

Tila: **Niittylä** **681 413 0006 0016** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Kosonen Risto**
Osoite: **Sammalsaarenkatu 14, 57170 SAVONLINNA**

Löydöt:
KM 28024 **KVARTSI-ISKOKSIA, 4 kpl, 20.3 g.**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 8.2 km luoteeseen, Haapaselkään pistävän Ritokankaan eteläosassa.

Sepänmaa 1993:

Paikka on laajan hiekkakankaan eteläosassa, loivasti etelään vietävällä rinteellä. Paikalla on loiva, epäselvä pieni terassi n. 83 m:n korkeudella, juuri n. 81 m:ssä. Kvartsit löytyivät kahdesta paikalle tehdystä koekuopasta. Paikka on ilmeisesti varsin suppea, arviolta alle 100 neliötä. Alue on täysin ehjä.

Paikan pohjoispuolella on ylemmällä törmällä asuinpaikka (64), samoin paikasta 200 m itään (66) ja koilliseen (65).

peruskarttaliite I:33

Kunta: **RANTASALMI**
 Nimi: **Sääksensivu**

Kylä: **Pirilä**
 Inv.nro: **34**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
 Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 03** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6885 58 Y: 3549 11 Z: 95

Kunto: **4** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Kesämökin pihamaata entisen rantatörmän päällä. Soraharjanne vesijätön reunassa, alunperin pieni niemi.

Tutkija: **Bilund Antti** inventointi w/kk **1993 / 7**

Tila: **Vaskela 681 417 0011 0000** (kunta kylä tila talo)
 Omistaja: **Vaskelainen Heimo Antero**
 Osoite: **79660 KERISALO**

Tila: **Sistola 681 417 0002 0042** (kunta kylä tila talo)
 Omistaja: **Sistonen Aimo Olavi**
 Osoite: **58940 TUUSMÄKI**

Löydöt:

KM 28025: 1 KVARTSI-HSKOKSIA, 1 kpl, 1.8 g.
KM 28025: 2 KVARTSI-HSKOKSIA, 2 kpl, 13.0 g.
KM 28025: 3 KVARTSI-HSKOKSIA, 1 kpl, 26.4 g.
KM 28025: 4 HAMPAAN KATKELMA, 1 kpl, 1.1 g.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 19.0 km länteen Sääksjärven pohjoispäässä Koppeloniemen itäpuolisen lahden pohjukassa.

Bilund 1993:

Paikka löytyi inventoinnissa kesällä 1993. Mukana oli Eero Siljander.

Asuinpaikka sijaitsee matalalla soraharjanteella, joka erottuu kuivempana alueena ympäröivästä soistuneesta metsämaasta. Etelässä se rajoittuu vanhaan, n 1 m korkuiseen

rantatörmään, joka on epäselvä harjanteen pään länsi- ja luoteispuolella. Harjanne on kuitenkin ilmeisesti muodostanut länteen päin pistävän niemekkeen vedenpinnan ollessa törmän juurella. Sääksjärvi (93,0 mmpy) on ollut Suur-Saimaasta erillään myös sen maksimin aikaan. Järveä on ilmeisesti laskettu melko äskettäin lähes metri. Törmän alla on asuinpaikan kohdalta n 40 m levyinen, vielä metsittymätön vesijättö.

Soraharjanteella sijaitsee kesämökki, jonka pihalta löydöt on poimittu. Yksi iskoksista löytyi selvästi alkuperäiseltä paikaltaan vanhasta rantatörmästä (:1), kaksi törmän reunaan kaivetusta kaivosta nostetusta maasta mökin eteläpuolelta (:2). Suuri kvartsikappale (:3) löytyi pienestä leikkauksesta mökin itäpäädyistä ja hampaan katkelma (:4, ei ehkä esihistoriallinen) sen läheltä hiekasta.

Maata on kaivettu mökin kohdalla ja paikoin sen pihamaalla. Ehjää aluetta saattaa olla enemmän jäljellä harjanteen itäosassa. Kovin laaja asuinpaikka ei todennäköisesti ole, sillä maa muuttuu idässäkin pian alavammaksi ja kosteammaksi. Seuraavalle kesämökille menevä tie leikkaa rantatörmää vajaan sadan metrin päässä mökistä itään, eikä sen leikkauksissa havaittu mitään merkkejä asuinpaikasta.

Paikalle johtavan tien varressa, n. 100 m pohjoiskoilliseen on raudanvalmistuspaikka (kohde 84).

peruskarttaliite I:19

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Lautakangas**

Kylä: **Hiismäki**
Inv.nro: **35**

Mj.Tyyppi: asuinpaikka Luokka: 2
Ajoitus: kivikautinen vasb, ka II, tekst, ym.

Kartta: 3233 11 Koordinaatit: Paikka
X: 6876 41 Y: 3571 00 Z: 82 Z2: 88

Kunto: 5 (1=hyvä, 7=tuhoutunut) Uhanalaisuus: 3 (1=ei, 3=on)

Hiekkakuopan reunaa, turve poistettu. Myös ehjää aluetta. Melko tasaista hiekkakangasta, törmä eri puolilla.

Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Puistomaa Eija	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Ylönen Raija	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Hurre Matti	tarkastus	w/kk	1993/9
Tutkija:	Lehtinen Leena	tarkastus	w/kk	1993/9

Tila: Laurila 681 406 0001 0014 (kunta kylä tila talo)
Omistaja: Sora- ja Kuljetusliike Lauri Pulkkinen
Osoite: 58910 RANTASALMI as.

Tila: Mikkola 681 406 0001 0015 (kunta kylä tila talo)
Omistaja: Mikkonen Viljo Kalevi
Osoite: Haavikonkuja 3, 78210 VARKAUS

Löydöt:

KM 28026: 1 SAVIASTIANPALOJA, Ka II ?, 8 kpl, 11.4 g,
Sekoitteena murskattua kiveä. Koristeluna pieniä
pyöreitä tai soikeita kuoppia. Muistuttaa
ainekseltaan lähinnä Ka II:ta, mutta koristelu
epätyypillistä. Toisaalta ehjää pintaa vähän.

KM 28026: 2 SAVIASTIANPALOJA, 12 kpl, 28.0 g, Karkeaa
asbestisekoitetta. Koristeluna tiheässä
epämääräisen muotoisia, lähinnä soikeita
painanteita. Joukossa reunapalan katkelma.

- KM 28026: 3 SAVIASTIANPALOJA, 4 kpl, 17.0 g, Sekoitteena asbestia ja vähän karkeaa hiekkaa. Koristeluna tiheässä kaksiosaisia painanteita.
- KM 28026: 4 SAVIASTIANPALOJA, tekst.ker.?, 40 kpl, 109.1 g, Sekoitteena vähän asbestia, talkkia, hiekkaa ja sarviväkettä. Ulkopinnalla tekstiilipainanteelta vaikuttavaa, mutta ilmeisesti kampaleimasimella aikaansaatus painannetta.
- Km 28026: 5 SAVIASTIANPALOJA, 5 kpl, 2.8 g, Sekoitteena vähän hiekkaa tai kivimurskaa, joitakin höyhenpainanteita. Hieman huokoista. Ei koristelua.
- Km 28026: 6 PIIESINE, terä, 1 kpl, 1.2 g, Vaaleanruskeaa lilaan vivahtavaa piitä. Voimakkaan kaareva, poikkileikkaukseltaan ohut terä, jossa on hyvin pientä retusointia ja kulumisen jälkeä.
- KM 28026: 7 PII-ISKOKSIA, 1 kpl, 1.2 g, Vaaleanharmaata piitä. Hieman tuluspiille ominaisia jälkiä.
- Km 28026: 8 KVARTSI-ISKOKSIA, 5 kpl, 38.7 g.
- Km 28026: 9 KVARTSI-ISKOKSIA, 3 kpl, 14.0 g.
- Km 28026: 10 KVARTSI-ISKOKSIA, 1 kpl, 9.0 g.
- Km 28026: 11 KVARTSI-ISKOKSIA, 5 kpl, 32.4 g, Yhdessä kappaleessa pieniä malmirakeita (molybdeenihohdetta?).
- Km 28026: 12 SAVIASTIANPALOJA, reunapala, 1 kpl, 3.9 g, Sekoitteena asbestia, kiillettä ja vähän hiekkaa. Reuna hieman sisäänpäin paksunnettu. Ulkopinnalla pieniä kuoppia kolmessa vaakasuorassa rivissä, samoin reunan päällä kuoppia. .
- Km 28026: 13 SAVIASTIANPALOJA, reunapala, 1 kpl, 26.6 g, Sekoitteena hiekkaa. Reuna sisäänpäin hieman paksunnettu, pyäll etty. Koristeluna suippopohjaisia pyöreitä kuoppia.
- Km 28026: 14 SAVIASTIANPALOJA, 1 kpl, 6.8 g, Sekoitteena hiekkaa. Koristeluna tiheään painettuja samansuuntaisia kampaleimoja. Ulkopinta punertava.
- Km 28026: 15 KVARTSI-ISKOKSIA, 2 kpl, 5.0 g.
- Km 28026: 16 KVARTSI-ISKOKSIA, 1 kpl, 17.1 g.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 8.9 km etelään, rautatien eteläpuolella ja Tervajoelta Sydänmaalle kulkevan tien itäpuolella edellä mainittujen teiden risteyksestä 250 m säteellä etelään ja kaakkoon.

Bilund 1993:

Asuinpaikka-alue on laaja, löytöjä on eri puolilta Lautakangasta. Kankaan länsiosa Sydänmaan tien itäpuolella on 85-90 mmpy. Täällä on länteen laskeva loiva törmä, jonka päältä suurin osa löydöistä on kerätty. Alue on suurimmaksi osaksi hiekkakuopan kuorittua reunaa. Etelässä on ehjääkin maan pintaa. Kankaan koillisosa on matalammalla, 82,5-85 mmpy. Alueelta on löytynyt lähinnä kvartseja, mutta radan pohjoispuolelta myös keramiikkaa. Tämäkin alue on pahasti tuhoutunut, mutta radan ja hiekkakuopan välissä on myös melko iso ehjä alue. Kankaan keskiosa ja pohjoiskärki ovat täysin tuhoutuneet hiekanotossa. Hiekkakuopan eteläpuolista aluetta ei inventoinnin yhteydessä tutkittu, mutta maaston muodoista päätellen asuinpaikka-alue voi hyvinkin jatkua sinne. Aluetta olisi syytä tutkia tarkemmin.

Sepänmaa 1993:

Vaaitimme aluetta myöhemmin Raija Ylösen kanssa. Löysimme myös hiekkakuopan eteläpuoliselta ehjältä alueelta kvartseja kahdesta kohtaa koekuopista. Seuraavilla sivuilla yleiskartta löytöalueineen sekä vaaitustuloksia.

Lehtinen 1993:

Tarkastin paikan syyskuussa yhdessä museoviraston tutkija Matti Huurteen kanssa. Tarkastuksen syy oli tieto Lautakankaan asuinpaikan jatkuvasta soranotosta ja tieto soranoton laajenemisesta radan koillispuolelle. Paikalla olivat maanomistajat Lauri Pulkkinen, Pauli Lappalainen ja Esa Lappalainen. Tarkastuksen yhteydessä löydettiin kuoritulta alueelta (kartassa nro 2) lisää samanlaista keramiikkaa, jota Bilund oli löytänyt samalta paikalta. Käynnin aikana löydettiin myös yksi kvartsi-iskos (nro 10) pysäkillä menevältä tieltä ja tarkistettiin ympäristöä laajalta aluella radan molemmin puolin. Koekuoppia ei tehty. Käynnin tuloksena museovirasto päätti järjestää v. 1994 Lautakankaan ison ja jatkuvassa käytössä olevan soranottoalueen muinaisjäännösalueella pelastuskaivaukset.

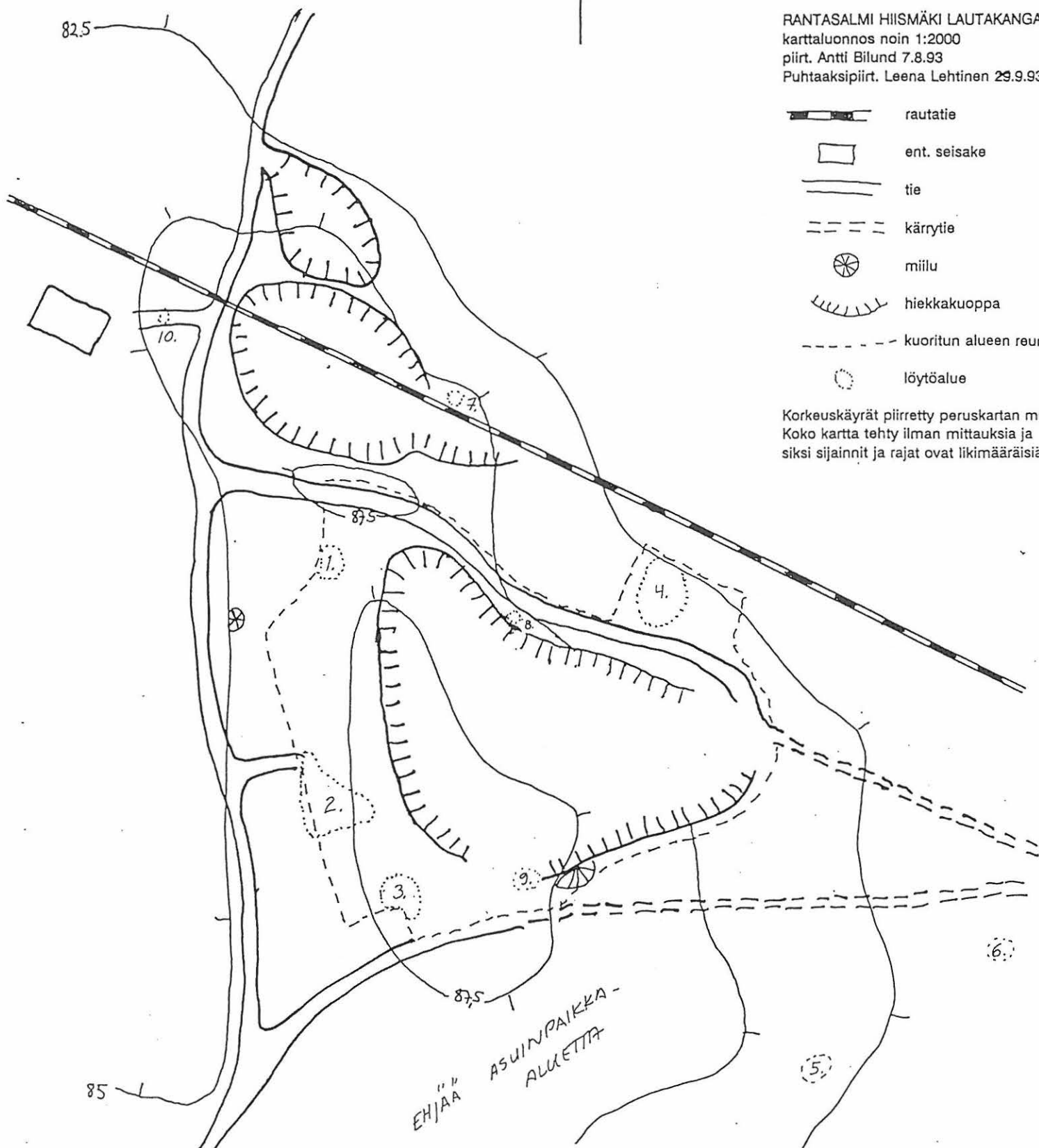
peruskarttaliite I:10

RANTASALMI HIISMÄKI LAUTAKANGAS
karttaluonnos noin 1:2000
piirt. Antti Bilund 7.8.93
Puhtaaksi piirt. Leena Lehtinen 29.9.93

	rautatie
	ent. seisake
	tie
	kärkytie
	miilu
	hiekkakuoppa
	kuoritun alueen reuna
	löytöalue

Korkeuskäyrät piirretty peruskartan mukaan.
Koko kartta tehty ilman mittauksia ja siksi sijainnit ja rajat ovat likimääräisiä.

Löydöt (KM 28026.):

Alue 1: 1 keram. (Ka II ?)

Alue 2: 2 keram. (vasb), 7 piitä, 8 kvartsia,

Alue 3: 3 keram. (vasb), 4 keram. (tekst.keram.), 9 kvartsia, 12 keram. (tekst./tomitsa)

Alue 4: 11 kvartsia

Alue 5: 15 kvartsia

Alue 6: 16 kvartsia

Alue 7: 5 keram. (ka III ?)

Alue 8: 10 kvartsia

Alue 9: 13, 14 keram. (ka II) (irtomaakasasta)

Alue 10: 11 kvartsia

RANTASALMI 35 Hiismäki Lautakangas
Kivi- ja varhaismetallikautinen asuinpaikka-alue

Rantamuodostumien vaaituksia

Käyrän alapuolella olevat luvut ilmoittavat rantamuodostuman kohdalla tehdyn 1-4:n vaaituksen minimi- ja maksimikorkeudet (m mpy).

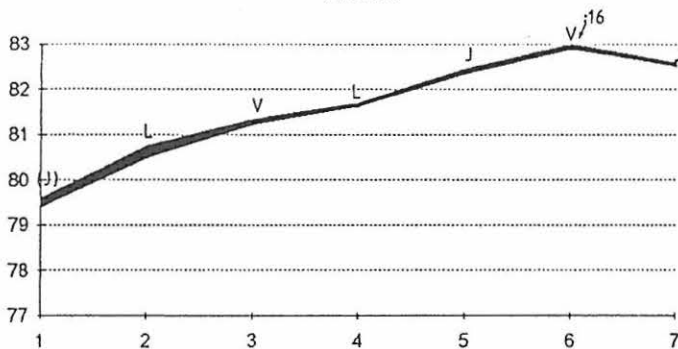
On huomattava, että kyseessä eivät ole suorat vaaituslinjat. Käyrissä olevat vaaituspisteiden etäisyydet eivät siis kuvaa etäisyyksiä maastossa. Myös korkeuskaalat ovat erilaisia eri käyrissä.

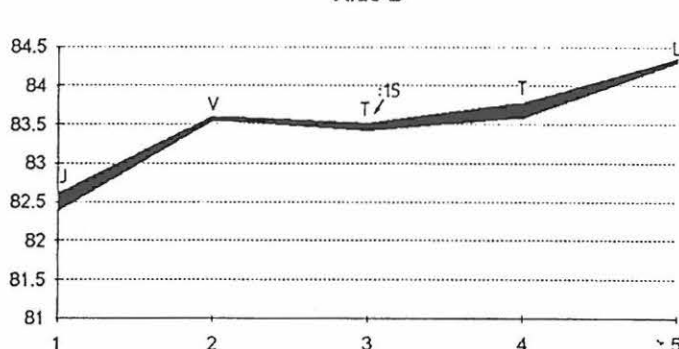
Merkkien selitykset:

J = törmän juuri, T = törmän reuna, V = rantavalli,
L = törmän (tasainen) laki, ( ) = epäselvä muodostuma
Kuor. = kuorittua aluetta (pintaturve poistettu)
{ / = löytö ja alanumerot (KM 28026:)

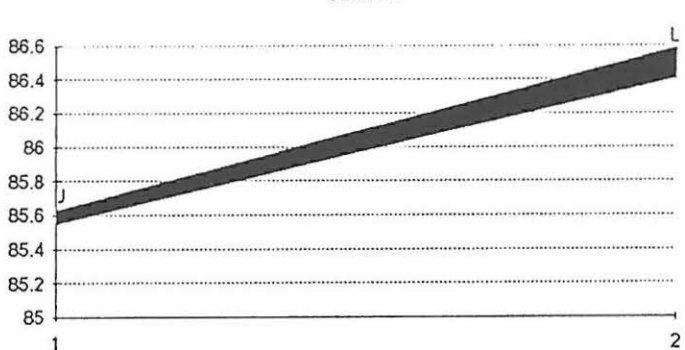
Alue A

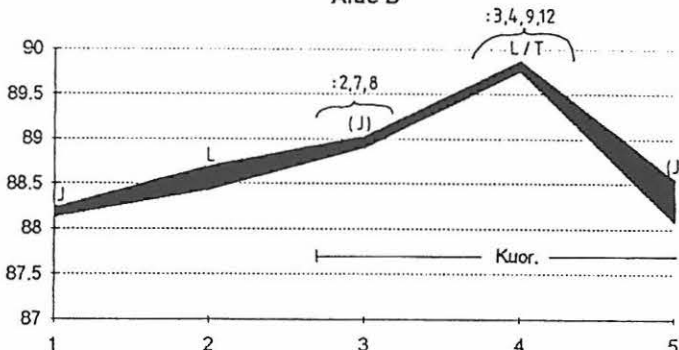
Alue B

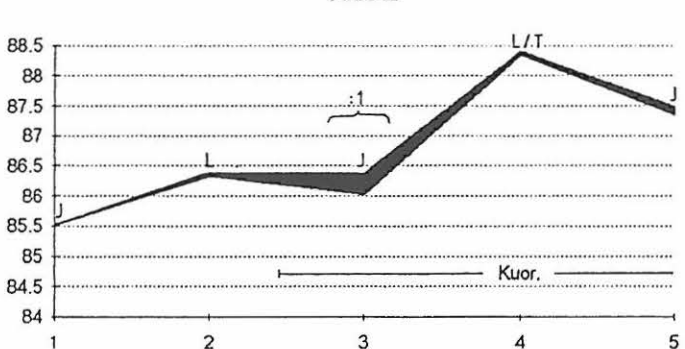
Alue C

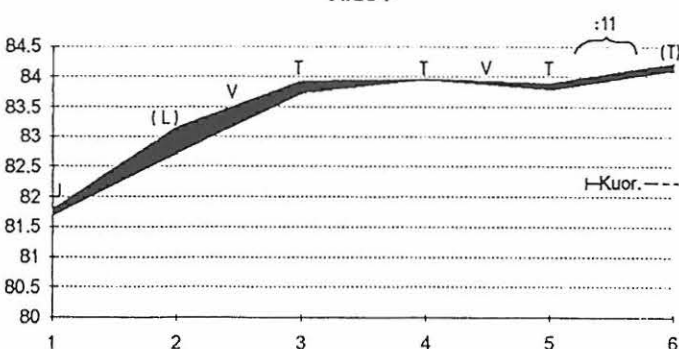
Alue D

Alue E

Alue F

681 01 0027

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Rantakartano**

Kylä: **Rantasalo**
Inv.nro: **36**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 09** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6883 98 Y: 3569 98 Z: 88

Kunto: **1** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Pyöreä asumuspainanne, halkaisija 8 m. Löydöt koekuopista. Tasainen hiekkakangas, kaakossa törmä 50 m päässä.

Tutkija: **Bilund Antti** inventointi w/kk **1993 / 7**

Tila: **Jumikkalanrinne** **681 421 0015 0089** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **As. Oy Jumikkalanrinne**
Osoite:

Löydöt:

**KM 28027: 1 SAVIASTIANPALOJA, Ka II (?), 2 kpl, 2.1 g,
Sekoitteena keskikarkeaa hiekkaa ja/tai
kivimurskaa. Palat ovat pieniä, mutta kummassakin
näkyä pyöreän kuopan reunaa ja toisessa
mahdollisesti kampaleiman päätä.**

KM 28027: 2 KVARTSI-HSKOKSIA, 1 kpl, 0.9 g.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 2.1 km itäkaakkoon ja Rantakartanon päära-
kennuksesta 0,25 km länsiluoteeseen kirkonkylän suunnasta Rantakartanoon tulevan tien ja
sitä pohjoiseen olevan hiekkakuopan välissä.

Bilund 1993:

Asuinpaikka löytyi inventoinnissa kesällä 1993. Löydöt saatiin koekuopista asumus-
painanteesta. Painanne on pyöreä, halkaisijaltaan noin 8 m ja syvyydeltään arviolta 30 cm.
Painanteen poikki kulkee idästä länteen kärrypolku, ja varsinkin sen kohdalla itäpuolella
erottuu painanteen reunalla matala, mutta selvä kehävalli. Painanteen lounaisreunalla
näyttää olevan siitä ulkoneva, noin 2 m x 2 m kokoinen suorakulmainen lisäke. Lisäksi
painanteen lähiympäristössä on ainakin kolme pientä, pyöreää, matalaa kuoppaa, jotka

voivat olla pyyntikuoppia tai liittyä asuinpaikkaan. Painanteeseen tehtiin kolme koekuoppaa. Pohjoisreunalle tehty kuoppa oli löydötön. Painanteen pohjalle tehdyistä kuopista saatiin kvartsi-iskos keskipisteen itäpuolelle tehdystä kuopasta ja saviastianpalat keskipisteen lounaispuolelle tehdystä kuopasta. Maaperä painanteen kohdalla on hienoa, lähes kivetöntä hiekkaa.

Painanne sijaitsee tasaisella hiekkakankaalla. Kaakossa on 50 m päässä matala, noin 1 m korkuinen rantatörmä. Törmä muodostaa asumuspainanteen itäpuolelle itään pistävän niemekkeen. Pohjoisessa hiekan otto on tuhonnut törmän, mutta se lienee ollut yhtä kaukana painanteesta kuin kaakossa. Nykyisin hiekkakuopan reuna on n 30 m asumuspainanteesta pohjoiseen.

Painanteen lähiympäristö on pohjoisessa olevaa hiekkakuoppaa lukuunottamatta ehjä. Kaakossa, törmän päällä kulkee Rantakartanoon menevä tie, mutta sen kohdalta maata ei ole poistettu. Tien takana, törmän reunassa on pieni, moderni kaivanto.

peruskarttaliite 1:20

691 01 0028

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Peltuenlahti a**

Kylä: **Putkisalo**
Inv.nro: **37**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 12** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6880 53 Y: 3575 77 Z: 86 Z2: 88

Kunto: **1** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Kaksiosainen asumuspainanne. Löydöt koekuopista. Hiekkakangasta. Lännessä törmä. Pohjoisessa ollut lahti.

Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Puistomaa Eija	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk	1993 / 7

Tila: **Putkisalo** **681 420 0001 0072** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Westersträhle Karl Axel**
Osoite: **Putkisalo, 58900 RANTASALMI**

Löydöt:

KM 28028: 1 **PALANUTTA LUUTA, 4 kpl, 0.4 g.**
KM 28028: 2 **KVARTSI-ISKOKSIA, 3 kpl, 5.3 g.**
KM 28028: 3 **KVARTSI-ISKOKSIA, 2 kpl, 9.9 g.**
KM 28028: 4 **KVARTSI-ISKOKSIA, 1 kpl, 1.9 g.**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 8.8 km kaakkoon Putkisalonsaareissa Peltuenlahden itäpuolella, Putkisalon kartanosta Paloniemeen vievän tien varrella, tiestä 70 m itään ja Paloniemessä olevan hiekkakuopan eteläreunasta 50 m etelään.

Bilund 1993:

Asuinpaikka sijaitsee hiekkakankaalla, entisellä luoteeseen pistävällä niemellä, jota lännestä rajoittaa matala, mutta selvä törmä ja koillisesta tasaisemmin suppanotkoon laskeva rinne. Nykyisin länsipuolinen rinne laskee suoraan Peltuenlahteen, koillispuolinen lahti on kuivunut, ja siinä on hiekkakuoppa.

Edellä mainitun törmän päällä on kaksiosainen asumuspainanne, jonka tienoilta löydöt saatiin. Lähinnä törmää on suorakulmainen painanne, noin 3 m x 7 m, lyhyempi sivu törmän suuntaisena ja noin 1 m päässä siitä. Suorakulmaisen painanteen itäpuolella, ikään kuin sen jatkona, on jokseenkin pyöreä painanne, halkaisija noin 6 m. Painanteiden reunojen välissä on noin 1 m levyinen maanpinnan tasainen alue. Painanteet ovat melko syviä ja selviä.

Pyöreän painanteen pohjalle, lähelle lounaisreunaa tehdystä koekuopasta saatiin kvartsi-iskos (:4), suorakulmaisen painanteen keskelle tehdystä kaksi kvartsi-iskosta (:3), noin 7 m pyöreän painanteen reunasta pohjoiseen tehdystä kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta (:1 ja :2).

Asuinpaikka on ilmeisesti täysin ehjä, sillä lännessä oleva tie ja pohjoisessa oleva hiekkakuoppa ovat selvästi asumuspainannetta alempana. Asumuspainanteen eteläpuolelle ei tehty koekuoppia, joten asuinpaikan laajuudesta tällä suunnalla ei voi sanoa mitään varmaa. Alue on kuitenkin täysin ehjää. Itäpuolella, noin 15 m päässä asumuspainanteesta on korkean törmän juuri, joten asuinpaikka ei jatkune tähän suuntaan.

peruskarttaliite I:3

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Kupiala a**

Kylä: **Tornioniemi**
Inv.nro: **38**

Mj. Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 09** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6887 88 Y: 3564 12 Z: 83 Z2: 85

Löydöt pellostä. Maaperä hienoa hiekkaa. Kangasta. Etelässä notkelma, idässä ja pohjoisessa notko.

Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	vv/kk	1993 / 7
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	vv/kk	1993 / 7
Tutkija:	Puistomaa Eija	inventointi	vv/kk	1993 / 7
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	vv/kk	1993 / 7

Tila: **Kupiala** **681 429 0001 0032** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Hukkanen Aimo Antero**
Osoite: **Kupiala, 58900 RANTASALMI**

Löydöt:

KM 28029: 1 **PALANUTTA LUUTA, 12 kpl, 1.6 g.**
KM 28029: 2 **KVARTSI-ISKOKSIA, 3 kpl, 43.6 g, Suurin kappale karkeaa kvartsia ja iskokseksi epävarma.**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 5.0 km luoteeseen ja Kupialan talon päärakennuksesta 350 m itäkaakkoon pellon koillislaidassa.

Bilund 1993:

Löydöt on poimittu osittain pellolta, osittain pellon laitaa kulkevalta tieltä loivasti kaakkoon laskevan rinteeseen yläosasta. Pellolla on jonkin verran erilaista modernia jätettä, mutta pieninä siruina esiintyvä palanut luu näyttää esiintyvän rajoitetulla alueella pellon laidassa. Palanutta luuta ei havaittu löytökohtaan eteläpuolisessa notkelmassa eikä sen eteläpuolella kohoavalla rinteellä. Kvartsit ovat huonolaatuisia ja epäselviä. Niitäkään ei kuitenkaan havaittu laajemmalla alueella. Maaperä paikalla on vähäkivistä hiekkaa. Löytökohtasta koilliseen, tien takana on männyn- ja taimikkokasvava, ilmeisesti ehjempänä säilynyt alue. Sinne, noin 20 m koilliseen löytöalueesta tehtiin yksi koekuoppa, josta ei löytynyt mitään. Alue kaipaisi tarkempaa tutkimusta.

peruskarttaliite I:17

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Ruokoharju**

Kylä: **Tiemassaari**
Inv.nro: **39**

Mj.Tyyppi: **pyyntikuoppia** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3234 04**
X: 6896 70 Y: 3556 68 Z: 85 Z2: 90

Kolme pyyntikuoppaa. Halk. 7 m ja 2-3 m. Kangasmetsää, moreenia.

Tutkija:	Nurminen Telja	Inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Puistomaa Eija	inventointi	w/kk	1993 / 7

Tila: **Päivärinne 681 427 0009 0032** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Turunen Sirkka Liisa**
Osoite: **PPA 1, 58900 RANTASALMI**

Valokuvat: SInM 968: 21 (mv)

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 16.5 km luoteeseen, Lapinsalmen tilalle vievän tien eteläpuolisessa kangasmetsässä. Maaperä moreenia, osaksi hiekkaa.

NURMINEN 1993:

Pyyntikuoppa 1:

x=6896 70, y=3556 68, z=n.85, poikkileikkaus n. 7m, syvyys 2-2.5 m; muodoltaan suppilomainen, pohja vajaan neliömetrin suuruiselta alalta tasainen, muodoltaan pyöreä

Pyyntikuoppa 2:

x=6896 54, y=3556 94, z=n.82.5, poikkileikkaukseltaan n. 2m; vallin leveys 0.5-0.75m ja korkeus n. 20cm, syvyys n. 1m, pyöreä. Erittäin hyväkuntoinen sijaitsee n. 50m pellolle johtavasta metsätiestä itään ja n. 10 m terassin reunasta, joka etelään.

Pyyntikuoppa 3

x=6896 70, y=3556 72, z=85-90, poikkileikkaukseltaan valleineen 2-3m, syvyys n.0.5m. Suppilonmuotoinen, pyöreä, etäisyys tiestä n. 15m etelään.

peruskarttaliite I:2

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Käsiniemi**

Kylä: **Putkisalo**
Inv.nro: **40**

Mj. Tyyppi: **pyyntikuoppa** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 11**
X: 6879 14 Y: 3575 62 Z: 82 Z2: 83

Pyöreä kuoppa, halk. 10 m, syv. 2.5 m, pohjalla kiviä. Moreeniharjanne

Tutkija:	Puistomaa Eija	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	w/kk	1993 / 7

Tila: **Putkisalo 681 420 0001 0072** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Westersträhle Karl Axel**
Osoite: **Putkisalo, 58900 RANTASALMI**

Valokuvat: SInM 968: 19 - 20 (mv)

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 9.4 km kaakkoon, Putkisalonsaaren lounaisosassa, Karsikkosalmen koillispuolella.

Eija Puistomaa 1993:

Pyyntikuoppa on pyöreä ja suppilomainen, pohjalla läpimitaltaan n. 2,5 m tasainen alue. Kuopan sisäläpimitta on n.7 m ja ulkoläpimitta n. 10 m. Kuoppaa ympäröi matala valli. Kuopan syvyys on n. 2.5 m. Pohjalle tehtiin koekuoppa, jossa huomattiin pohjalla olevia noin nyrkinkokoisia kiviä. Kivien lomissa oli selviä koloja ilman maatyettä.

Kuoppa sijaitsi loivasti lounaaseen viettävällä moreenirinteellä. Metsä oli mäntymetsää, kuopan kohdalla hiukan pensaikkoisempaa. Käsiniemessä oli myös muita kaivantoja ja mahd. pyyntikuoppia, joita ei tarkemmin dokumentoitu.

peruskarttaliite I:3

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Pitkäsaari**

Kylä: **Harjuranta**
Inv.nro: **41**

Mj. Tyyppi: **pyyntikuoppia** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3234 05**
X: 6902 06 Y: 3556 88 Z: 85 Z2: 90

Kunto: **3** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Kaksi pyyntikuopparyhmää, joissa n. 10 ja n. 6 kuoppaa. Kangasmetsää.

Tutkija: **Nurminen Teija** inventointi w/kk **1993 / 7**
Tutkija: **Bilund Antti** inventointi w/kk **1993 / 7**

Tila: **Pitkäsaari 681 405 0019 0005** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Heimonen Viljo Ensio**
Osoite: **PPA 1 SIANLEUKA, 58900 RANTASALMI**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 24.0 km pohjoisluoteeseen, Haukivedellä Pitkäsaaren länsiosassa, kangasmetsässä.

NURMINEN 1993:

Mukana inventointimatalla oli myös Risto Kupiainen. Kahdessa kohtaa metsässä pyyntikuoppia.

A: n. 10 kpl; poikkileikkauksiltaan n. 2-3 metriä ja muodoltaan säännöllisen pyöreitä. Sijait-sevat hiekkarannalta lähtevän metsätien molemmin puolin; osa kuopista tuhoutuneita. Kahden kuopan pohjalle tehdyistä koekuopista löydettiin molemmista n. 20 cm:n paksuinen hiilikerros; kummankaan kuopan reunalle tehdyistä koepistoista ei tullut hiiltä

B: x=6901 82, y=3557 10, z=80-85; n. 6 kpl; poikkileikkauksiltaan n. 2-3 metriä ja muodoltaan pyöreitä. Kuopat sijaitsevat edellisistä n. 300m kaakkoon, pienen peltoalueen pohjoispuolella, saman metsätien pohjoispuolella.

(Sepänmaan huom: Leena Lehtinen on käynyt paikalla vuonna 1987 tarkastaen kaksi A-alueella olevaa kuopannetta, jotka hän tulkitsi hiilimiiluiksi. Lehtinen mainitsee lisäksi ylimalkaisesti Pitkäsaarelta löytyneen "muutamia maakuoppia, jotka tod. näk. eivät olleet muinaisjäännöksiä". Kuoppien tulkinta on siis hieman avoin. Nurmisenkin mainitsema paksu hiilikerros kyllä viittaa pikemminkin hiilimiiluihin kuin pyyntikuoppiin.)
peruskarttaliite I:21.

Kunta: RANTASALMI
Nimi: Ankapura

Kylä: Hiismäki
Inv.nro: 42

Mj.Tyyppi: asuinpaikka Luokka: 2
Ajoitus: kivikautinen

Kartta: 3233 08
X: 6877 90 Y: 3566 90 Z: 100 Z2: 102

Kunto: 2 (1=hyvä, 7=tuhoutunut) Uhanalaisuus: 2 (1=ei, 3=on)

Luonnonsuojelualueella ja viereisellä hiekkarannalla Alasen itärannalla olevassa kangasmetsässä

Tutkija: Nurminen Teija	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija: Bilund Antti	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija: Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk	1993 / 7

Tila: Repomaa 681 406 0003 0031 (kunta kylä tila talo) :

Omistaja: Geiger Anna Maria
Osoite: (ei os.), SAKSAN LIITTOTASAVALTA
Omistaja: Hertzberg Lars H.
Osoite: Sepänkatu 6, 10600 TAMMISAARI
Omistaja: Hertzberg Hedvig
Osoite: Itänummenk. 5, 68600 PIETARSAARI
Omistaja: Hertzberg Leo 666511 *nopeus*
Osoite: Ilvestie 16, 00800 HELSINKI

Tila: Maantien-Pesola 681 415 0012 0037 (kunta kylä tila talo) :

Omistaja: Malmivaara Arvi
Osoite: Iso Roobertinkatu 42 A 9, 00120 HELSINKI
Omistaja: Malmivaara Osmo
Osoite: Leipurintie 16, 00620 HELSINKI
Omistaja: Malmivaara Heini ja Tuuli
Osoite: Pikkusuontie 10 A, 00670 HELSINKI
Omistaja: Korhonen Juha
Osoite: Linnustajantie 6 L 61, 02940 ESPOO
Omistaja: Korhonen Martti
Osoite: Punakiventie 11 A 206, 00980 HELSINKI
Omistaja: Korhonen Auli
Osoite: Yliskylänkaari 18, 00840 HELSINKI
Omistaja: Korhonen Helena

Osoite: Osikonmäki, 58910 RANTASALMI as.

Tila: Maantien-Pesola 681 415 0012 0037 (kunta kylä tila talo) :

Omistaja: Korhonen Ossi

Osoite: Blinkon, Porvoon mlk, 06830 KULLOBY

Omistaja: Susiluoto Outi

Osoite: Kuunaritie 9, 00850 HELSINKI

Löydöt:

- KM 28030: 1 SAVIASTIANPALOJA, 2 kpl, 1.3 g, Sekoitteena asbestia ja hieman talkkia. Ei koristelua.
- KM 28030: 2 PALANUTTA LUUTA, 6 kpl, 0.5 g.
- KM 28030: 3 SAVIASTIANPALOJA, 1 kpl, 1.9 g, Sekoitteena runsaasti hienoa hiekkaa sekä mahdollinen karvasekoitteen jälki. Tiivistä. Kova poltto. Koristeluna pieniä soikeita hieman viistoon asetettuja painanteita.
- KM 28030: 4 KVARTSI-ISKOKSIA, 3 kpl, 8.9 g.
- KM 28030: 5 KVARTSI-ISKOKSIA, 2 kpl, 33.8 g.
- KM 28030: 6 PALANUTTA LUUTA, 64 kpl, 8.8 g.
- KM 28030: 7 SAVIASTIANPALOJA, reunapala, 1 kpl, 5.1 g, Sekoitteena runsaasti hienojakoista asbestia ja talkkia. Ulkopi nta puuttuu. Reunan päällä epämääräisiä matalia viistoja painanteita.
- KM 28030: 8 SAVIASTIANPALOJA, 1 kpl, 1.7 g, Sekoitteena runsaasti hienojakoista asbestia ja talkkia. Ei koristelua. Ilm. samaa astiaa kuin alan:o 7.
- KM 28030: 9 PALANUTTA LUUTA, 3 kpl, 0.2 g, Joukossa kalannikaman puolikas.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 7.0 km etelään, Alasen itärannalla luonnonsuojelualueella ja luonnonsuojelualueen kaakkoispuolella olevalla yleisellä uimarannalla ja sen parkkipaikka-alueella

NURMINEN 1993:

Paikan löysi Antti Bilund löytäessään kvartsi-iskoksia hiekkarannalta vedenrajasta. Iskoksia löydettiin myös parkkipaikka-alueelta ja hiekkatieltä 100m käyrän yläpuolelta pintapoiminnassa. Hiekkatien ja luonnonsuojelualueen välissä oli n. 20 m levyinen kangasmetsäkaistale, joka ei kuulu varsinaiseen luonnonsuojelu-alueeseen. Tältä alueelta löytyi tien vierestä suorakaiteen muotoinen (arviolta n. 6x8 m) matala painanne, johon tehdyistä koekuopista löydettiin palanutta luuta (:2) ja kvartsi-iskoksia (:5) sekä pieni keramiikanpala (:1). koekuoppia tehtiin painanteeseen 2 kpl.

Kolmas koekuoppa kaivettiin n. 5m päähän luonnonsuojelualan rajasta ja n. 5m päähän 100m rantaterassista; koekuopasta löytyi keramiikanpala (:3), kvartsi-iskoksia n. 30 cm:n syvyydestä ja pieni kvartsisäle heti turpeen alta (:4) sekä palanutta luuta (:6). Kaikissa koekuopissa maa oli hienoa tummanruskeaa hiekkaa. Vierellä oleva luonnonsuojelualue oli eristetty piikkilangoilla ympäröivästä alueesta. Luonnonsuojelualueelle emme tehneet koekuoppia, mutta sieltä löytyi pintapoiminnassa rantaterassin tuntumassa olevasta koivunjuurakosta asbestikeraamisen astian reunapala (:7) n. 30m luonnonsuojelualan rajasta luoteeseen. Tästä n. 10 m luoteeseen olevista myyrän kaivamista maakasoista löytyi myös asbestikeramiikkaa (:8), palanutta luuta (:9) ja kvartsi (ei tall.). Luonnonsuojelualueella on erotettavissa selvä rantaterassi ja maastoltaan alue on tasaista mäntykangasta. Luonnonsuojelualue kuuluu Osikonmäen-kylään.

peruskarttaliite I:22

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Hiekkaniemi**

Kylä: **Osikonmäki**
Inv.nro: **43**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 08**
X: 6878 48 Y: 3566 20 Z: 100 Z2: 102

Kunto: **3** (1=hyvä, 7=tuhoutunut) Uhanalaisuus: **3** (1=ei, 3=on)

Rantahuvilan ja viereisen kesämökin pihamaalla ja tuntumassa Alasen koillisrantaa pihamaata ja kangasmetsää

Tutkija: **Nurminen Teija** inventointi w/kk **1993 / 8**
Tutkija: **Bilund Antti** inventointi w/kk **1993 / 8**

Tila: **Päiväranta** **681 415 0012 0016** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Hämäläinen Antti**
Osoite: **Kotipihlajankuja 4 A 1, 00700 HELSINKI**

Tila: **Mäntylä** **681 415 0012 0029** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Mutka Vilho Armas**
Osoite: **Susimäki, 58900 RANTASALMI**

Löydöt:

KM 28031: 1 **KVARTSIESINE, kaavin, 1 kpl, 0.7 g, Suorahko retusoitu kulunut terä.**

KM 28031: 2 **KVARTSIESINE, kaavin, 1 kpl, 3.1 g, Epävarma. Kaareva mahdollinen terä.**

KM 28031: 3 **KVARTSI-ISKOKSIA, 7 kpl, 9.6 g.**

KM 28031: 4 **PALANUTTA LUUTA, 8 kpl, 0.2 g, Siruja.**

KM 28031: 5 **KVARTSI-ISKOKSIA, 1 kpl, 3.8 g, Mahdollista työstön jälkeä.**

KM 28031: 6 **KVARTSI-ISKOKSIA, 3 kpl, 7.1 g.**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 6.6 km etelään, Alasen koillis-rannalla punaisen kaksikerroksisen rantahuvilan ja sen luoteis-puolella olevan vaaleanruskean kesämökin pihapiireissä.

NURMINEN 1993:

Alasen koillisrannalla Maantie Pesolan ja Hiekkaniemi-nimisen niemen välisellä alueella on neljä kesämökkitonttia. Tältä alueelta löysimme pintapoiminnassa Antti Bilundin kanssa kvartsi-iskoksia punaisen kaksikerroksisen huvilan pihamaalta. Punainen huvila on toinen huvila luoteesta laskettuna. Suurin osa iskoksista löytyi huvilalle johtavan tien päästä jasen edustalta pihapiirin koillisosasta ja samalta paikalta löytyi pintapoiminnassa myös palanutta luuta (:1-4). Maaperä löytökohdasta oli alkuperäistä ja edellisöisen rankkasateen raapimaa.. Tienpään itäpuolelle tehdystä koekuopasta löydettiin lisäksi kvartsi-iskos n. 20 cm:n syvyydestä (:5). Paikalle kaivettiin lisäksi myös kaksi muuta löydötöntä koekuoppaa. Palanutta luuta löytyi myös pari sirua talon pohjoisnurkalta grillin vierestä (ei tall.). Kvartsi-iskoksia löytyi myös punaisesta huvilasta luoteeseen olevan vaaleanruskean kesämökin pihapiiristä (ensimmäinen mökki luoteesta laskettuna) pintapoiminnassa (:6). Tälle pihalleoli tuotu jonkin verran maata muualta ja pihamaata oli myös enemmän muokattu kuin viereisen huvilan pihaa. Paikoitellen oli näkyvissä myös alkuperäistä maanpintaa, josta poimittiin talteen kolme kvartsi-iskosta.

peruskarttaliite I:22

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Hyvölä**

Kylä: **Kolkontaipale**
Inv.nro: **44**

Mj.Tyyppi: **kuppikivi** Luokka: **2**
Ajoitus: **rautakautinen**

Kartta: **3233 06** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6880 87 Y: 3558 81 Z: 132

Kunto: **2** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Kivi n 3 m x 2 m, korkeus n 1 m. Karkearakeista. 2-3 kuppia. Lounaaseen laskeva peltorinne pihan laidassa. Moreenia.

Tutkija: **Bilund Antti** inventointi w/kk **1993 / 8**
Tutkija: **Nurminen Teija** inventointi w/kk **1993 / 8**

Tila: **Hyvölä** **681 412 0042 0000** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Kauhanen Pentti Edvard ja Irja Sinikka**
Osoite: **Retkolantie 370, 58920 Kolkontaipale**

Valokuvat: **SInM 968: 6 - 8 (mv)**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 10.1 km länteen, 0,5 km Kolkonjärven rannasta koilliseen, Hyvölän talon pihapiirin luoteislaidalla, 30 m päärakennuksesta luoteeseen, ulkorakennuksen kaakkoisseinustalla.

Bilund 1993:

Kivi sijaitsee lounaaseen laskevan peltorinteen yläosassa kahden mäenkumpareen välisessä notkossa. Kiven luoteispuolella olevan kumpareen itäosa on peltona, kaakon puoleisella kumpareella on Hyvölän talo. Kiven koillipuolella on melko tasaista pelto- maata. Lounaaseen laskevalla rinteellä ja talon pihapiirissä on muitakin kiviä, joita ei kuitenkaan tarkastettu.

Kiven koko on noin 2 m x 3 m ja korkeus alarinteen puolelta lounaasta noin 1,5 m. Kiven lounais- ja kaakkoiskylki ovat korkeat ja pystysuorat. Pohjoislaidalta kivi on matalampi, koska jokseenkin tasainen yläpinta laskee pohjoiseen ja toisaalta maan pinta nousee samaan suuntaan. Kivessä on kaksi pyöreää, syvää ja jyrkkäreunaista kuppia kiven yläpinnan reunalla, toinen lounais- ja toinen eteläreunalla. Pohjoisreunalla, lähes

maanrajassa on soikea, pisaranmuotoinen kuoppa, sekin syvä, jyrkkäreunainen ja säännöllisen muotoinen.

Myös tämä on todennäköisesti kuppi. Kiven yläpinnalla, lähellä lounaisreunaa on vielä pieni, soikea kuoppa, joka saattaisi olla keskeneräinen kuppi. Sen pinta eroaa luontaisesta pinnasta ja näyttää samanlaiselta kuin kupeissa. Kivi on karkearakeista kivilajia, ja sen pinta on karhea, mutta siinä ei ole kuppia muistuttavia rapaumia.

Hyvölän talon isäntä Pentti Kauhanen, joka on hankkinut talon 1960-luvulla ei tiennyt kupeista. Hänen poikansa kuitenkin muistivat kuppien olleen kivessä heidän leikkiessään sillä (ilmeisesti joskus 1960-70 luvuilla). He arvelivat myös, että kivessä oli saattanut olla myös yläpinnan keskellä olevan lohkeaman kohdalla kuppi, jonka he olivat rikkoneet.

peruskarttaliite I:23

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Pekkala**

Kylä: **Kolkontaipale**
Inv.nro: **45**

Mj. Tyyppi: **kuppikivi** Luokka: **2**
Ajoitus: **rautakautinen**

Kartta: **3233 06** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6883 68 Y: 3556 29 Z: 137

N. 4 m x 2 m, kork. n 1,5 m. Harjalla 3 + mahd. 3 kuppia. Tasamaata. Kivistä moreenia. Pellolla, ympärillä kuusikkoa.

Tutkija: **Bilund Antti** inventointi w/kk **1993 / 8**
Tutkija: **Nurminen Teija** inventointi w/kk **1993 / 8**

Tila: **Pekkala 681 0008 0014** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Kauko Nykänen**
Osoite: **Kärenseläntie 53 58920 Kolkontaipale**

Valokuvat: **Silmus 968: 9 - 12 (mv)**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 11.8 km länteen ja Kolkonjärven luoteispäästä 1,7 km koilliseen, Kärjenseläntien varrella n 550 m Tuusmäentien (15335) risteyksestä itään, Pekkalan talon kohdalla 30 m tiestä koilliseen.

Bilund 1993:

Kivi sijaitsee pienellä pellolla tasaisella kankaalla. Pellon pohjois- ja itäpuolella on kuusimetsää. Etelässä Kärenseläntien toisella puolella on peltoja. Maaperä on moreenia, jossa on jonkin verran lähinnä pieniä kiviä.

Kiven koko on noin 4 m x 2 m, ja korkeus noin 1,5 m. Kivi on pituusakselinsa suunnassa (W-E) harjava, korkein keskeltä ja päistä jonkin verran matalampi. Kiven harjalla, sen keskiosassa on W-E-suunnassa jonossa kolme kuppia, joiden halkaisija on noin 5 cm ja syvyys 2 cm. Niiden eteläpuolella, kiven harjan viereisellä sileällä, viistolla pinnalla on ilmeisesti kolme pientä ja matalaa kuppia (halkaisija noin 3 cm ja syvyys 0,5 cm).

Tien vastakkaisella puolella n 50 m päässä olevan talon isäntä Kauko Nykänen ei tiennyt kupeista, mutta kertoi pikkupoikana hakanneensa kiveen nimikirjaimia ja mm. pääkallon kuvan. Nämä ovat vieläkin nähtävissä aivan edellä mainittujen kupprien vieressä.

peruskarttaliite I:14

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Pesola**

Kylä: **Kolkontaipale**
Inv.nro: **46**

Mj.Tyyppi: **kuppikivi** Luokka: **2**
Ajoitus: **rautakautinen**

Kartta: **3233 06** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6883 87 Y: 3555 94 Z: 139

Kunto: **2** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

N 5 m x 5 m x 2,5 m. 3-4 kuppia. Kolmiomittauspiste. Pellon ja tien välissä. Tasaista moreenikangasta.

Tutkija: **Bilund Antti** inventointi w/kk **1993 / 8**
Tutkija: **Nurminen Teija** inventointi w/kk **1993 / 8**

Tila: **Pesola** **681 412 0008 0018** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Eelis Räisänen**
Osoite: **Tuusmäentie 142 58920 Kolkontaipale**

Valokuvat: **SInM 968: 13 - 15 (mv)**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 12.2 km länteen ja Kolkonjärven luoteispäästä 1,5 km koilliseen Kärensäläntien varrella n 170 m Tuusmäentien (15335) risteyksestä itään, tien etelälaidassa.

Bilund 1993:

Kivi sijaitsee peltoaukean koillislaidassa, pellon ja Kärensäläntien välisellä kapealla lepikkoa kasvavalla kaistaleella. Tien pohjoispuolella on kuusikkoa. Maaperä on moreenia ja maasto tasaista kangasta.

Kivi on suuri, noin 5 m x 7 m, ja alunperin ilmeisesti 3-4 m korkea. Sen ympärille on nyt koottu runsaasti kiviä viereiseltä pellolta. Kiven lounais-, länsi- ja pohjoissivut ovat pystysuorat. Kiven yläpinta laskeutuu itään, kiven korkeimmalla kohdalla länsiosassa loivemmin, itäosassa niin jyrkästi ja sileänä, että itäpuolelta on vaikeaa kiivetä kiven päälle. Ylös pääsee parhaiten kiven kaakkoiskulmasta, aivan eteläsivun reunaa pitkin, missä on pieni porrasmainen tasanne. Tällä tasanteella on soikea, noin 12 cm x 4 cm kokoinen, 1,5 cm syvä kuppi, johon on kiviporalla porattu noin 5 cm syvä reikä. Kiven päällä on

kolmiomittauspiste, joka on merkitty kiveen porattuun reikään kiinnitetyllä metallitapilla. Pisteestä kaakkoon kiven viistolla yläpinnalla on kaksi matalaa pyöreää kuppia (syvyys noin 0,5 cm, halkaisija n 5 cm) ja kolmas epäselvä, hyvin matala pyöreä kuppi.

Kivestä 100 m SSE olevan Pesolan talon väki ei tiennyt kupeista mitään. Kivi löytyi naapuritalossa asuvan Kauko Nykäsen antaman vihjeen perusteella. Hän arveli ehkä nähneensä kivessä kuppeja leikkiessään sen luona pikkupoikana. On epäselvää tarkoittiko hän tässä mainittuja kuppeja (vertaa kohde 45).

peruskarttaliite I:14

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Kupiala b**

Kylä: **Tornioniemi**
Inv.nro: **47**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 09** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6887 89 Y: 3564 02 Z: 83 Z2: 85

Kunto: **4** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Löydöt osin pellolta, osin koekuopista sen ulkopuolelta. Hiekkamoreeniharjanne, lännessä rajoittuu kalliokumpareeseen

Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Puistomaa Eija	inventointi	w/kk	1993 / 7
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk	1993 / 7

Tila: **Kupiala** **681 429 0001 0032** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Hukkanen Aimo Antero**
Osoite: **Kupiala, 58900 RANTASALMI**

Löydöt:

KM 28032: 1 SAVIASTIANPALOJA, epävarma, 1 kpl, 0.2 g, Pieni muru, jossa sekoitteena hienoa hiekkaa. Kyseessä voi olla myös esim. tiilen tms. siru.

KM 28032: 2 KVARTSI-ISKOKSIA, 12 kpl, 32.5 g.

KM 28032: 3 KIVILAJI-ISKOS, myös hiottua pintaa ?, 1 kpl, 2.1 g, Tiivistä, hyvin hienorakeista, tumman ruskeanharmaata kivilajia Kahdella murtopinnalla säteittäisiä lohkeamajälkiä. Yksi pinta on niin sileä, että se voisi olla hiottu.

KM 28032: 4 PII-ISKOKSIA, 1 kpl, 1.1 g, Vaaleanharmaata, ilm. palanutta.

KM 28032: 5 RAUTAKUONAA, 1 kpl, 18.4 g.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 5.1 km länsiluoteeseen, 200 m Kupialansalmen rannasta koilliseen ja 250 m Kupialan talon päärakennuksesta itäkaakkoon pellolla olevan kallioisen mäen itäpäässä.

Bilund 1993:

Löytökohta sijaitsee W-E-suuntaisen harjanteen laen eteläreunalla. Maaperä on hiekkaisista, mutta siinä on myös melko paljon pienehköjä kiviä. Ilmeisesti maaperä muuttuu idässä, pellolla hiekkaisemmaksi. Pellon reunassa pohjamoreeni nousee pintaan ja lännempänä maa on kivistä.

Pellon reunassa kynnöksessä havaittiin kvartsi-iskoksia noin 15 m matkalla tasanteella jyrkän rinteiden reunan yläpuolella. Tältä alueelta otettiin talteen myös mahdollinen kivilaji-iskos. Pellossa on myös erilaista ilmeisesti uudempaa materiaalia mm. kuonaa. Kvartsi-iskosten löytökohdan länsipuolelle metsään, 10-15 m pellonreunasta tehdyistä kahdesta koekuopasta saatiin kvartsi-iskoksia. Maaperä oli hiekkaisista, mutta siinä oli runsaasti kiviä. Turpeen alla oli lehtomultaa. Kahdesta 15-20 m pohjoisemmas ja siis kauemmas rinteiden reunastatehdystä kuopasta ei saatu löytöjä. Täällä maa oli hiekkaisista.

Peltoa ei voitu tutkia laajemmalti, koska se oli viljelyksessä. Alueella olisi syytä käydä sopivampana vuodenaikana.

(Sepänmaan huom: mahdollinen keramiikansiru (:1) voisi hyvin olla nuoremman rautakauden keramiikkaa, mutta on niin pieni, että sen erottaminen esim. tiilensirusta on hankalaa. Joka tapauksessa paikka ja lähialueet vaikuttavat nuoremman rautakauden muinaisjäännösten kannalta ehkä lupaavimmilta Rantasalmella.)

peruskarttaliite I:17

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Peltuenlahti b**

Kylä: **Putkisalo**
Inv.nro: **48**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen** ka II (ka II 2 ?)

Kartta: **3233 12** Koordinaatit: **Paikka**
X: 6880 37 Y: 3575 93 Z: 87 Z2: 89

Kunto: **1** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Suorakulmainen asumuspainanne, n 5 m x 6 m. Löydöt koekuop. Hiekkakangasta. 10 m S n 5 m korkuinen törmä.

Tutkija: **Bilund Antti** inventointi w/kk **1993 / 8**
Tutkija: **Nurminen Teija** inventointi w/kk **1993 / 8**

Tila: **Putkisalo** **681 420 0001 0072** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Westersträhle Karl Axel**
Osoite: **Putkisalo, 58900 RANTASALMI**

Löydöt:

KM 28033: 1 SAVIASTIANPALOJA, Ka II:2 , 1 kpl, 5.1 g, Koristeena pyöreitä kuoppia. Palan laidassa on kampaleiman päätä. Melko paljon koristelematonta pintaa.
KM 28033: 2 PALANUTTA LUUTA, 4 kpl, 0.6 g, Suurimmassa kappaleessa yhdensuuntaisia piirtoja.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 9.0 km kaakkoon ja 70 m Peltuenlahden itärannalla olevan pellon pohjoiskulmasta pohjoisluoteeseen.

Bilund 1993:

Asuinpaikka sijaitsee hiekkakankaan etelälaidalla, korkean törmän päällä olevalla terrassilla (87-88 mmpy). Törmän alla on notko (noin 80 mmpy), jossa on em. pelto. Törmä kaartaa asuinpaikan itä- länsipuolella etelään, joten notko on muodostanut lahden, jonka perällä asuinpaikka on sijainnut. Pohjoisessa asuinpaikkaa rajoittaa noin 25 m päässä korkea törmä, joka kohoaa yli 90 mmpy. Asuinpaikalla on suorakulmainen asumuspainanne, noin 5 m x 6 m, johon kaivetusta koekuopasta löydöt on saatu. Asumuspainanteen lyhyempi sivu on törmän suuntainen ja noin 1 m päässä törmän läpuolella olevasta loivemmin laskevan rinteiden reunasta. peruskarttaliite I:3

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Lakeanrahka**

Kylä: **Tuusmäki**
Inv.nro: **49**

Mj.Tyyppi: **raudanvalmistuspaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 02**
X: 6877 60 Y: 3547 58 Z: 102

Kunto: **4** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Raudanvalmistuspaikka; kuoppa jonka halk. n. 2m Suolla Kirjastenlammen länsipuolella

Tutkija: **Puistomaa Eija** inventointi w/kk **1993 / 7**
Tutkija: **Nurminen Teija** inventointi w/kk **1993 / 7**

Tila: **Mäen-Ahola** **681 430 0024 0009** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Ahonen Mauno Risto Väinämö**
Osoite: **58940 TUUSMÄKI**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 21.7 km länteen, Lakeanrahka-nimisen suon länsiosassa, ojitettujen suoalueiden välisellä mätästetyllä alueella.

NURMINEN 1993:

Raudanvalmistuspaikka, josta ilmoituksen tehnyt Jyrki Bagge (Juva). Tarkastusajan-kohtana paikalla oli tuuhea aluskasvillisuus, mm. puolimetristä horsmaa, mikä esti paikan kunnan ja mittasuhteiden tarkemman havainnoinnin. Alueella pinnalla näkyvissä jonkin verran kohtalaisen suuriakin kuonanpaloja sekä selvä pyöreä kuoppa, halkaisijaltaan n. 2m. Alue on Jyrki Baggen mukaan mätästetty. Paikkaa on vaikeaa kiinnittää mihinkään selviin maastomerkkeihin.

peruskarttaliite I:9

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Pikonniemi**

Kylä: **Tiemassaari**
Inv.nro: **50**

Mj.Tyyppi: röykkiö Luokka: 2
Ajoitus: varhaismetallikautinen

Kartta: 3234 04
X: 6897 04 Y: 3557 47 Z: 95 Z2: 98

Kunto: 2 (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Lapinraunio, halk. 5 m, maan- ja noensekainen. Kalliopohjalla, näkymä pohjoiseen järvelle.

Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	vv/kk	1993
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	vv/kk	1993
Tutkija:	Puistomaa Eija	inventointi	vv/kk	1993
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	vv/kk	1993

Tila: **Immonlahti 681 427 0011 0044** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Bognanoff Pekka (jr.)**
Osoite: **Tiemassaarentie 1740, 58900 RANTASALMI**

Löydöt:
KM 28034 PALANUTTA LUUTA, 1 kpl, 0.2 g.

Valokuvat: SInM 968: 22 - 27 (mv)

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 16.2 km luoteeseen, Pienen Tiemasjärven kaakkoispäässä.

Sepänmaa 1993:

Kyseessä on pyöreä, halkaisijaltaan n. 5 m kiviröykkiö, korkeus max. n. 40 cm. Kivet ovat halkaisijaltaan lähinnä alle 40 cm, särmikkäitä. Röykkiön keskellä on painauma. Röykkiö on hieman maansekainen ja siitä johtuen sammalia ja varpuja kasvava ja melko heikösti erottuva. Röykkiön päällä oli kasa raivattuja katajia, joiden alta röykkiötä oli hyvin hankala huomata. Rannassa oleville mökeille johtava polku kulkee aivan röykkiön laidalta, joten siinä olevat muutamat irtonaisemmat kivet liittynevät polun raivaukseen tms. eivätkä niinkään röykkiön tietoiseen penkomiseen (moni maallikko tuskin huomaisikaan röykkiötä).

Röykkiön keskellä olevan painauman kohdalta otin parin kämmenen alalta sammalet. Alta paljastui tiivis kiveys ja vahvaa mustaa nokimaata. Nokimaata poistettiin kivien välistä n. 5 cm:n syvyyteen, jolloin löytyi palanut luunsiru. Enempää röykkiötä ei pengottu.

Röykkiö sijaitsee loivasti luoteeseen kohti Pientä Tiemäsjärveä viettävällä pienellä kalliopaljastumalla. Ympäristö on moreenia ja pieniä kalliopaljastumia, pääasiassa mäntymetsää. Paikalta olisi ilman rannempana olevia puita hyvä näkymä Tiemasjärven suuntaan.

Kiersimme ympäristöä noin kilometrin säteellä. Lisää röykkiöitä emme huomanneet. Myöskään asuinpaikkojen kannalta kovin sopivaa maastoa ei ympäristössä näytä olevan.

Katajaa ja heinää kasvavana maansekaisena kumpareena röykkiö itse asiassa muistuttaa enemmän kalmistokumpareta kuin varsinaista lapinrauniota. Ympäristö on kuitenkin lähinnä pyyntikulttuureille ominainen. Edes kaskiviljelyn kannalta kovin suotuisalta vaikuttavaa maastoa ei ole aivan lähellä.

peruskarttaliite I:2

68) 01 0040

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Huuhtniemi**

Kylä: **Tiemassaari**
Inv.nro: **51**

Mj.Tyyppi: **pyyntikuoppia** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3234 04**
X: 6899 65 Y: 3556 78 Z: 80 Z2: 84

Kunto: **3** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

N. 13 kpl halk. 1,5 m:n kuoppia + 1 halk. 5 m, rivissä. Hiekkaa ja moreenia.

Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	<small>w/kk</small>	1993
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	<small>w/kk</small>	1993
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	<small>w/kk</small>	1993

Tila: **Huuhtlahti** **681 427 0001 0053** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Heinimo Veli Pekka Juhani**
Osoite: **PPA 1, Pirskala, 58900 RANTASALMI**

Valokuvat: Slnmus 969: 2 - 5 (dia)

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 18.6 km pohjoisluoteeseen, Tiemassaaren kylän Pohjoiskylällä olevan 2. maailmansodan ilmataistelussa surmansa saaneiden venäläisten muistomerkin länsipuolella.

Sepänmaa 1993:

Alueen maaperä on moreenia ja puusto pääasiassa kuusta ja mäntyä. Muistomerkin länsipuolella haarautuu tie kohti Huuhtniemen luoteisosassa olevia kesämökkejä. Tie kulkee pientä luoteeseen kohaovaa SE-NW -suuntaista harjannetta pitkin. Pian risteyksestä alkaen noin 100 m:n matkalla tien kaakkoispuolella on toistakymmentä pyöreää, halkaisijaltaan n. 2 metristä ja syvyydeltään puolimetristä kuoppaa, joissa on vallit ympärillä. Kuopat ovat noin 10 metrin levyisellä vyöhykkeellä. Näiden selvien pyyntikuoppamaisten kuoppien lisäksi alueella on joitakin epämääräisempiä kaivantoja, joista ainakin osa liittyyneen tien tekoon. Pyyntikuopiksi kaikista tien kaakkoispuolella olevista kuopanteista tulkitsimme noin 13 kappaletta.

Noin 100 m risteyksestä luoteeseen on tien lounaispuolella yksi suuri, halkaisijaltaan n. 6 m ja syvyydeltään n. 2 m kuoppa - tulkitsimme senkin pyyntikuopaksi. Muita kuoppia emme tällä puolen tietä havainneet.

Teimme muutamiin kuoppiin koepistoja. Maa oli kaikissa puhdasta tai hieman sekoitettua hiekkaa tai moreenia. Hiiltä emme huomanneet, joten miilut tuskin ovat kyseessä.

Muistomerkin etelä- ja kaakkoispuolella on vielä muutama epämääräinen kuopanne, jotka saattavat olla täyttyneitä pyyntikuoppia.

Leena Lehtinen on tarkastanut alueen vuonna -87 Oiva Baggen opastuksella ja tulkinnut suurimman kuopan pyyntikuopaksi. Pienemmistä hän (tai Bagge?) heittää arvaukseksi väliaikaisen hautausmaan. Mielestäni (T.S.) kyseessä on kuitenkin mitä ilmeisin pyyntikuoppahangas.

peruskarttaliite I:21

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Märänne**

Kylä: **Putkisalo**
Inv.nro: **53**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen**
Kartta: **3233 11**
X: 6878 02 Y: 3576 45 Z: 82 Z2: 85

Löydöt koekuopasta. Soraharjua, pieni terassi.

Tutkija: **Sepänmaa Timo** inventointi w/kk **1993**
Tutkija: **Ylönen Raija** inventointi w/kk **1993**

Tila: **Märänne** **681 420 0001 0037** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Kokkonen Martti Vilho ja Anja Kaarina**
Osoite: **Ryyhkee, 58830 PARKUMÄKI**

Löydöt:
KM 28036 PALANUTTA LUUTA, 5 kpl, 0.2 g, Siruja.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 10.8 km kaakkoon, Putkisalon kylän Suokylällä, Märänteentalon talosta n. 100 m länteen.

Sepänmaa 1993:

Paikka on itäkaakko-länsiluode -suuntaisen moreeni- ja sora muodostuman (Märänteentmäen) etelään viettävällä rinteellä. Puusto on mäntyä.

Paikalla on noin 83 m:n korkeudella oleva pieni terassi, jonka juuri on n. 80-81 m:n korkeudella. Paikalla pintaturve on erittäin sitkeää (luultavasti kyseessä on metsittynyt laidunalue) ja turpeen alla on tiivis sorakerros. Saimmekin tehtyä paikalle vain yhden pienen koekuopan. Soran seassa oleva hiekka oli ruskeaa kulttuurimaata ja siitä löytyi palaneita luunsiruja.

Märänteentmäen alueella on paljon potentiaalista asuinpaikka-alueita. Maaperä näytti kuitenkin kaikkialla olevan saman tyyppistä erittäin vaikeasti kaivettavaa soraa ja kun sade vielä piiskasi inventoijia, jätimme alueen tutkimisen kesken.

peruskarttaliite I:3

Kunta: RANTASALMI
Nimi: Erolankangas A

Kylä: Hiltula
Inv.nro: 54

Mj.Tyyppi: asuinpaikka Luokka: 2
Ajoitus: kivikautinen asb.

Kartta: 3233 11
X: 6875 27 Y: 3575 61 Z: 88 Z2: 91

Kunto: 2 (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Ilm. vähälöyt. paikka Hiekkakangasta, ilm. SS-törmä

Tutkija: Sepänmaa Timo inventointi w/kk 1993
Tutkija: Nurminen Teija inventointi w/kk 1993
Tutkija: Ylönen Raija inventointi w/kk 1993

Tila: Lautiala I 681 407 0013 0022 (kunta kylä tila talo)
Omistaja: Hilippälä, Martti Pentti Päiviö
Osoite: 58850 HILTULA

Löydöt:

KM 28037: 1 SAVIASTIANPALOJA, 3 kpl, 2.2 g, Sekoitteena
asbestia ja hieman hiekkaa. Joukossa kappale
reunan sisätaipeesta. Reunan päällä ilm.
painanteita. Yhdessä kappaleessa mahd.
painanteen pohja. Rapautuneita.
KM 28037: 2 KVARTSI-ISKOKSIA, 1 kpl, 1.8 g.

Valokuvat: Slnmus 969: 25 (dia)

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 12.2 km kaakkoon, Parkulammen ja Konnunsuon välisen Erolankaan eteläosassa.

Sepänmaa 1993:

Alue on hiekkakangasta, jolla on paikoin suuria siirtolohkareita. Tien varressa olevaa pientä hiekkakuoppaa vastapäätä haarautuu (karttaan merkitty) kohti Konnunsuota johtava polku, jolta taas haarautuu lounaaseen suuntautuva metsäkonetta varten raivattu kulkuväylä.

Noin 90 m:n korkeudella olevan tasanteen lounaistörmällä (SS-törmä ?), metsäkoneen esiin raapimasta hiekasta löysimme muutaman asbestikeramiikan palan parin kämmenen kokoiselta alueelta. Hiekkaa oli paljastunut useiden neliömetrien alalta, mutta mitään muuta emme ahkerasta etsimisestä huolimatta löytäneet. Teimme ympäristöön, lähinnä kyseisen törmän päälle useita koekuoppia, joista yhdestä, keramiikan paloista n. 50 m itään, löytyi kvartsi-iskos. Muut olivat löydöttömiä ja maa oli puhdasta irtonaista hiekkaa. Paikka vaikuttaa siis varsin vähälöytöiseltä.

K.o. törmää n. 2-3 m alempana on törmän juuri ja lähinnä kivikkoinen toinen törmä (huuhtoutunutta rantakivikkoa). Tästä taas pari metriä alempana on törmän juuri, josta eteenpäin maa viettää hyvin loivasti lounaaseen.

Paikan itäpuolella on pyyntikuoppakohde (n:o 55).

peruskarttaliite I:24

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Erolankangas B**

Kylä: **Hiltula**
Inv.nro: **55**

Mj.Tyyppi: **pyyntikuoppia** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 11**
X: 6875 26 Y: 3575 80 Z: 88 Z2: 93

N. 5 kuoppaa 100 x 50 m:n alalla, halk. 2-4 m Kivikkoista hiekkakangasta

Tutkija: **Sepänmaa Timo** inventointi w/kk **1993**
Tutkija: **Ylönen Raija** inventointi w/kk **1993**

Tila: **Lautiala I** **681 407 0013 0022** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Hilippälä, Martti Pentti Päiviö**
Osoite: **58850 HILTULA**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 12.3 km kaakkoon, Parkulammen ja Konnunsuon välisellä hiekkakankaalla, tien varressa olevan pienen hiekkakuopan eteläpuolella.

Sepänmaa 1993:

Alue on melko tasaista hiekkakangasta, jossa on joitakin suuria siirtolohkareita. Noin 90 m:n korkeudelta laskee jyrkkä törmä useita metrejä.

Havaitsimme pyyntikuoppia törmän päällä olevalla tasanteella, hiekkakuopan eteläpuolella, n. 50 x 100 m:n alueella. Suurin kuoppa on halkaisijaltaan n. 3 m ja runsaan metrin syvyinen. Lisäksi havaitsimme pikaisella tarkastuksella neljä pienempää halk. n. 1,5 m:n matalaa kuoppaa. Teimme muutamiin kuoppiin koepistoja - maa oli puhdasta hiekkaa.

Alueella on varsin todennäköisesti useampiakin pyyntikuoppia, mutta emme tutkineet paikkaa kovin laajalti.

peruskarttaliite I:24

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Singonmaa**

Kylä: **Hiltula**
Inv.nro: **56**

Mj. Tyyppi: **liesi** Luokka: **2**

Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 11**

X: 6874 64 Y: 3572 71 Z: 89 Z2: 92

Kunto: **3** (1=hyvä, 7=tuhoutunut) Uhanalaisuus: **3** (1=ei, 3=on)

Kuoppalieden puolikas suorassa korkeassa tienleikkauksessa Kosteaa kangas-
metsä, hiekkaa

Tutkija: **Sepänmaa Timo** inventointi w/kk **1993**

Tutkija: **Ylönen Raija** inventointi w/kk **1993**

Tila: **Uusi-Taskila 681 407 0004 0022** (kunta kylä tila talo)

Omistaja: **Taskinen Matti Tapio ja Ulla Anneli**

Osoite: **58850 HILTULA**

Valokuvat: **SInM 969: 22 - 24 (dia)**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 11,2 km eteläkaakkoon, Uusi-Taskilan talosta n. 550 m luoteeseen, metsäautotien leikkauksessa.

Sepänmaa 1993:

Paikan ilmoitti maanomistaja Matti Taskinen, joka oli löytänyt lieden v. -93 metsäautotietä tehdessään.

Kyseessä on vajaa 2 m korkeassa pystysuorassa metsäautotien kaakkoispuoleisessa leikkauksessa oleva kuoppalieden puolikas. Noin 20 cm:n paksuisen turve- ja sekoittuneen maan (kaskikerros?) alla on n. 160 cm:n pituinen ja n. 60 cm syvä hiekan, nokimaan ja hiilien täyttämä kuoppa. Joukossa on joitakin lahoja osittain hiiltyneitä puunkappaleita, jotka eivät vaikuta puunjuurilta. Kohde lienee kivetön kuoppaliesi.

Liesi sijaitsee n. 91 m:n korkeudella olevan törmän päällä (SS-törmä?), törmän juuri on n. 89 m:ssä. Maaperä on hieman siltinsekaista puhdasta kerroksellista hiekkaa. Puusto tällä kohtaa pääasiassa kuusta ja jonkin verran mäntyä.

Leikkauksessa ei lieden päällä olevan (myöhemmän) ilmeisen kaskikerroksen lisäksi havaittu mitään merkkejä ihmistoiminnasta, kuten kulttuurikerrosta tai löytöjä, vaikka havainto-olosuhteet olivat erittäin hyvät. Kohde jää siis toistaiseksi ajoittamattomaksi. Topografian puolesta kohdalla voisi hyvin olla kivikautinen asuin- tai leiripaikka, mutta mitään varmuutta tästä ei siis saatu. Liedessä olevat vain osittain maatuneet puunkappaleet viittaavat kuitenkin siihen, että kohde on suhteellisen nuori.

Koska liesi sijaitsee pystysuorassa leikkauksessa, on sillä varsin suuri riski sortua.

peruskarttaliite I:25

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Putkisalo**

Kylä: **Putkisalo**
Inv.nro: **57**

Mj.Tyyppi: **pyyntikuoppia** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 12**
X: 6880 16 Y: 3576 12 Z: 83 Z2: 87

Kunto: **2** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Pyyntikuoppia laajalla alueella. Hiekkaharjua.

Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Nurminen, Teija	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Puistomaa, Eija	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk	1993

Tila: **Putkisalo** **681 420 0001 0072** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Westersträhle, Karl Axel**
Osoite: **Putkisalo, 58900 RANTASALMI**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 9.3 km kaakkoon, Putkisalonsaarella.

Sepänmaa 1993:

Koordinaattien osoittama paikka on loivasti etelään viettävää hiekkakangasta. Annetusta pisteestä n. 100 m:n säteellä havaitsimme 6 pyyntikuoppaa, halk. n. 1,5-2 m, kehävallit.

Lähialueella on muitakin pyyntikuoppia: Bilund havaitsi n. 300 m pisteestä pohjoiskoilliseen kolme pyyntikuoppaa ja n. 500 m luoteeseen, asuinpaikan n:o 37 alapuolisella tasanteella yhden pyyntikuopan.

Hyvin mahdollisesti alueella on enemmänkin pyyntikuoppia, mutta niiden tarkempaan etsimiseen ja kartoittamiseen ei inventoinnin yhteydessä ollut aikaa.

peruskarttaliite I:3

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Pienisaari**

Kylä: **Kolkontaipale**
Inv.nro: **58**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 08**
X: 6878 78 Y: 3564 96 Z: 98 Z2: 101

Kunto: **2** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Löydöt koekuopista Kapea niemi, hiekkamoreenia

Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk	1993

Tila: **Tuhkula** **681 412 0016 0027** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Räisänen, Matti Juha**
Osoite: **Tuhkula, 58920 KOLKONTAIPALE**

Löydöt:

KM 28038: 1 **KVARTSI-ISKOKSIA, 6 kpl, 16.8 g.**
KM 28038: 2 **PALANUTTA LUUTA, 47 kpl, 1.0 g.**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 6.8 km lounaaseen, Alasenjärvessä olevan Pienisaaren kaakkoispäässä.

Sepänmaa 1993:

Paikka on kivikkoista, mutta maaperä kivien välissä on hiekkaa. Teimme useita koekuoppia saaren kaakkoispäähän lähinnä n. 50 x 10 m:n kokoisella alueella. Muutamista koekuopista löytyi kvartsi-iskoksia ja yhdestä iskosten lisäksi vahva luumoskakerros. Alue, jolta asuinpaikkahavainnot huomattiin on aivan saaren kaakkoispäässä, joka on vain n. 10-20 m:n levyinen.

Luoteeseen mentäessä maa muuttuu hienojakoisemmaksi ja kosteammaksi. Tällä alueella ei tehty havainnot muinaisjäännöksistä. Parissa kuopassa oli parinkymmenen sentin silttikerroksen alla hiiltynyttä turvekerrosta. Kyseessä on aivan ilmeisesti tulvakerros vaiheesta, jolloin järven pinta on ollut pari metriä nykyistä ylempänä. Vastaavia havainnot tehtiin muuallakin järven ympäristössä. Tämän seikan historiaa en ole selvittänyt, mutta

vaikuttaa siltä, että kyseessä on resentti ilmiö, ehkä viime vuosisadalta. Järven nykyinen pinta lienee kuitenkin melko lähellä luonnollista (myös esihistoriallista) tasoa (tai on ehkä n. 1 m alempana).

Paikan kaakkoispuolella olevalla Räisälänsaarella, joka on kapean kannaksen kautta yhteydessä Pienisaareen, on kaksi kvartsi-iskosten löytöpaikkaa (luetteloitu hajalöytöpaikkoina, kohteet 59 ja 60).

peruskarttaliite I:22

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Räisälänsaari A**

Kylä: **Kolkontaipale**
Inv.nro: **59**

Mj.Tyyppi: **hajalöytöpaikka** Luokka: **3**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 08**
X: 6878 74 Y: 3565 19 Z: 98 Z2: 102

Kunto: **2** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Löydöt koekuopista (mahd. suppea asuinpaikka ?) Pieni kallio, moreenia, sekametsää

Tutkija: **Bilund Antti** inventointi w/kk **1993**
Tutkija: **Nurminen Teija** inventointi w/kk **1993**
Tutkija: **Sepänmaa Timo** inventointi w/kk **1993**

Tila: **Tuhkula** **681 412 0016 0064** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Räisänen, Matti Juha**
Osoite: **Tuhkula, 58920 KOLKONTAIPALE**

Löydöt:
KM 28039 **KVARTSI-ISKOKSIA, 3 kpl, 8.1 g.**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 6.7 km lounaaseen, Alasenjärven koillisosassa olevan Räisälänsaaren pohjoispäässä.

Sepänmaa 1993:

Pienen rannassa olevan kallion taakse, eteläpuolelle, teimme kymm enkunta koekuoppaa. Kvartsit löytyivät kahdesta kuopasta, näissä ja muutamassa muussa näytti olevan likamaata. Maaperä on hiekkaista moreenia ja puusto sekametsää. Laajan kivikautisen asuinpaikan kannalta paikka ei ole mitenkään lupaava, mutta sen sijaan pieneksi leiripaikaksi erittäin mukava. Potentiaalista aluetta tällä kohtaa on mielestäni vain joitakin kymmeniä neliömetrejä.

Paikalta löytyi siis vain pari kvartsi-iskosta, minkä vuoksi se on tässä luetteloitu kivikautisena hajalöytöpaikkana.

Paikalta n. 200 m länteen on kivikautinen asuinpaikka (58) ja 200-300 m kaakkoon kvartsi-iskosten löytöpaikka (60). Peruskarttaliite I:22.

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Räisälänsaari B**

Kylä: **Kolkontaipale**
Inv.nro: **60**

Mj.Tyyppi: **hajalöytöpaikka** Luokka: **3**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 08**
X: 6878 56 Y: 3565 38 Z: 98 Z2: 102

Kunto: **3** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Löydöt aurasvaoista n. 100 x 30 m:n alalta Hiekkamoreenia, hakkuuaukea, (mahd. vähälöyt. asuinpaikka ?)

Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk	1993

Tila: **Tuhkula** **681 412 0016 0064** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Räisänen, Matti Juha**
Osoite: **Tuhkula, 58920 KOLKONTAIPALE**

Löydöt:

KM 28040: 1 **KVARTSIESINE, KAAVIN, 1 kpl, 52.1 g, Epävarma.**
Latteahko kvartsi, jossa kaavinmainen reuna mutta ei varmaa retusointia.

KM 28040: 2 **KVARTSI-ISKOKSIA, 12 kpl, 55.2 g.**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 6.8 km etelälounaaseen, Alasenjärven koillisosassa olevan Räisälänsaaren kaakkoisosassa.

Sepänmaa 1993:

Kyseessä on äestetty hakkuuaukea, jonka äestysvaoista keräsimme kvartsi-iskoksia n. 100 x 30 m:n alalta. Maaperä paikalla on hiekkaista moreenia. Maasto viettää loivasti lounaaseen.

Kvartsi-iskoksia löytyi kovalla etsimisellä melko paljon, mutta selviä löytökeskittymiä emme havainneet. Löytöalueen laajuuden ja hyvät havainto-olosuhteet (valmiit koeojat eli äestysvaot) ja löytökeskittymien puutteen huomioon ottaen paikan löytötiheys näyttää olevan varsin pieni. Tästä syystä olen rekisteröinyt paikan hajalöytöpaikkana.

Tässä on tyypillinen rajatapaus asuinpaikan ja usean esineen hajalöytöpaikan välillä. Kvartsit näyttävät selviltä iskoksilta ja joukossa on esinekin, joten selvästi paikalla on käyty ainakin kvartsia iskemässä ja luultavasti muutakin puuhastelemassa. Alasen vedenkorkeus on koko jääkauden jälkeisen ajan ollut likimain nykyisellään, joten kvartsit ovat voineet kertyä alueelle vuosituhansien kuluessa lukuisten leiriintymisten seurauksena.

Paikalta n. 250 m luoteeseen on (ehkä vastaavanlainen) kvartsi-iskosten hajalöytöpaikka (59) ja 450 m luoteeseen kivikautinen asuinpaikka (58).

peruskarttaliite I:24

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Myyrmäki**

Kylä: **Hiismäki**
Inv.nro: **61**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 08**
X: 6872 61 Y: 3568 53 Z: 99 Z2: 103

Kunto: **3** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Löydöt rantasaunan ympäristöstä ja koekuopista. Nykyinen ranta, kapea tasanne, moreenia ja hiekkaa

Tutkija:	Lehtinen Leena	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Ylönen Raija	inventointi	w/kk	1993

Tila: **Metsä-Auvila** 681 406 0009 0028 (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Auvinen Pertti Juhani**
Osoite: **Korhola, 58830 PARKUMÄKI**

Tila: **Auvila** 681 406 0009 0031 (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Auvinen Laila**
Osoite: **Auvilantie 38, 58900 RANTASALMI**

Löydöt:

KM 28041: 1 **SAVIASTIANPALOJA, asbestisekoitteisia, 1 kpl, 0.8 g, sekoitteena asbestia. Väri ruskea. Ei koristelua.**
KM 28041: 2 **KVARTSI-ISKOKSIA, 18 kpl, 168.6 g, Huonolaatuista kvartsia.**
KM 28041: 3 **PALANUTTA LUUTA, 64 kpl, 3.4 g.**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 12.2 km etelään, Putkijärven luoteispään koillisrannalla, Myyrmäen lounaiskupeella.

Sepänmaa 1993:

Paikalle on hiljattain rakennettu rantasauna, jonka pihamaalla näkyi runsaasti kvartsi-iskoksia. Teimme muutaman koekuopan pihan luoteispuolella olevaan metsään. Pihamaalta

n. 5 m luoteeseen, rannasta n. 10 m koilliseen, tehdystä koekuopasta löytyi keramiikan siru, kvartseja ja luuta. Noin 20 m tästä luoteeseen löytyi kvartseja.

Näyttää siltä, että järven pinta on samalla tasolla kuin asuinpaikan aikaan, sillä pihamaalla kvartseja löytyi aivan nykyisen rantatörmän tuntumasta, eikä muitakaan rantamuodostumia ole havaittavissa. Paikka on Myyrmäen rinteiden lounaispuolella olevalla loivasti lounaaseen viettävällä 10-20 m leveällä rantavyöhykkeellä. Maaperä on hiekkaista moreenia. Puusto on pääasiassa kuusta ja mäntyä.

Paikka löytyi nimenomaan saunan ympärillä tehtyjen raivausten ansiosta. Erityistä syytä asuinpaikan sijainnille juuri tällä kohtaa en löydä, sillä rantavyöhyke jatkuu samanlaisena useita satoja metrejä molempiin suuntiin. Kuljimme läpi koko rantavyöhykkeen Myyrmäen kohdalla tehden paikka paikoin koekuoppia, mutta muita muinaisjäännöksiä emme löytäneet.

Mainittua rantasaunaa ei ole merkitty peruskartalle, joten tarkan paikan kartalle sijoittamisessa oli vaikeuksia. Ilmeisesti saunalle raivattu tie kulkee kuitenkin kartalle merkittyä tonttirajaa (9:12 ja 9:20) pitkin, jolloin asuinpaikka ulottuu molemmille tontille.

peruskarttaliite I:26

681010049

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Pirskanlahti A**

Kylä: **Tornioniemi**
Inv.nro: **62**

Mj. Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 09**
X: **6888 54** Y: **3563 64** Z: **87** Z2: **89**

Kunto: **2** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Asumuspainanne, löydöt koekuopista. Hiekkaharjua, terassi.

Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	ww/kk	1993
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	ww/kk	1993
Tutkija:	Puistomaa Eija	inventointi	ww/kk	1993
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	ww/kk	1993

Tila: **Päiväharju** **681 429 0004 0028** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Immonen, Urho Tapio & Elli Edit**
Osoite: **Tornioniemi, 58900 RANTASALMI**

Löydöt:

KM 28042: 1 **SAVIASTIANPALOJA, 1 kpl, 2.5 g, Sekoitteena runsaasti asbestia. Toisella, ilmeisesti sisäpinnalla juovitusta, toinen pinta ilmeisesti rapautunut.**

KM 28042: 2 **KIVIESINE, KATKELMA, 1 kpl, 0.6 g, Siru. Yhdellä pinnalla hiontaa, muut pinnat lohjenneita. Tiivistä sinertävänharmaata kivilajia.**

KM 28042: 3 **KVARTSI-ISKOKSIA, 17 kpl, 24.9 g.**

KM 28042: 4 **PALANUTTA LUUTA, 21 kpl, 2.4 g.**

Valokuvat: **Silmus** 968: **17 - 18** (mv)

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 5.8 km luoteeseen, Pirskanlahden itäpuolella olevan hiekkakuopan luoteispuolella.

Sepänmaa 1993:

Paikka on lounaaseen viettävää hiekkaharjua. Paikan länsipuolella olevalle niemelle johtavan tien eteläpuolella, tiestä n. 10 m, on soikea selvä asumuspainanne, kooltaan n. 9 x 5 m. Painanteeseen tehtiin kaksi koekuoppaa, joista molemmista tuli löytöjä vahvasta likamaakerroksesta.

Painanne on n. 87 m:n korkeudella olevan törmän päällä, n. 85 m:ssä on havaittavissa törmän juuri. Maaperä paikalla on hiekkää, mutta vaihtuu luoteeseen mentäessä soraksi.

Paikan kaakkoispuolella on laaja hiekkakuoppa, jonka kaakkoispuolella on toinen samantyyppinen asumuspainanne (63) samalla rantatörmällä, n. 300 m:n päässä. Ehkä alueella on ollut pitkä asuinpaikkavyöhyke, josta vain äärimmäiset päät ovat toistaiseksi säästyneet keskiosan tuhouduttua hiekanotossa.

peruskarttaliite I:17

681010050

Kunta: **RANTASALMI**
 Nimi: **Pirskanlahti B**

Kylä: **Tornioniemi**
 Inv.nro: **63**

Mj. Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
 Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 09**
X: 6888 30 Y: 3563 84 Z: 87 Z2: 89

Kunto: **2** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Asumuspainanne, löydöt koekuopista. Hiekkaharjua, terassi.

Tutkija: **Sepänmaa Timo** inventointi vv/kk **1993**
 Tutkija: **Ylönen Raija** inventointi vv/kk **1993**

Tila: **Päiväharju 681 429 0004 0028** (kunta kylä tila talo)
 Omistaja: **Immonen, Urho Tapio & Elli Edit**
 Osoite: **Tornioniemi, 58900 RANTASALMI**

Löydöt:

KM 28043: 1 KIVIESINE, TALTTAMAINEN, 1 kpl, 14.5 g, Tiivistä harmaata liusketta. Muodoltaan epäsäännöllinen ja vaillinaisesti hiottu.
KM 28043: 2 KVARTSI-ISKOKSIA, 5 kpl, 4.3 g.
KM 28043: 3 PALANUTTA LUUTA, 31 kpl, 2.3 g.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 5.5 km luoteeseen, Pirskanlahden itäpuolella olevan hiekkakuopan kaakkoispuolella.

Sepänmaa 1993:

Hiekkakuopan kaakkoispuolitse kulkevan tien kaakkoispuolella, tiestä n. 10 m, on selvä likimain suorakaiteen muotoinen asumuspainanne, kooltaan n. 7 x 4 m. Painanteen sisään tehtiin koekuoppa, josta hyvin vahvasta nokisesta kulttuurikerroksesta löytyi kvartseja ja palanutta luuta. Toinen koekuoppa tehtiin reunavallille painanteen pohjoiskulmelle. Siitä löytyi heti pintaturpeen alta epäsäännöllisen muotoinen kivitaltta.

Painanne on n. 87 m:n tasolla olevan törmän päällä, törmän juuri on n. 85 m:ssä. Paikka on lounaaseen viettävää hiekkaharjua. Painanne ja sen kaakkoispuolinen alue on täysin ehjää.

Paikan luoteispuolella on laaja hiekkakuoppa, jonka luoteispuolella on toinen samantyyppinen asumuspainanne samalla törmällä (63).

peruskarttaliite I:17

mj. nro. 681010024

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Ritokangas A**

Kylä: **Lahdenkylä**
Inv.nro: **64**

Mj. Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 09**
X: 6889 32 Y: 3561 22 Z: 87 Z2: 89

Kunto: **2** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Useita asumuspainanteita, löydöt koekuopista. Soraharjua, terassi.

Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Puistomaa Eija	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Ylönen Raija	inventointi	w/kk	1993

Tila: **Niittylä** **681 413 0006 0016** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Kosonen, Risto**
Osoite: **Sammalsaarenkatu 14, 57170 SAVONLINNA**

Tila: **Leppälä** **681 413 0006 0029** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Rautiainen, Martti Eino**
Osoite: **Pönkäselkä, 58900 RANTASALMI**

Löydöt:

KM 28044: 1 KVARTSI-ISKOKSIA, 7 kpl, 21.1 g.
KM 28044: 2 PALANUTTA LUUTA, 2 kpl, 0.1 g, Siruja.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 8.2 km luoteeseen, Haapaselkään pistävällä Ritokankaalla.

Sepänmaa 1993:

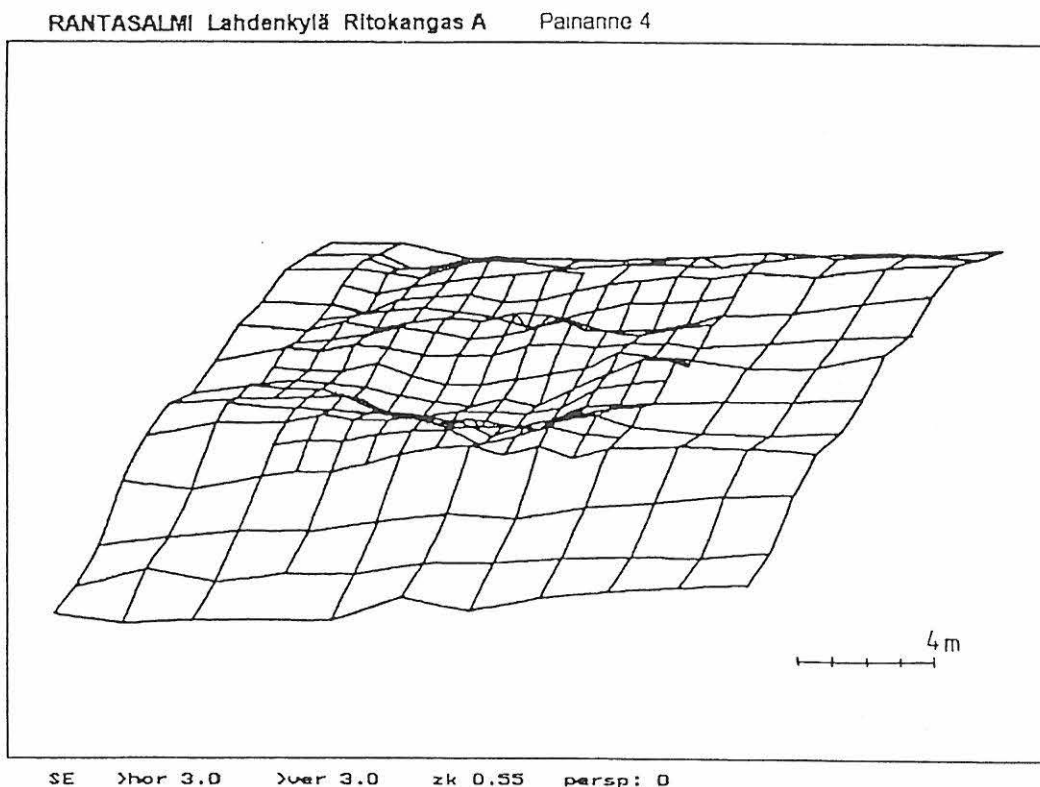
Paikka on hiekkakankaan eteläosassa, Ritokankaan luoteisosaan johtavan tien länsipuolella. Alueella on selvä terassi n. 88 m:n korkeudella, jonka päällä asuinpaikka sijaitsee. Terassilla on heti tien länsipuolella erotettavissa ainakin 4 selvää asumuspainannetta n. 100 m:n matkalla. Tästä edelleen länteen mennessä saattaa olla useitakin asumuspainanteita, mutta

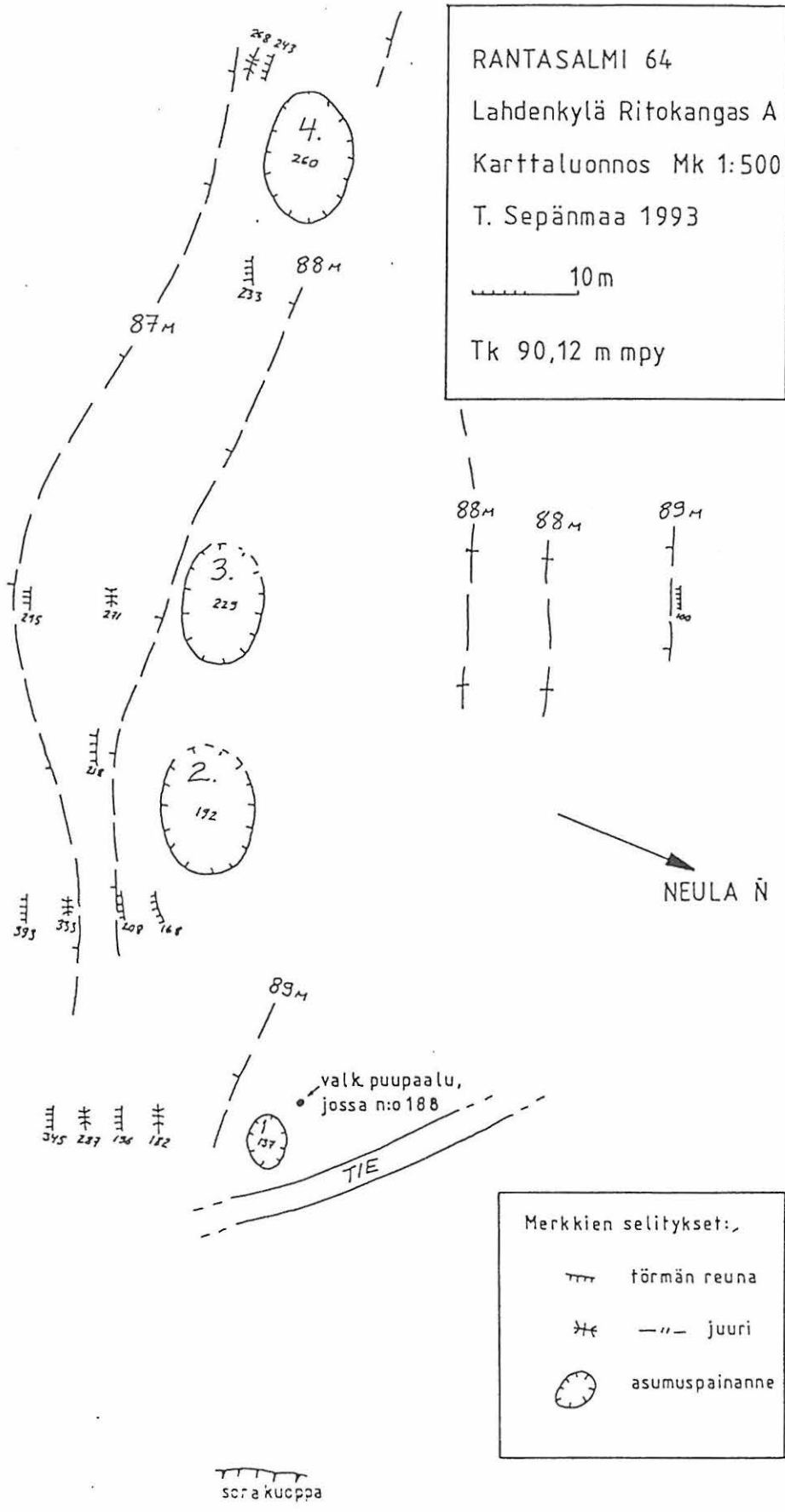
tässä suunnassa maasto muuttuu sellaiseksi, että painanteita on vaikea erottaa rantamuodostumista tms. Painanteet ovat soikeita, halkaisijaltaan 5-11 m. Painanteisiin tehtiin joitakin koekuoppia. Inventointilöydöt ovat tiestä länteen lukien toisesta painanteesta, sen keskikohdan tienoilta ja eteläisen vallin päältä. Neljännessä havaittiin heti pintaturpeen alla kvartsi-iskos, joka jätettiin paikoilleen. Koekuopissa ei havaittu heikkoa nokimaata selvempiä kulttuurikerroksia, mikä ehkä johtuu siitä, että paikalla maaperä on hiekan sekaista soraa, mihin kulttuurikerrosta ei helposti pääse syntymään. Ilmeisesti paikan soraisuudesta johtuen painanteiden alkuperäistä rakennetta näyttää säilyneen paikalla harvinaisen hyvin, mikä on erityisen selvästi nähtävissä neljännen painanteen kohdalla. Tässä on erotettavissa useita pyöreitä, halkaisijaltaan n. 1 m:n kuopanteita, joista yksi on painanteen kaakkoisosassa reunavallin päällä ja muut (3-5 kpl) painanteen pohjoispuolella reunavallin ulkopuolella. Kyseessä saattavat olla paalunsijat.

Seuraavilla sivuilla on yleiskartta alueesta sekä 4. painanteesta 1-2 m:n vaaitusvälein tehty verkkoprojektio (jossa tosin em. kuopanteet eivät kovin selvästi erotu).

Ritokankaan alueelta rekisteröitiin lisäksi 3 muuta asuinpaikkaa. Näistä kohde 65 saattaa kuulua samaan asuinpaikkaan kuin tämä kohde, sillä se sijaitsee samalla terassilla n. 100 m koilliseen, mutta hiekanotto on tuhonnut välissä olevan alueen. Kohteet 33 (80 m luoteeseen) ja 66 (100 m itäkaakkoon) ovat korkeutensa perusteella nuorempia.

peruskarttaliite I:18

my. 681 01 0024

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Ritokangas B**

Kylä: **Lahdenkylä**
Inv.nro: **65**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 09**
X: 6889 41 Y: 3561 32 Z: 87 Z2: 88

Kunto: **4** (1=hyvä, 7=tuhoutunut) Uhanalaisuus: **4** (1=ei, 3=on)

Löytö hiekkakuopan reunalta, mahd. asumuspainanne. Hiekka/soraharjua.

Tutkija: **Bilund Antti** inventointi w/kk **1993**
Tutkija: **Nurminen Teija** inventointi w/kk **1993**
Tutkija: **Sepänmaa Timo** inventointi w/kk **1993**

Tila: **Niittylä** **681 413 0006 0016** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Kosonen, Risto**
Osoite: **Sammalsaarenkatu 14, 57170 SAVONLINNA**

Löydöt:

KM 28045 **SAVIASTIANPALOJA, 1 kpl, 2.5 g, Sekoitteena hiekkaa ja chamottea (?). Toinen (sisä?)pinta ehjä, sileä, toinen pinta rapautunut. Ei koristelua.**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 8.2 km luoteeseen, Haapaselkään pistävän niemen itäosassa, hiekkakuopan pohjoislaidalla.

Bilund 1993:

Paikka löytyi inventoinnissa kesällä 1993. Mukana oli Eero Siljander.

Löytö saatiin Ritokankaan kaakkoisosassa olevan suuren hiekkakuopan pohjoispäästä kuopan seinämästä valuneesta hiekasta. Välittömästi löytökohdan itäpuolella hiekkakuoppa leikkaa parin metrin korkuista itään laskevaa törmää. Noin 30 m länteen, hiekkakuopan luoteiskulman kautta kulkee N-S -suuntainen matala harjumainen muodostuma. Maaperä on soraista törmän reunalla ja toisaalta harjumaisen muodostuman kohdalla. Näiden välissä on hiekkainen tasanne.

Paikalle tehtiin kuusi koekuoppaa toisaalta törmän reunalle, toisaalta hiekkaiselle alueelle sen länsipuolelle. Kaukaisin koekuoppa oli n. 40 m hiekkakuopan päästä pohjoiseen. Kuopista ei tullut löytöjä.

(Sepänmaan huom: löytökohdalla on hyvin matala muutaman metrin läpimittainen painauma, jota hyvin varauksellisesti voi olettaa asumuspainanteeksi.)

Ritokankaan alueella on tämän lisäksi kolme muuta asuinpaikkaa (kohteet 33, 64, 66) 100-200 m etelään - lounaaseen.

peruskarttaliite I:18

my. rel. 681 01 0024

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Ritokangas C**

Kylä: **Lahdenkylä**
Inv.nro: **66**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 09**
X: 6889 31 Y: 3561 35 Z: 85 Z2: 87

Kunto: **3** (1=hyvä, 7=tuhoutunut) Uhanalaisuus: **3** (1=ei, 3=on)

Löydöt koekuopista hiekkakuopan laidalta, Hiekkaharjua

Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk	1993

Tila: **Niittylä** **681 413 0006 0016** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Kosonen, Risto**
Osoite: **Sammalsaarenkatu 14, 57170 SAVONLINNA**

Löydöt:

KM 28046: 1 KVARTSIESINE, KAAVIN, 1 kpl, 2.5 g, kaareva retusoitu terä. Poikkileikkaus segmenttimäinen.

KM 28046: 2 KVARTSIESINE, ISKUKIVI, 1 kpl, 262.5 g, Luontainen kvartsimukula, jossa kaksi lohkopintaa, jotka muodostavat terävän "iskukärjen". Vastakkaisella kärjellä tikkausmaista iskujälkeä.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 8,1 km luoteeseen, Haapaselkään pistävän Ritokankaan kaakkoisosassa, Ritoniemeen johtavan tien itäpuolella olevan hiekkakuopan etelälaidalla.

Sepänmaa 1993:

Kohta on etelään ja kaakkoon viettävää hiekkakangasta, muinaisen niemen tyveä. Alue vaikuttaa asuinpaikkojen kannalta erittäin lupaavalta. Teimme alueelle varsin paljon koekuoppia Antti Bilundin ja Teija Nurmisen kanssa. Muutamissa kuopissa oli havaittavissa heikkoa likamaata. Ainoat löydöt tulivat hiekkakuopan eteläreunasta n. 2 m

etelään tehdystä koekuopasta, puhtaasta soransekaisesta hiekasta, pian pintaturpeen alta. Löytökohta on

n. 85-86 m:n tasolla - rinne laskeutuu etelään loivasti, joten törmän juurta ei voi määrittää.

Mahdollisesti kyseessä ovat hiekanoton tuhoaman asuinpaikan viimeiset rippeet.

Saman hiekkakuopan pohjoislaidalla, n. 100 m pohjoiseen on kivikautinen asuinpaikka (ilmeisesti myös asuinpaikan rippeitä, kohde 65) ja paikasta n. 100 m (kohde 64) ja 200 m (kohde 33) länteen on kaksi kivikautista asuinpaikkaa.

peruskarttaliite I:18

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Heralampi**

Kylä: **Rantasalo**
Inv.nro: **67**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 09**
X: 6886 79 Y: 3565 08 Z: 80 Z2: 83

Kunto: **5** (1=hyvä, 7=tuhoutunut) Uhanalaisuus: **3** (1=ei, 3=on)

Löydöt hiekkakuopan laidalta. Hiekkakuoppa, kangasmetsää

Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Puistomaa Eija	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk	1993

Tila: **Lankila** **681 421 0004 0039** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Kahimo, Taimi**
Osoite: **Lankila, 58900 RANTASALMI**
Omistaja: **Eronen, Ritva Anneli**
Osoite: **Pappilantie 6 G 7, 58900 RANTASALMI**
Omistaja: **Kahimo, Seppo Arvo Jalmari**
Osoite: **Lankila, 58900 RANTASALMI**
Omistaja: **Touru, Seija Riitta**
Osoite: **Lankila, 58900 RANTASALMI**

Löydöt:
KM 28047 **KVARTSI-ISKOKSIA, 4 kpl, 40.7 g.**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 3.6 km luoteeseen, luoteisemman Heralammin luoteispään lounaispuolella.

Sepänmaa 1993:

Paikka on melko tasaista hiekkakangasta n. 82 m:n tasolla, törmän juuri n. 80 m:ssä. Paikalla olevan pienen hiekkakuopan pohjois- ja koillisseinämistä löytyi joitakin kvartsi-iskoksia. Paikka on ollut kapean salmen äärellä, pohjoiseen pistävällä niemellä. Tulkitsin kohteen asuinpaikaksi, mutta näyttää siltä, että parhaat paikat ovat tuhoutuneet hiekanotossa. Hiekkakuopan ympäristöön teimme joitakin koekuoppia, mutta muinaisjäännöksenn viittäviä havaintoja emme tehneet. Alueen maaperä on puhdasta hiekkaa, puusto mäntyä. peruskarttaliite I:17.

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Latsinkangas**

Kylä: **Rantasalo**
Inv.nro: **68**

Mj.Tyyppi: **liesi** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 09**
X: 6886 12 Y: 3565 85 Z: 83 Z2: 86

Kunto: **5** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Lieden jäänteet hiekkakuopan leikkauksessa. Hiekkakuoppa, kangasmetsää, ent. peltoa

Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Puistomaa Eija	inventointi	w/kk	1993

Tila: **Hiekkalatsi 681 421 0004 0042** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Huupponen Ismo Antero**
Osoite: **Uus-Hännilä, 58900 RANTASALMI**

Valokuvat: **SInM 968: 16 (mv)**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 2,6 km luoteeseen, kirkonkylästä Tornioniemeen johtavan tien lounaispuolella, Parkkilan talosta n. 200 m etelään, hiekkakuopan länsiosan leikkauksessa.

Sepänmaa 1993:

Kyseessä on hiekkakuopan pystysuorassa leikkauksessa, muutaman metrin korkeudella kuopan pohjalta, oleva liesi. Tätä ei päästy muutamaa metriä lähempää tutkimaan, sillä uhkana oli seinämän sortuminen. Kaukaa arvioiden liesi on hieman toista metriä leveä ja puolisen metriä syvä, päällä on parinkymmenen sentin puhdas hiekkakerros. Liesikiviä ja hiiliä oli valunut hiekkakuopan pohjalle.

Lieden päällä maanpinta oli laajalla alueella kuorittua, joten tarkastusolosuhteet olivat asuinpaikan havaitsemisen kannalta hyvät. Liedestä n. 3 m:n päästä löytyi yksi kvartsi-iskos, joka jätettiin paikoilleen. Kovasta etsimisestä huolimatta mitään muuta asuinpaikkaan viittaavaa tai ajoittavaa ei havaittu. Itse liettä emme yläpuoleltakaan

uskaltaneet leikkauksen sortumisvaaran vuoksi tulla n. metriä lähemmäs (liettä ei erota kuoritun maan pinnalta, sillä sen päällä on puhdas hiekkakerros).

Paikka on tasaista n. 85 m:n korkeudella olevaa hiekkakangasta, jonka koillispuolisen terassin tienoilla liesi on sijainnut. Hiekanotto on tuhonnut alueen liedestä koilliseen laajalti.

Varmaa asuinpaikkaa kohdalla ei siis todettu, joten kohde on rekisteröity ajoittamattomana lietenä. Tuntuu kuitenkin todennäköiseltä, että kyseessä on kivikautinen liesi (paikan topografia, kvartsi-iskos), ehkä lyhytaikaiseen leiripaikkaan liittyvä. On kyllä mahdollista, että hiekkakuopan kohdalla on ollut asuinpaikkakin, joka on tuhoutunut hiekanotossa.

Liesi oli hyvin sortumisvaarassa paikassa, joten on hyvin mahdollista ettei se säily enää kauaa.

peruskarttaliite I:17 (vuoden -89 peruskartalla ko. kohta on pellon ja metsän rajalla)

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Kokkokangas**

Kylä: **Kirkonkylä**
Inv.nro: **69**

Mj.Tyyppi: **hajalöytöpaikka** Luokka: **3**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 09**
X: 6886 14 Y: 3568 38 Z: 85 Z2: 90

Kunto: **2** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Löytö koekuopasta, topografia asuinpaikkaan viittaava. Hiekkakangasta.

Tutkija: **Bilund Antti** inventointi w/kk **1993**
Tutkija: **Sepänmaa Timo** inventointi w/kk **1993**

Löydöt:
(ei talletettu) KVARTSI-ISKOKSIA, 1 kpl.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 1,4 km pohjoiseen, Kokkokankaan lounaisosassa.

Sepänmaa 1993:

Paikka on lounaaseen viettävää harjun rinnettä. Noin 87 m:n korkeudella oli havaittavissa heikkoa terassia. Terassin kohdalla maaperä oli hiekkaa, ympäristö soraisempaa. Teimme alueelle useita koekuoppia. Yhdestä terassin päälle tehdystä kuopasta löytyi kvartsi-iskos. Parissa lähistölle tehdyssä koekuopassa oli havaittavissa heikkoa nokimaata.

Koska melko runsaasta koekuopituksesta huolimatta ei enempää löytöjä saatu, on paikka rekisteröity hajalöytöpaikkana. Kyseessä on kuitenkin hyvin mahdollisesti (vähälöytöinen) kivikautinen asuinpaikka.

Paikan etelä- ja kaakkoispuolella olevien omakotitalojen tienoilla on asuinpaikkojen kannalta lupaavaa maastoa, mutta näitä paikkoja emme tutkineet.

peruskarttaliite I:20

681010052

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Kokkomäki A**

Kylä: **Tuusmäki**
Inv.nro: **70**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 05**
X: 6875 44 Y: 3552 46 Z: 91 Z2: 93

Kunto: **2** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

2 asumuspainannetta, löydöt koekuopista. Hiekkaharjua, kangasmetsää.

Tutkija: **Bilund Antti** inventointi w/kk **1993**
Tutkija: **Sepänmaa Timo** inventointi w/kk **1993**

Tila: **Sormula** **681 430 0041 0011** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Jääskeläinen, Reljo Olavi**
Osoite: **58940 TUUSMÄKI**

Löydöt:

KM 28048: 1 **KVARTSI-ISKOKSIA, 10 kpl, 12.2 g.**
KM 28048: 2 **KVARTSI-ISKOKSIA, 1 kpl, 1.8 g.**
KM 28048: 3 **PALANUTTA LUUTA, 81 kpl, 21.6 g.**

Valokuvat: Slnmus 969: 15 - 16 (dia)

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 18,2 km länsilounaaseen, Tuusjärven länsirannalla. Paikasta n. 40 m itään on kesämökki. Paikka on hakkuuaukeaa.

Sepänmaa 1993:

Paikka on loivasti koilliseen viettävää hiekkakangasta. Paikan eteläpuolella olevalle hiekkakuopalle johtavan hiekkatien pinnasta poimittiin kvartsi-iskoksia (:1). Tiestä pari metriä länteen olevan n. 1 m:n suuruisen kiven viereen tehdystä koekuopasta löytyi kvartsi-iskos (:2) sekä runsaasti palanutta luuta (:3) vahvasta likamaakerroksesta. Lähistölle tehtiin lisäksi pari kuoppa, mutta näistä ei tullut löytöjä.

Paikasta n. 350 m eteläkaakkoon on kivikautinen asuinpaikka (kohde 71).

peruskarttaliite I:27

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Kokkomäki B**

Kylä: **Tuusmäki**
Inv.nro: **71**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 05**
X: 6875 12 Y: 3552 62 Z: 90 Z2: 93

Kunto: **2** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Löydöt tieltä ja koekuopista. Hiekkaharjua.

Tutkija: **Bilund Antti** inventointi w/kk **1993**
Tutkija: **Sepänmaa Timo** inventointi w/kk **1993**

Tila: **Sormula** **681 430 0041 0011** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Jääskeläinen, Reijo Olavi**
Osoite: **58940 TUUSMÄKI**

Löydöt:

KM 28049: 1 KVARTSI-ISKOKSIA, 3 kpl, 21.1 g.
KM 28049: 2 PALANUTTA LUUTA, 13 kpl, 0.8 g.
KM 28049: 3 KVARTSI-ISKOKSIA, 1 kpl, 5.6 g.

Valokuvat: SInM 969: 13 -14 (dia)

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 18,2 km länsilounaaseen, Tuusjärven länsirannalla.

Sepänmaa 1993:

Paikka on koilliseen viettävän harjun reunalla, n. 90 m:n korkeudella olevalla n. 5 m leveällä terassilla. Terassia pitkin kulkee traktoriura. Paikalla on kaksi soikeaa, n. 5 x 3 m:n kokoista painannetta peräkkäin. Traktoriura on hieman pyöristänyt painanteiden eteläisiä ja pohjoisia laitoja. Kyseessä ovat ilmeisesti asumuspainanteet. Inventointilöydöt ovat pohjoisemman painanteen pohjoisosaan tehdystä koekuopasta (:1-2) sekä eteläisemmän painanteen itäiselle (rannan puoleiselle) reunavallille tehdystä koekuopasta (:3). Ensiksimainitussa koekuopassa oli vahvaa kulttuurimaata. Traktoriuraa lukuunottamatta paikka vaikuttaa ehjältä. Mäntymetsää.

Paikasta n. 350 m pohjoisluoteeseen on kivikautinen asuinpaikka (kohde 70).
peruskarttaliite I:27

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Sääksniemi**

Kylä: **Tuusmäki**
Inv.nro: **72**

Mj. Tyyppi: **liesi** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 05**
X: 6879 37 Y: 3556 88 Z: 102 Z2: 104

Kunto: **5** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Mahdollisen lieden jäänteet hiekkakuopan leikkauksessa Hiekka/moreenikumpare, pieni hiekkakuoppa

Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk	1993

Tila: **Reijola** **681 430 0016 0000** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Nykänen Arto Esko Tapio ja Silja P.**
Osoite: **58940 TUUSMÄKI**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 12.5 km länsilounaaseen, Kolkonjärven länsirannalla olevan Sääksniemen länsiosassa.

Sepänmaa 1993:

Sääksniemi on n. 150 m:n pituinen länsiluode-itäkaakko -suuntainen moreeniharjanne, joka vain osittain pistää Kolkonjärveen. Niemen kaakkoisosaan on hiljattain rakennettu kesämökki ja sille johtava tie on tehty peruskarttaan merkityn polun kohdalle. Moreeniharjanteen lounaispuolella, tien koillislaidalla on pieni hiekkakuoppa. Kuopan pohjoisleikkauksessa oli n. 80 cm leveällä ja n. 30 cm:n syvyyteen ulottuvalla alalla hiiliä ja nokimaata. Ympäröivä hiekka oli palanut. Näillä kohdin pintaturpeita oli kuorittu ja maata käännetty, mikä suuresti hankaloitti nokialueen hahmottamista ja tulkintaa. Emme penkoneet aluetta paljontaan, sillä pelkäsimme loppujenkin nokimaiden sortuvan kuoppaan.

Tutkimme hiekkakuopan laidat varsin tarkkaan, mutta mitään muita merkkejä muinaisjäännöksestä emme havainneet. Paikka on kuitenkin aika lupaava asuinpaikan kannalta: vedenpinnan oltua noin 101 m:n korkeudella on ko. harjanne ollut pienenä saarena ja nykyisen tien kohdalla on ollut kapea salmi.

Teimme laajemmaltikin Sääksniemen alueella koekuoppia. Vaikka alue on pasiassa moreenia, on paikka paikoin hyvin lupaavan näköisiä hiekkaisia kohtia n. 101-102 m:n korkeudessa olevan epäselvän terassin päällä. Muinaisjäännöksiä emme kuitenkaan havainneet.

Nokialueen tulkinta jäi siis avoimeksi. Kyseessä saattaa olla esimerkiksi tilapäiseen (esihistorialliseen?) leiripaikkaan liittyvä liesi. Toisaalta nokimaa-alue on saattanut syntyä myös luonnostaan, kannon palaessa (mutta polttavatko maan sisässä kytevät juuret ympäröivän maan oranssinkirjavaksi?).

peruskarttaliite I:28

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Peltuenlahti c**

Kylä: **Putkisalo**
Inv.nro: **73**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 12**
X: 6880 57 Y: 3575 86 Z: 83 Z2: 86

Kunto: **3** (1=hyvä, 7=tuhoutunut) Uhanalaisuus: **3** (1=ei, 3=on)

Löydöt **hiekkakuopan laidalta, mahdoll. asumuspainanne Hiekkaharjua, hiekkakuoppa**

Tutkija:	Bilund Antti	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Nurminen Teija	inventointi	w/kk	1993
Tutkija:	Sepänmaa Timo	inventointi	w/kk	1993

Tila: **Putkisalo 681 420 0001 0072** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Westersträhle, Karl Axel**
Osoite: **Putkisalo, 58900 RANTASALMI**

Löydöt:

KM 28050: 1 **KVARTSIESINE, terä, 1 kpl, 4.2 g, Epävarma.**
Yhdellä suoralla terävällä särmällä ilmeisesti käytön aiheuttamaa pyöristymistä, mutta ei varsinaista retusointia tms.

KM 28050: 2 **KVARTSI-ISKOKSIA, 5 kpl, 53.9 g.**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 8.9 km kaakkoon, Putkisalonsaarella, Paloniemestä 300 m itään.

Sepänmaa 1993:

Paikka on suuren hiekkakuopan kaakkoislaidalla. Noin 10 m leveältä kuoritun maan kaistalta poimimme n. 5 x 5 m:n alalta kvartsi-iskoksia. Paikka on loivasti lounaaseen viettävällä, n. 85 m:n korkeudella olevan törmän päällä.

Löytöpaikalta n. 20-30 m kaakkoon, törmän laidalla, koskemattomalla alueella on asumuspainanteelta vaikuttava soikea painanne. Teimme siihen pari koekuoppaa, joissa havaitsimme vain heikkoa likamaata.

Paikka on sijainnut pienen lahden koillisrannalla. Paikan luoteisosa on hiekanotossa kokonaan tuhoutunut, kaakkoisosassa on (toistaiseksi) koskematonta aluetta arviolta muutaman sadan neliön ala.

Paikasta n. 120 m länsilounaaseen on kivikautinen asuinpaikka (kohde 37).

peruskarttaliite I:3

681010054

RANTASALMIKylä: **Joutsenmäki**Nimi: **Nuotniemi B**Inv.nro: **74**Mj.Tyyppi: **pyyntikuoppia**
Ajoitus: **ajoittamaton**Luokka: **2**Kartta: **4211 02**

X: 6875 36 Y: 3427 62 Z: 81 Z2: 85

Kunto: **2** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Pyyntikuoppia n. 50 x 50 m:n alalla. Hiekkaharjanne, läh. asuinpaikka (n:o 6).

Tutkija: **Bilund Antti** inventointi w/kk **1993**Tutkija: **Nurminen Teija** inventointi w/kk **1993**Tutkija: **Puistomaa Eija** inventointi w/kk **1993**Tutkija: **Sepänmaa Timo** inventointi w/kk **1993**Tila: **Hiismäki** **681 409 0011 0018** (kunta kylä tila talo)Omistaja: **Bagge, Jouko Tapani**Osoite: **Joutsenmäki, 58830 PARKUMÄKI**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 20 km itäkaakkoon, Nuotniemen koillisosassa.

Sepänmaa 1993:

Nuotniemen itäosa on pääasiassa hiekkaa, paikoin kivikkoista, länsiosassa on enemmän moreenia.

Havaisimme Nuotniemen koillisrannalla oleville mökeille vievän tien itäpuolella muutamia pyyntikuoppia. Kuopat ovat pyöreitä, kehävallillisia, halkaisijaltaan n. 1,5 m. Näitä ei tarkemmin kartoitettu, mutta ainakin viisi niitä näytti olevan.

Nuotniemen eteläosassa, pyyntikuopista n. 100 m etelälounaaseen, on kivikautinen asuinpaikka (kohde 6).

peruskarttaliite I:6

681010055

Kunta: **RANTASALMI**
 Nimi: **Rantasalmi-Center**

Kylä: **Asikkala**
 Inv.nro: **75**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
 Ajoitus: **kivikautinen**
 Kartta: **3233 12**
X: 6882 70 Y: 3574 09 Z: 80 Z2: 83

Kunto: **3** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Löydöt pellolta.

Tutkija: **Lehtinen, Leena** inventointi w/kk **1993 /10**

Tila: **Rauvanranta** **681 401 0002 0050** (kunta kylä tila talo)
 Omistaja: **Rantasalmen kunta**
 Osoite:

Löydöt:

- KM 28051: 1** PIIESINE, kaavin, 1 kpl, 4.6 g, Likimain säännöllisen puolisuunnikkaan muotoinen. Kaikilla neljällä sivulla kauniisti retusoitu terä.
- KM 28051: 2** PII-ISKOKSIA, 2 kpl, 5.7 g, Harmaata piitä, toisessa alkuperäistä pintaa.
- KM 28051: 3** KVARTSI-ISKOKSIA, 3 kpl, 10.7 g.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 6.4 km itään, terveyskylpylä Rantasalmi-Centerin viereisellä pellolla.

Lehtinen 1994:

Rantasalmi-Centerin, joka on entinen vanhainkoti ja nykyisin terveyskylpylä, pellot kierrettiin allekirjoittaneen ja Risto Kupiaisen toimesta lokakuussa 1993 kahteen kertaan. Centerin kaakkoispuolella olevat pellot olivat tuolloin kynnöksellä mutta jäässä.

Ensimmäisellä, iltapäivän hamarässä tehdyllä kerralla ei löydetty mitään merkittävämpää mutta toisella kertaa löydettiin pii-iskoksia, piikaavin ja pari kvartsi-iskosta. Näiden lisäksi löytyi pahasti hapettunut kuparikolikko, jonka leimausta ei pystytty lainkaan tulkitsemaan.

Kolikko on annettu konservoitavaksi Savonlinnan maakuntamuseon konservaattori Jussi Rautiolle.

Iskokset ja kaavin löytyivät noin 40-60 m Centerin päärakennuksesta kaakkoon olevilta pelloilta, päärakennuksen ja entisen (v. 1993 puretun) tanssilavan välistä. Nämä pellot laskeutuvat suht. jyrkästi länteen ja luoteeseen päin.

Löydöissä ei havaittu keskittymää mutta vaikutti siltä, että niistä suurin osa on pellon keskivaiheilla, korkeimmalla kohdalla, 85 m käyrän yläpuolella. Alempaa 80 metrin käyrän alapuolella löytöjä ei tuntunut olevan.

peruskarttaliite I:16

Kunta: RANTASALMI
Nimi: Paikantamatta

Kylä: Paikantamatta
Inv.nro: 76

Mj.Tyyppi: hajalöytöpaikka Luokka: 3
Ajoitus: kivikautinen kall ?

Kartta:

X:

Y:

Z:

Keskikourullinen reenjalas. Löytöpaikka tuntematon.

Löydöt:

KM-ka 2007

REENJALAS, 2007b, 1 kpl, keskikourullinen.

681010057

Kunta: **RANTASALMI**
 Nimi: **Kolkonniemi**

Kylä: **Pirilä**
 Inv.nro: **77**

Mj. Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
 Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 06**
X: 6881 69 Y: 3555 49 Z: 100 Z2: 103

Kunto: **5** (1=hyvä, 7=tuhoutunut) Uhanalaisuus: **3** (1=ei, 3=on)

Lasten kesäsiirtolan kaakkoisp. pellolta kvartsi-iskoksia. Kolkonjärveen, eteläänpäin pistävä niemi. Pelto, hiekka.

Tutkija: **Lehtinen, Leena** inventointi w/kk **1993 /10**

Tila: **Kolkonmaa** **681 417 0001 0022** (kunta kylä tila talo)

Omistaja: **Rantasalmen kunta**

Osoite:

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 13.0 km länteen, Kolkonjärven pohjoisosassa olevan entisen lastenkodin eteläpuolella olevassa niemessä.

Lehtinen 1994:

Löysimme paikan lokakuussa 1994 yhdessä harrastaja-arkeologi Risto Kupiaisen kanssa täydentäessämme Rantasalmen muinaisjäännösinventointia. Kolkonniemi, jonka pohjoisrannalla on lasten kesäsiirtola, entinen lastenkoti, on Kolkonjärveen terävästi pistävä, kaakkoon suuntautuva niemi ja erottuu kartalta selvästi. Niemi on nyt rakennusten ympäristöä lukuunottamatta hiekkapohjaista peltoa.

Kävelimme kynnetyt mutta jäätyneet pellot läpi, jolloin löysimme pari kvartsi-iskosta niemen kärkeen menevän tien eteläpuolelta, paikalta missä on likimain 102.5 m korkeuskäyrä. Yksi kvartsi löytyi tien pohjoispuolelta, paikalta missä 102.5 m käyrä pistää kaakkoon päin. Tutkimme peltoa myös alemmaa mutta noin 95 m käyrän tuntumassa maa vaikutti löydöttömältä. Kvartsit tuntuivat painottuvan selvästi tien eteläpuoleiselle peltoalueelle.

Sijaintinsa perusteella paikka on erittäin sopiva esihistorialliselle asuinpaikalle.

peruskarttaliite I:14

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Joutsniemi a**

Kylä: **Tuusmäki**
Inv.nro: **78**

Mj.Tyyppi: **asuinpaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **kivikautinen**

Kartta: **3233 05**
X: 6875 74 Y: 3553 16 Z: 90 Z2: 97

Kunto: **6** (1=hyvä, 7=tuhoutunut) Uhanalaisuus: **3** (1=ei, 3=on)

Kvartsi-iskoksia Joutsniemen taloa ympäröiviltä pelloilta. Tuusjärveen viettävä pelto. Samalla alueella raudanvalmistuspaikka [79]

Tutkija: **Lehtinen, Leena** inventointi w/kk **1993 /10**

Tila: **Joutsniemi 681 430 0033 0008** (kunta kylä tila talo)

Omistaja: **Erkki Leskisen oikeudenomistajat**

Osoite:

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 17.5 km lounaaseen, Tuusjärven koillisrannalla olevalla Joutsniemellä.

Lehtinen 1994:

Löysimme paikan lokakuussa 1993 peltopoiminnan yhteydessä yhdessä harrastaja-
arkeologi Risto Kupiaisen kanssa. Joutsniemen tila on jopa rautakautiselle asutukselle
erittäin sopivalla järveen pistävällä, lounaseen päin suuntautuvalla niemellä.

Kvartsi-iskokset löytyivät tilan pelloilta sekä ylempää navetan eteläpuolelta etää alemmaa,
suurin osa oli rannalle menevän koivukujan (talon ja rantasaunan välissä) eteläpuolella.
Pelloilla olli myös palanutta tiiltä, rautakuonaa ja muuta asutuksen jäännöstä.
Rautakautista keramiikkaa ei kuitenkaan löydetty.

Alue on erittäin sopivaa vanhalle asutukselle minkä vuoksi pellot käveltiin läpi tarkkaan.
Lokakuussa kaikki tilan rannan puoleiset pellot olivat kynnöksellä. Kyntämättä oli
muutama talon ja navetan koillispuolella oleva.

Samalta alueelta läheltä rantaviivaa löytyi tuhoutunut raudanvalmistuspaikka nro [79].

peruskarttaliite I:27

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Joutsniemi b**

Kylä: **Tuusmäki**
Inv.nro: **79**

Mj. Tyyppi: raudanvalmistuspaikka Luokka: 2
Ajoitus: ajoittamaton

Kartta: 3233 05
X: 6875 72 Y: 3553 09 Z: 90 Z2: 92

Kunto: 7 (1=hyvä, 7=tuhoutunut) Uhanalaisuus: 3 (1=ei, 3=on)

Pellolla matala kumpare, jossa kuonaa ja hiiltä. Aivan Tuusjärven rannan tuntumassa. Pelto.

Tutkija: Lehtinen, Leena inventointi vv/kk 1993 /10
Tutkija: Kupiainen, Risto inventointi vv/kk 1993 /10

Tila: Joutsniemi 681 430 0033 0008 (kunta kylä tila talo)
Omistaja: Erkki Leskisen oikeudenomistajat
Osoite:

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 17.5 km lounaaseen, Tuusjärven koillisrannalla olevan Joutsniemen rannassa.

Lehtinen 1994:

Paikan löysi harrastaja-arkeologi Risto Kupiainen lokakuussa 1993, jolloin kiersimme täydentämässä Rantasalmen inventointia.

Kyseessä on peltotöissä täysin tuhoutunut raudanvalmistuspaikka, joka erottuu ranta-viivan tuntumasta, noin 10-15 m rannasta matalana kumpareena, jossa on runsaasti nokea ja kuonan palasia. Paikka on rantasaunasta 40 m kaakkoon, tilan päärakennuksesta noin 70 m etelään, pellon alareunassa.

Inventoinnin yhteydessä kiersimme Joutsniemen pellot suhteellisen tarkkaan ja löysimme kvartsi-iskoksia, tiiltä yms. vanhan asutuksen jäännöksiä (kohde 78).

peruskarttaliite I:27

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Varpasharju**

Kylä: **Tuusmäki**
Inv.nro: **80**

Mj. Tyyppi: **raudanvalmistuspaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 02**
X: 6878 71 Y: 3548 52 Z: 96 Z2: 97

Kunto: **5** (1=hyvä, 7=tuhoutunut) Uhanalaisuus: **3** (1=ei, 3=on)

Maantien osaksi tuhoama, suolle viettävä rinne, korkea kasa. Sorakuoppa, suo.

Tutkija: **Lehtinen, Leena** inventointi w/kk **1993 / 8**

Tila: **Tallikangas 681 430 0013 0005** (kunta kylä tila talo)

Omistaja: **Kuosmanen Anna Mari Päivikki**

Osoite: **Kirkkolahdenk. 8 E 36, 57100 SAVONLINNA**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 20.5 km, Varpasharjulta Kirjastenlammelle menevän metsäautotien vieressä.

Lehtinen 1994:

Tarkastin paikan elokuussa 1993 Erolan talon isännän Usko Kaukosen opastuksella, joka myös ilmoitti paikan. Paikka on osaksi tien tuhoama niin, että tie on leikannut profiiliin kuonakasan poikki. Kuonakasa erottuu tien leikkauksesta erittäin hyvin. Korkeimmillaan kasa oli leikkauksessa 180 cm korkea, joten kuonakasan perusteella kyseessä on ollut tuottoisa raudanvalmistuspaikka.

Alue on isosta sorakuopasta, joka v. 1993 oli huomattavasti laajempi kuin peruskartassa, noin 30 m kaakkoon. Paikalla on notkelmaan, suolle laskeutuva rinne, jonka varaan myös kuonakasa oli tehty. Notkelmasta, kuonakasan edustalta lähti kärrytie lounaaseen. Tarkastushetkellä kiersin kasan ympäristöä mutten löytänyt hytin pohjaa tai hiilihautaa. Silti paikka vaikutti ehjältä.

peruskarttaliite I:9

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Erola**

Kylä: **Tuusmäki**
Inv.nro: **81**

Mj. Tyyppi: **raudanvalmistuspaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 02**
X: 6878 90 Y: 3549 02 Z: 100

Kunto: **5** (1=hyvä, 7=tuhoutunut) Uhanalaisuus: **3** (1=ei, 3=on)

Heinikon ja pusikon keskellä kuonakasa. Pensaikkoa, pellon reuna.

Tutkija: **Lehtinen, Leena** inventointi w/kk **1993 / 8**

Tila: **Suopelto** **681 430 0027 0021** (kunta kylä tila talo)

Omistaja: **Poutanen Esko**

Osoite: **58940 TUUSMÄKI**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 20.0 km länteen, Erolan talosta 200 m lounaaseen, pellon reunassa.

Lehtinen 1994:

Tarkistin raudanvalmistuspaikan elokuussa 1993 Erolan talon isännän Usko Kaukosen opastama. Hän myös ilmoitti paikasta.

Raudanvalmistuspaikan rakennetta oli vahvan pusikon ja korkean heinikon takia vaikea havaita. Korkea, halkaisijaltaan noin 5 m kokoinen kuonakasa oli kuitenkin helppo löytää. Kuonakasa sijaitsee aivan pellon etelänurkan kohdalla, pellostä 5-10 m päässä. Kuonakasan vierestä kulkee tilanraja mutta paikka jää kokonaan yhdelle maanomistajalle.

Tarkastuksen yhteydessä paikka vaikutti ehjältä. Maasto on sekametsää ja pensaikkoa.

peruskarttaliite I:9

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Myllyjoki**

Kylä: **Hiltula**
Inv.nro: **82**

Mj.Tyyppi: raudanvalmistuspaikka Luokka: 2
Ajoitus: ajoittamaton

Kartta: 3233 11 Koordinaatit: noin +/- 30 m
X: 6874 34 Y: 3572 08 Z: 95 Z2: 97

Kunto: 7 (1=hyvä, 7=tuhoutunut) Uhanalaisuus: 7 (1=ei, 3=on)

Hakkuaukealla metsänaurauksessa tuhoutunut raudanvalm.paikka. Hakattua, aurattua metsää Myllyjoen lounaisrannalla.

Tutkija: **Huurre, Matti** tarkastus w/kk 1993 / 9
Tutkija: **Lehtinen, Leena** tarkastus w/kk 1993 / 9

Tila: **Petäjäselkä 681 407 0013 0020** (kunta kylä tila talo)
Omistaja: **Ruuskanen Marja Leena**
Osoite: **58850 HILTULA**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 11.2 km eteläkaakkoon, valtatie 14:n Hilt ulan risteyksestä 2 km luoteeseen.

Lehtinen 1994:

Tarkastin paikan 23.9.1993 yhdessä museoviraston tutkija Matti Huurteen kanssa. Paikan ilmoitti Rantasalmen Lautakankaan asuinpaikalle tehdyn tarkastuksen yhteydessä Lautakankaan seisakilla kesäisin asuva Pauli Lappalainen.

Paikka on Myllyjoesta noin 30 m lounaaseen laajalla hakkuualueella. Myllyjoen ylittävästä polusta ja sillasta, jotka on merkitty peruskarttaan, noin 50 m etelään.

Raudanvalmistuspaikka oli erittäin pahasti tuhoutunut ja kuonaa oli levällään noin 15-20 m laajalla alueella. Vaikutti siltä että kaikki paikkaan liittyvät rakenteet olisivat tuhoutuneet. Paikka on helppo löytää kun kävelee polulta hakkuualueen länsireunaa seuraillen etelään päin.

peruskarttaliite I:25

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Poikkimaa**

Kylä: **Tuusmäki**
Inv.nro: **83**

Mj.Tyyppi: raudanvalmistuspaikka Luokka: 2
Ajoitus: ajoittamaton

Kartta: 3233 05
X: 6875 00 Y: 3552 20 Z: 95 Z2: 100

Kunto: 5 (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Kuonakasa ja hytin jäännöksiä. Osaksi jäänyt tien alle. Pienen suon laidalla, Tuusjärvestä 300 m länteen.

Tutkija: Hedman, Tarja inventointi w/kk 1989 / 8

Tila: Roppola 681 430 0005 0016 (kunta kylä tila talo)

Omistaja: Suomen valtio

Osoite:

Tila: Poikkimaa 681 430 0017 0004 (kunta kylä tila talo)

Omistaja: Jurvanen, Veikko

Osoite: Palos, 51900 Juva

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 18.7 km lounaaseen, Tuusjärven länsirannalla, Juvan ja Rantasalmen rajan tuntumassa.

Lehtinen 1994:

Paikan on tarkastanut Tarja Hedman 1989, jolloin hän oli vahingossa merkinnyt tämän paikan sijaitsevaksi Juvan puolelle. Se on kuitenkin Rantasalmen puolella ja siksi se on luetteloitu uudelleen Rantasalmen muinaisjäännöksiin. Paikalla ei ole käyty Hedmanin tarkastuksen jälkeen, siksi seuraavassa on suoraan kopioitu hänen tarkastuskertomuksensa.

Hedman 1989:

Raudanvalmistuspaikka on osittain metsäautotien alla, tie kulkee Poikkimaalta Tuusjärven rantaan. Paikka on merkitty sinisillä nauhoilla ja näkyy tielle selvästi.

Rautakuonakasan halkaisija on 5 m, osa on jäänyt tien alle. Kuonakasan päällä on kivistä tehty hyttirakennelma, jonka halkaisija on 1.5 m. Tämä on hyvin säilynyt ja selvärajainen. Päällä ei juuri näy sammalta ja myös puusto on pientä ja kitukasvuista. Kuonakasan päältä on kaadettu vanhaa puustoa (vanhoja lahonneita kantoja).

Raudanvalmistuspaikka sijaitsee pienen suolaueen laidalla ja etäisyys Tuusjärven rantaan on runsaat 300 m. Malminnostopaikasta ei ole varmuutta.

Kokonaisvaikutelma paikasta on pienehkö. Paikalle on helppo löytää.

Paikan tarkastanut 23.8.1989 Tarja Hedman, oppaana toimi Aatto Liljeström, Tuusmäki.

peruskarttaliite I:27

681010062

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Sääksensivu b**

Kylä: **Pirilä**
Inv.nro: **84**

Mj. Tyyppi: **raudanvalmistuspaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 03**
X: 6885 65 Y: 3549 16 Z: 95 Z2: 98

Kunto: **3** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Kuonakasa, miilu, hytti? tien molemmin puolin. Tie, mäntytaimikkoa.

Tutkija: **Koponen, Martti** tarkastus w/kk **1991**
Tutkija: **Lehtinen, Leena** tarkastus w/kk **1993 / 7**

Tila: **Vaskela** **681 417 0011 0000** (kunta kylä tila talo)

Omistaja: **Vaskelainen Heimo Antero**

Osoite: **79660 KERISALO**

Tila: **Sistola** **681 417 0002 0042** (kunta kylä tila talo)

Omistaja: **Sistonen Aimo Olavi**

Osoite: **58940 TUUSMÄKI**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta vajaat 20 km länteen, Sääksjärven pohjoisrannasta 100 m koilliseen, Sääksjärvelle menevän metsäautotien molemmin puolin.

Lehtinen 1994:

Paikka on Martti Koposen tarkastama. Itse tarkistin paikan heinäkuussa 1993, jolloin laitoin paikalle museoviraston rauhoituskyltilin. Paikka oli Koposen ilmoittamassa kunnossa.

Koponen 1993 (tark.kertomuksen päiväys 30.4.-93):

Kohde sijaitsee rantaan vievän metsätien molemmin puolin Kerisalon metsästysseuran majasta vajaat 100 m koilliseen. Länsipuolella on suo ja itäpuolella mäntytaimikko. Paikalla on puolikaarimainen, kooltaan n. 8 x 8 x 1 m:n kokoinen kuonakasa ja kivikasa (hyttirakennelmaa?). Hieman pohjoisempana on 0,5 m:n syvyinen, 5 x 4 m:n kokoinen kuoppa. Ovat osin metsätien tuhoamia. Tien eteläpuolella on hiilikuoppa halkaisijaltaan n. 5 m ja syvyydeltään n. 0.5 m. Sen ympärillä on 2 m leveä matala valli.

Tarkastettu Eino Kartanon ilmoituksen perusteella. peruskarttaliite I:19

Kunta: **RANTASALMI**
Nimi: **Vasarainen**

Kylä: **Haapataipale**
Inv.nro: **85**

Mj.Tyyppi: **raudanvalmistuspaikka** Luokka: **2**
Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3233 03** Koordinaatit: **paikka +- 30 m**
X: 6882 23 Y: 3549 00 Z: 95

Kunto: **2** (1=hyvä, 7=tuhoutunut) Uhanalaisuus: **2** (1=ei, 3=on)

20x30 m kokoinen kuonakasa, jossa runs. kuoppia. Ehjä. Hakkuualueella oleva kumpare, läh. vesijättömaata.

Tutkija: **Lehtinen, Leena** tarkastus w/kk **1993 /11**

Tila: **Niemelä** **681 403 0008 0002** (kunta kylä tila talo)

Omistaja: **Tillaeus, Reijo**

Osoite: **Pirttiseläntie 620, 58920 Kolkontaipale**

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 19.7 km länteen, Vasaraisen lammen länsirannalla.

Lehtinen 1994:

Tarkistin paikan marraskuussa 1993. Paikan ilmoitti kesällä mv. Raimo Kovanen Rantasalmen Pirttiselästä. Tarkastushetkellä oppaanani oli maanomistaja mv. Reijo Tillaeus, joka asuu Vasaraisen lammen länsirannalla, Niemelän tilalla.

Raudanvalmistuspaikka on erittäin helppo löytää poikkeuksellisen suuren kokonsa vuoksi. Se sijaitsee noin 80 m lammen länsirannasta, vesijättömaan tuntumassa, hakkuuaukean pohjoisreunalla. Maanomistajan mukaan Vasaraisen pintaa on laskettu, ennen laskua paikka olisi ollut lähellä vesirajaa.

Raudanvalmistuspaikka on soikeahko, kooltaan 20/25 x 30 metriä ja vajaan metrin koruinen. Se on selvästi ympäristöstään erottuva kumpare ja on mm. peruskarttaan merkitty pyöreänä kumpareena. Lammen länsirannalla on tällä kohtaa, lammen keskivaihellä, etelä-pohjois -suunnassa noin 150 m pitkä ja itä-länsi -suunnassa muutama sata metriä leveä hakkuuaukea. Raudanvalmistuspaikka on ainoa tasaisesta maa-asta erottuva kumpare ko. aukealla, aivan aukean pohjoisreunassa, metsän rajassa. Kuonakasa on selvästi laajin mitä v. 93 loppuun mennessä Etelä-Savosta on löytynyt.

Tarkastushetkellä maassa oli noin 10 cm lunta ja roudan, lumen ja heinikon takia jäi epäselväksi oliko koko kumpare pelkästään rautakuonaa. Selvästi erottuvaa kuonaa siinä

kyllä oli. Koko kumpareen laki oli täynnä eri muotoisia kuoppia, joiden merkitys jäi tarkastushetkellä epäselväksi. Maanomistaja vakuutti, ettei kumpareta oltu pengottu tai muuten käsitelty mestähakkuiden yhteydessä vaan alue oli jätetty rauhaan ja kuopat olivat olleet kasassa hänen muistinsa ajan. Lumesta ja heinikosta johtuen hiilihautaa ei tarkastuksen yhteydessä löydetty.

Paikalle pääsee lammen länsipuolen kiertävää metsäautotietä pitkin, josta lähtee tien pätkä tämän hakkuaukean lounaisnurkkaan. Tarkastushetkellä paikalle tultiin kävellen lammen yli. Maanomistajan mukaan paikalla ei ole tuhoutumisuhkaa.

peruskarttaliite I:29

TARKASTIN PAIKAN Uudesta HÖNÄKUUSSA
-94. JOLLOIN TOTEVIN, ETTE RV-PAIKKA
OLI ARVOTTA HUOMATTAVASTI
PIENEMPI: ~~ISO~~ ISO KUMPARE OLI
MORBEENA JOSTA OLI AJOTTA PÄÄL-
TÄ LAIKUTUSKONEELLA. ~~PIENEM-~~
KÖ KUONAKASA OLI MAEN ETELÄ-
RINTTEESSÄ.

lisänp 17.11.95 Winkto...
Winkto...

Kunta: **RANTASALMI**
 Nimi: **Iso-Kontio**

Kylä: **Tiemassaari**
 Inv.nro: **86**

Mj.Tyyppi: **pyyntikuoppia**
 Ajoitus: **ajoittamaton**

Luokka: **2**

Kartta: **3234 05** Koordinaatit: **paikka +- 50 m**
X: 6900 52 Y: 3557 36 Z: 79

V. -87 tark. kaksi selvää pyyntikuoppaa. Sekametsää kasv. pieni saari, kuopat läh. rantaa.

Tutkija: **Lehtinen Leena** tarkastus w/kk **1987 / 7**

Tila: **Kontiosaari 681 427 0013 0007** (kunta kylä tila talo)

Omistaja: **Enso Gutzeit**

Osoite:

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 19.0 km luoteeseen, Joroisten rajalla, Pohjoiskylän ja Kuokanselällä, mantereen ja Pitkäsaaren välissä.

Lehtinen 1987:

Iso-Kontio-saaren (oppaan mukaan pelkkä Kontiosaari) pyyntikuopat allekirjoittanut on tarkastanut 30.7.1987 lentokapteeni Oiva Baggen (os. Rantasalmi, Joutsenmäki tai Olavinkatu 44 A, Savonlinna) ilmoituksen johdosta. Koska paikkaa ei ole tuon jälkeen tarkistettu, on seuraavassa suoraan kopioitu v. 1987 täytetyn tarkastuskertomuksen tiedot:

Iso Kontio on korkeintaan 300 x 200 m kokoinen lehtometsää kasvava saari, jonka kaikki puut on oppaan, Oiva Baggen, mukaan kaadettu v. 1920. Saaren itäosassa on yksi pyyntikuoppa ja toinen saaren keskellä.

Kuoppa 1 (saaren keskellä): Kuoppa sijaitsee 70 m saaren itäreunasta ja noin 20 m etelä- ja pohjoisrannoista. Kuopan halkaisija on 700 cm, syvyys keskeltä 125 cm. Kuopan keskellä oli roskia. Maaperä hiekkaa, kuopan päällä kasvaa puuta.

Kuoppa 2 (saaren itäosassa): Edellisestä kuopasta 20 m kaakkoon. Halkaisija 570 cm, syvyys 100 cm. Pohjalla roskia ja päällä kasvaa nuoria lehtipuita.

Paikalla voivat tarvittaessa toimia oppaina joko Oiva Bagge tai Juha Leskinen, Tiemassaari.

peruskarttaliite I:21

HISTORIALLISEN AJAN JA AJOITTAMATTOMIA EPÄMÄÄRÄISIÄ KOHTEITA

Kohteet HIES / Rantasalmi 1-10 (sivut 143-154)

HIES	Kunta: RANTASALMI	Kylä: Putkisalo
	Nimi: Putkisalonsaari 1	Inv.nro: 1

Mj.Tyyppi: **tervahauta** Luokka: **0**

Ajoitus: **historiallinen**

Kartta: **3233 12**

X: 6880 18 Y: 3576 12 Z: 85

Kunto: **1** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Tervahauta poikkileikkaus n. 9 m Hiekkakangasta

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 9.3 km kaakkoon, Putkisalonsaassa Hiekonrannalle johtavan hiekkatien pohjoispuolella n. 20 m tiestä.

NURMINEN 1993:

Hyväkuntoinen tervahauta, jonka poikkileikkaus n. 9 m, syvyys n. 1m ja vallin leveys 2-3 metriä

HIES	Kunta: RANTASALMI	Kylä: Putkisalo
	Nimi: Putkisalonsaari 2	Inv.nro: 2

Mj.Tyyppi: tervahauta	Luokka: 0
Ajoitus: historiallinen	
Kartta: 3233 12	
X: 6880 50 Y: 3576 34 Z: 80 Z2: 85	
Kunto: 1 (1=hyvä, 7=tuhoutunut)	

Tervahauta poikkileikkaus n. 10 m. Hiekkakangasta.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 9.3 km kaakkoon, Putkisalonsaarella Hiekonrannalla sijaitsevasta kesämökistä n. 30 m luoteeseen, kaakkoon laskeutuvalla terassilla.

NURMINEN 1993:

Hyväkuntoinen tervahauta, jonka poikkileikkaus n. 10m, syvyys n. 1m ja vallin leveys n. 2-3m.

HIES	Kunta: RANTASALMI	Kylä: Harjuranta
	Nimi: Pönttövuori	Inv.nro: 3

Mj. Tyyppi: metalliristi kalliossa Luokka: 0
 Ajoitus: historiallinen 1900-L

Kartta: 3234 05
 X: 6902 96 Y: 3557 22 Z: 85 Z2: 90

Kunto: 1 (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Pystysuorassa kallioseinämässä metalliristi. Haukiveden rantakalliolla Pitkäsaaren pohjoisrannalla.

Valokuvat:

Silmus 968: 4 ja 5 (mv)

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 21.2 km pohjoiseen, Haukiveden rannalla Pitkäsaaren pohjoisrannalla Pönttövuoren pystysuorassa kalliopinnassa

NURMINEN 1993:

Mukana inventointimatalla myös Risto Kupiainen. Rantakallioon kiinnitetty risti, jossa teksti:

Vilho Ilmari Kolehmainen

s. 1907

k. 1949

HIES Kunta: **RANTASALMI** Kylä: **Tiemassaari**
 Nimi: **Sikoinleuka** Inv.nro: **4**

Mj.Tyyppi: **hakkauskirjoituksia** Luokka: **0**
 Ajoitus: **historiallinen** **1805, 1871, 1876**

Kartta: **3234 04**
X: 6899 64 Y: 3558 34 Z: 80 Z2: 85

Kunto: **1** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Kalliossa ja kivessä hakkauskirjoituksia. Sikoinleuan kanavan etelärannalla kalliossa ja irtokivessä.

Valokuvat:

Silmus 968: 1-3 (mv)

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 17.8 km pohjoiseen, Voinsalmentien itäpuolella Sikoinleuan kanavan etelärannalla kalliossa ja sen edustalla olevassa maakivessä.

NURMINEN 1993:

Sikoinleuan kanavaan liittyviä hakkauskirjoituksia kalliossa: vuosiluku 1871 ja nimi sekä vuosiluku 1876, jolloin kanavaa on levennetty (lewennytti) ja nimi.

Edustalla maakivi, jossa hakkaus: **HOLMBERG 1805.**

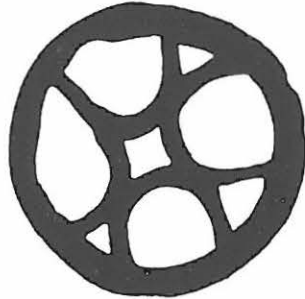
HIES	Kunta: RANTASALMI	Kylä: Parkumäki
	Nimi: Kivelä	Inv.nro: 5

Mj.Tyyppi: **hajalöytöpaikka** Luokka: **0**
Ajoitus: **historiallinen**

Kartta: **3233 11** Koordinaatit: **oletus+- 100 m**
X: 6875 03 Y: 3578 42 Z: 115 Z2: 125

Rautasolki (?) kasvimaalta. Vanha mäkikylä

Löydöt: Viljo Väisäsen omistuksessa (Parkumäki, Kivelä)

RAUTAESINE, solki?, 1 kpl, Pyöreä, ulkoläpimitta 99 mm, ristimäinen kuviointi.

Kehä 4 x 4 mm:n nelik. rautavarrasta. Neljä U:n muotoista rautakaarta liitetty messinkijuotoksella kehän sisälle.

Valokuvat:

Silmus 969: 11- 12 (dia)

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 14.2 km kaakkoon, Parkumäen Kivelän tilalla.

Sepänmaa 1993:

Viljo Väisänen ilmoitti Rantasalmen inventoijille löytäneensä mailtaan rautaisen soljen, jota kävin Nurmisen ja Bilundin kanssa katsomassa. Kyseessä on rautavartaasta messinkijuotoksin tehty pyöreä esine, jonka kehän sisälle juotetut u:n muotoiset rautakaaret muodostavat ristimäisen kuvion. En tunne esineelle vastinetta - ehkä se on solki, ehkä hihnanjakaja, ehkä jokin muu. Esihistoriallinen se tuskin on.

Esine on löytynyt kasvimaalta kymmeniä vuosia sitten, samalta alueelta on löytynyt mm. savipiipun kappaleita ym. historiallista tavaraa ja lähistöltä lisäksi mm. tykinkuulia (Parkumäki on Kustaansodan aikainen taistelupaikka). Väisänen ei näyttänyt löytöpaikkaa, mutta hänen selostuksestaan päättelin, että se on jossain nykyisen saunan ja vajarakennuksen tienoilla eikä enää kasvimaana.

Väisänen halusi pitää esineen itsellään, mitä vastaan minulla ei ollut mitään.

HIES	Kunta: RANTASALMI	Kylä: Porosalmi
	Nimi: Takkalahti	Inv.nro: 6

Mj.Tyyppi: karsikko	Luokka: 0
Ajoitus: historiallinen	1893 (?)
Kartta: 3234 07	
X: 6891 72 Y: 3569 32 Z: 90 Z2: 100	

Hakkauksia kalliossa, aivan hiljattain maalattu. Pystysuora kallioseinämä.

Valokuvat:

Silmus 969: 19 (dia)

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 7.0 km pohjoiseen, Porosalmella, Takkalahden pohjukassa olevassa kallioseinämässä.

Sepänmaa 1993:

Kävin paikalla kesällä -93 Risto Kupiaisen ja Eija Puistomaan kanssa, sillä paikka vaikutti kalliomaausten kannalta lupaavalta.

Kyseessä on korkea pystysuora itään näyttävä kallioseinämä Takkalahden pohjukassa, rannasta n. 60 m. Kallion edustalla kulkee noin kolmenkymmenen metrin päässä tie, jota ei ole vuoden 1989 peruskartassa. Kalliosta löytyi muutaman kymmenen cm korkuinen hakkaus, jossa luki:

1893
 Joh. HEISKA
 LAPS:KAIJA.AI-
 MO.HELLI.OLAVI.KY-
 ÖSTI.LEA.TEUVO.
 OLA.LAPSET:
 JUHA.ARI.
 PASI.TIINA.

JEREM.31:21

Jeremiaan kirjan 31:21 v:n 1992 raamatunsuomennoksen mukaan:

"Pystytä merkkikiviä, aseta tienviittoja,
jotta tietäisit missä tie kulkee.
Paina mieleesi tie,
se polku, jota olet kulkenut.
Pala kotiin, neitsyt Israel,
pala takaisin näihin kaupunkeihisi!"

Hakkaus on maalattu ilmeisesti aivan hiljattain: tausta teräksen siniharmaalla ja hakkaukset kullalla. Maalaus on mielestäni aivan siisti ja asiallinen. Uudesta maalista huolimatta hakkauksen "1893" sopii mielestäni mainiosti alkuperäiseksi ajoitukseksi, sillä tyyllillisesti hakkaukset ovat samanlaisia kuin 1800-luvun lopun karsikoissa. Tekstissä olevan kaltaista tavutusvirhettäkään tuskin moni olisi enää viime vuosikymmeninä tehnyt.

Hakkaus kuulunee siis vuosisadan vaihteen kalliokarsikkoperinteeseen. Karsikkoa ei kuitenkaan liene tehty vainajille vaan pikemminkin esimerkiksi perheretken yhteydessä.

HIES	Kunta: RANTASALMI	Kylä: Porosalmi
	Nimi: Peltomäki	Inv.nro: 7

Mj. Tyyppi: **hiilimiilu** Luokka: **0**
Ajoitus: **historiallinen**

Kartta: **3234 07**
X: 6892 82 Y: 3566 71 Z: 100 Z2: 105

Kunto: **1** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Miilu pienen hiekkakuopan pohjoispuolella. Hiekkakangasta.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 9 km pohjoiseen, Lahderman talosta n. 150 m luoteeseen.

Sepänmaa 1993:

Kyseessä on muutaman metrin läpimittainen kuoppamainen miilu. Hiekkakangasta.

HIES	Kunta: RANTASALMI	Kylä: Putkisalo
	Nimi: Peltuenlahti	Inv.nro: 8

Mj.Tyyppi: **potaskamiilu?** Luokka: **0**
Ajoitus: **historiallinen**

Kartta: **3233 12** Koordinaatit: +- 50 m
X: 6880 32 Y: 3575 74 Z: 80 Z2: 85

Kunto: **1** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Hiilimiilun mallinen kumpare, tuhkaa. Harjun länsirinteessä.

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 8.9 km koilliseen, Putkisalonsaarella, Peltuenlahden itäpuolella.

Sepänmaa 1993:

Kyseessä on noin nelimetrinen, puolisen metriä korkea kumpare, jota kiertävät kaarevat ojanpätkät. Rakenne on siis sama kuin kumpumallisissa hiilimiiluissa. Tässä ei kuitenkaan ole hiiliä vaan tuhkaa pintaturpeen alla. Kyseessä siis lienee potaskamiilu tai sitten vahingossa tuhkaksi palanut hiilimiilu.

Sijainti on loivassa hiekkarinteessä. Kangasmetsää.

HIES	Kunta: RANTASALMI	Kylä: Tiemassaari
	Nimi: Pitkälähti	Inv.nro: 9

Mj.Tyyppi: **leiripaikka ?** Luokka: **0**
 Ajoitus: **ajoittamaton**

Kartta: **3234 10**
X: 6899 94 Y: 3554 55 Z: 83 Z2: 87

Kunto: **2** (1=hyvä, 7=tuhoutunut)

Siirtolohkare, jonka ympärillä paksu nokimaakerros. Kalliota, ymp. moreenia.

Valokuvat:

Silmus 969: 1 (dia)

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 20.3 km luoteeseen, Pitkälähden pohjoiskoillispuolella.

Sepänmaa 1993:

Kyseessä on halkaisijaltaan n. 3 m ja korkeudeltaan n. 2 m kokoinen halkeillut siirtolohkare. Kivi sijaitsee loivasti luoteeseen viettävällä rantakalliolla. Kallion ympäristössä maaperä on moreenia. Kiven koillispuolitse kulkee luoteessa oleville kesämökeille johtava tie.

Kiven ympärille tehtiin koekuoppia, joissa kaikissa oli hyvin vahva nokimaakerros. Nokikerros oli paksuimmillaan runsaat 20 cm, noen ja hiilen seassa oli vain vähän kivennäismaata. Nokikerroksen päällä oli ehjä sammalkerros. Mitään löytöjä koekuopissa ei ollut.

Paikan ajoitus ja funktio ovat auki. Kivi sijaitsee lapinrauniolle tyypillisellä paikalla, pronssikautinen (karkea arvio) ranta on kulkenut kallion alareunalla. Nykyisin rantaan on matkaa noin 100 metriä. Kohdetta voisi kuvitella leiripaikaksi, sillä kivi on muodostanut mukavan tuulensuojan mm. nuotioita varten. Varmaa näyttöä siitä että paikkaa olisi käytetty leiriintymiseen ei kuitenkaan ole. Jos asian laita olisi tämä, olisi kohde mitä ilmeisimmin esihistoriallinen (huom. nykyisen rannan etäisyys, paikka tuskin näkykään nykyisinjärveltä). Joka tapauksessa nokimaan määrä kiven ympärillä viittaa

siihen, että vain muutamasta nuotiosta ei voi olla kysymys. Metsäpalostakaan tuskin kertyisi tällaista määrää nopea vähäpuisella kalliolla olevan kiven ympärille. Leiriolettamusta vastaan soti ehkä se, että nokikerros näyttää levinneen varsin tasaisesti kiven ympärille muodostamatta selviä keskittymiä (nuotionpaikkoja). Tällainen nokikerros olisi voinut syntyä suurien rovioiden, kokkojen, polttamisen seurauksena. Tuntuu kuitenkin epätodennäköiseltä että historiallisena aikana olisi poltettu (juhannus)kokkoja näin kaukana rannasta olevalla kalliolla, etäällä asutuksesta.

(Koordinaatit on mitattu 1:50 000 kartalta, joten tarkkuus on sen mukainen.)

HIES	Kunta: RANTASALMI	Kylä: Tiemassaari
	Nimi: Vänttilä	Inv.nro: 10

Mj.Tyyppi: **puuesine** Luokka: **0**
 Ajoitus: **historiallinen** **1900-l (?)**

Kartta: **3234 10**
X: 6899 80 Y: 3557 85 Z: 0

Erikoinen puuesine.

Valokuvat:

Silmus 969: 6 - 10 (dia)

Paikka sijaitsee Rantasalmen kirkolta 18.2 km pohjoisluoteeseen.

Sepänmaa 1993:

Helena Järvisalo-Ruuskanen ilmoitti muinaisjäännösinventoinnin aikana, että hänellä on talossaan, Tiemassaaren Vänttilässä, erikoinen puuesine. Kävimme katsomassa esinettä.

Kyseessä on n. 140 cm pitkä puupölkky, jonka toiseen päähän on (taltalla) veistetty reikä, toisessa päässä on "sarvet". Esineen keskikohdan tienoille on liitetty poikittais-suunnassa puurima ("kädensija"). Esine ei vaikuta kovin vanhalta, vaan on hyvin luultavasti tältä vuosisadalta.

Ruuskasten mukaan Vänttilän talo, jonka vintillä esine on heidän tullessaan ollut, on aiemmin ollut Enso-Gutseitin omistuksessa.

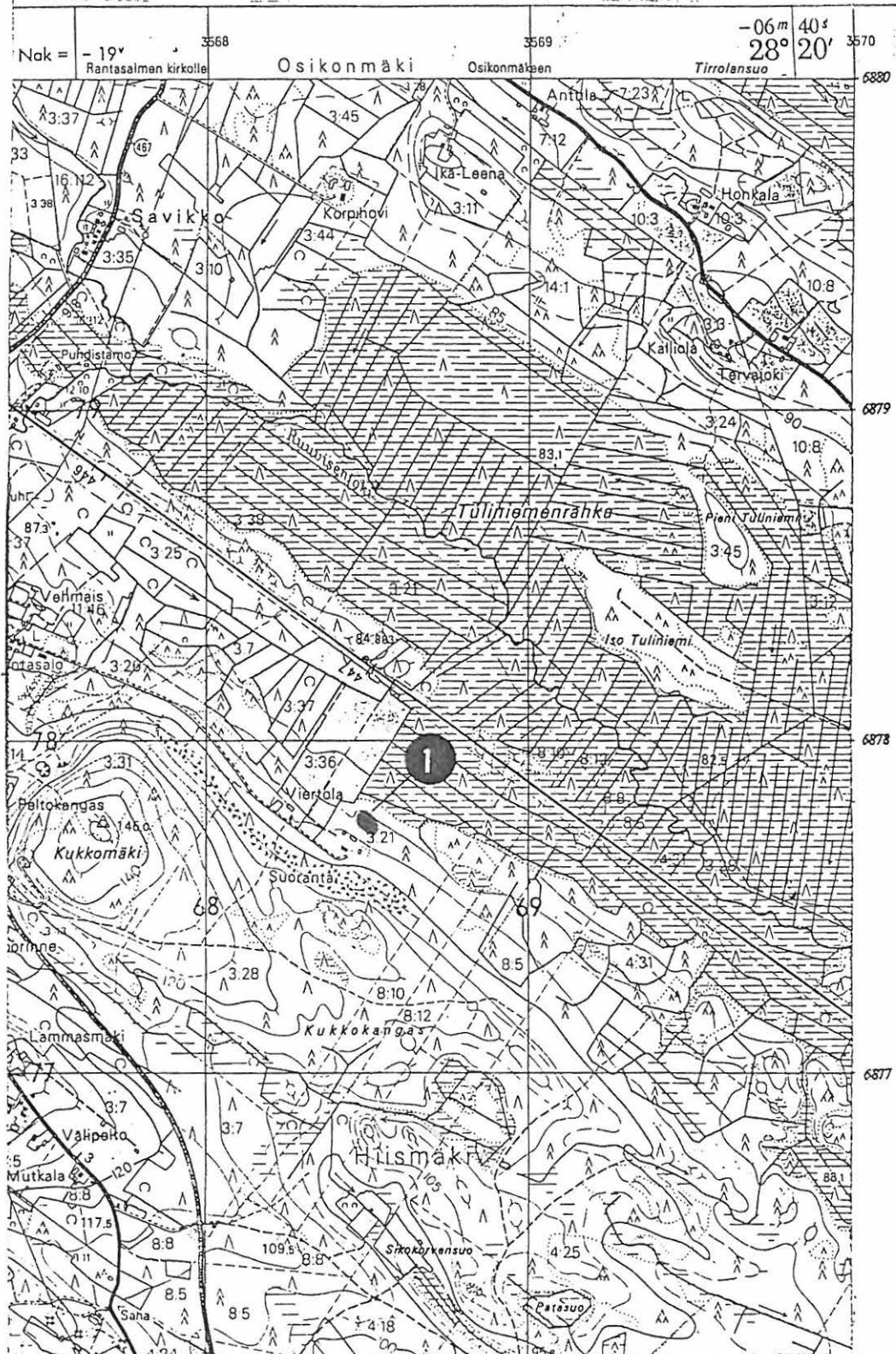
Ruuskasilla ei ollut aavistustakaan esineen käyttötarkoituksesta. Myös meille inventoijille esine oli täysi arvoitus.

RANTASALMI 1, Hiismäki, Suoranta

kivikautinen asuinpaikka

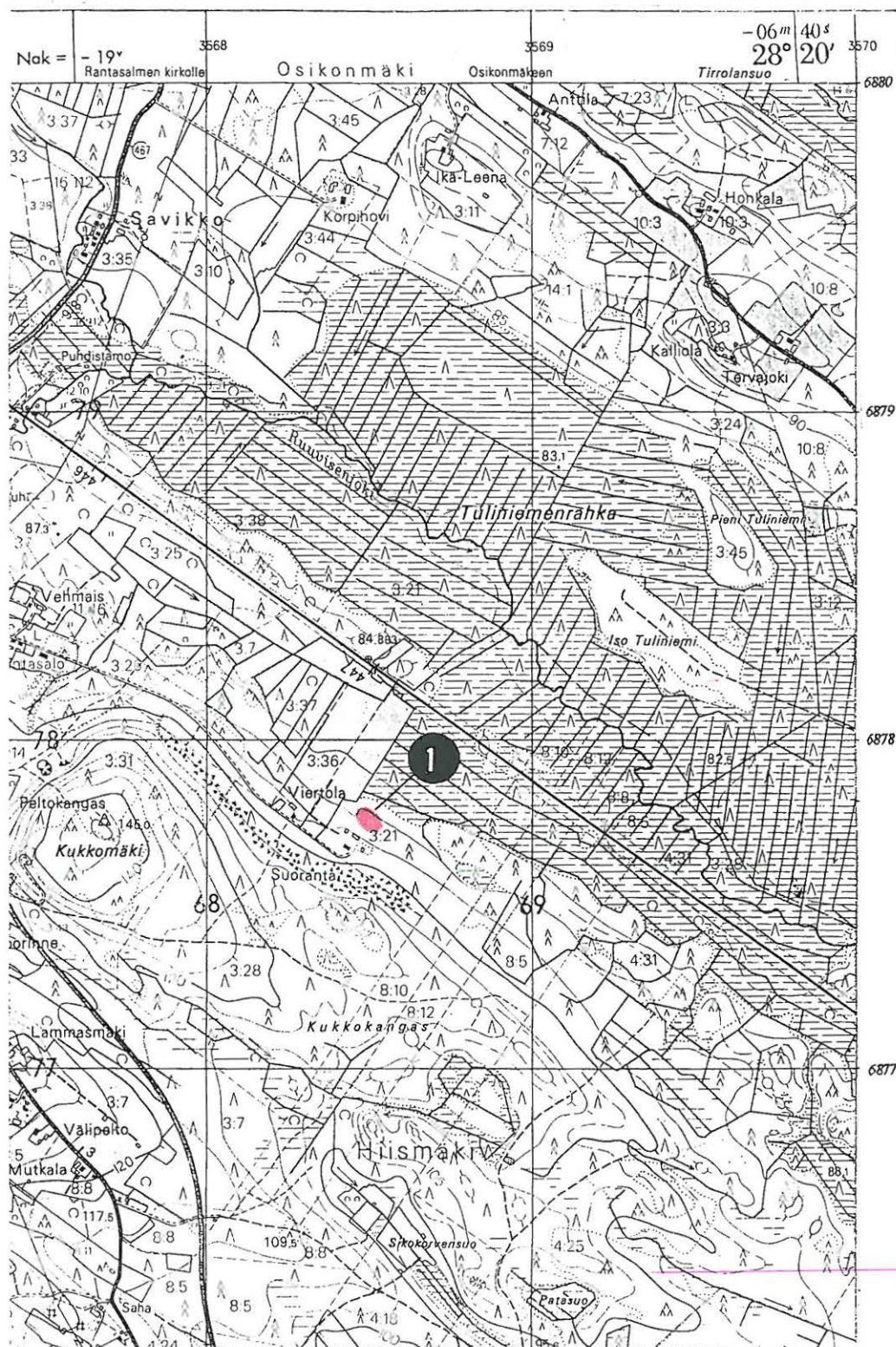
Pk 3233 08 HIISMÄKI, 1989

RANTASALMI 1, Hiismäki, Suoranta

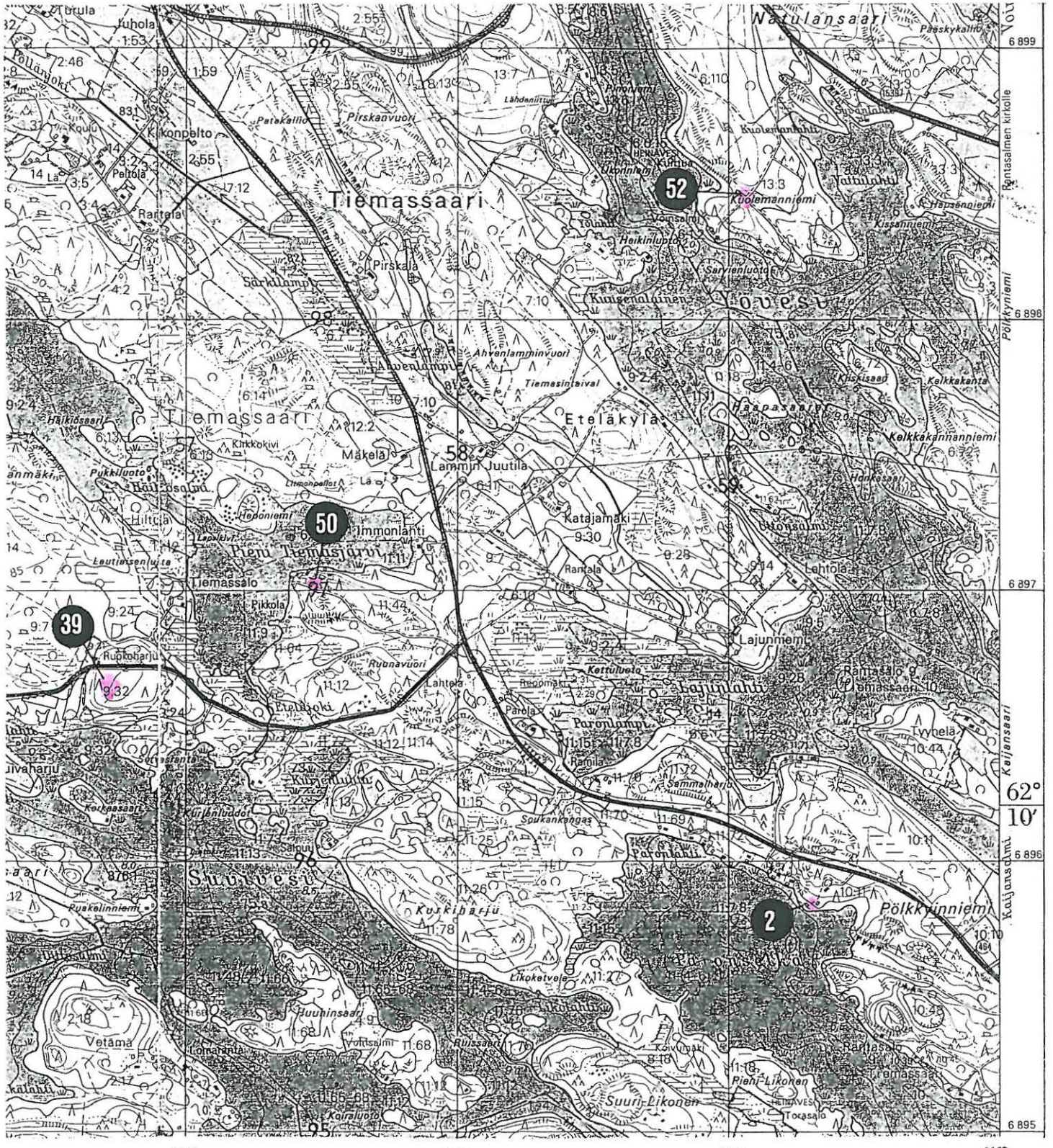
kivikautinen asuinpaikka

Pk 3233 08 HIISMÄKI, 1989

RANTASALMI 2, Tiemassaari, Pölkkyinniemi	ajottamaton pyyntikuoppa
RANTASALMI 39, Tiemassaari, Ruokoharju	ajottamattomia pyyntikuoppia
RANTASALMI 50, Tiemassaari, Pikonniemi	varhaismetallikautinen röykkiö
RANTASALMI 52, Tiemassaari, Kuolemanniemi	kivikautinen asuinpaikka

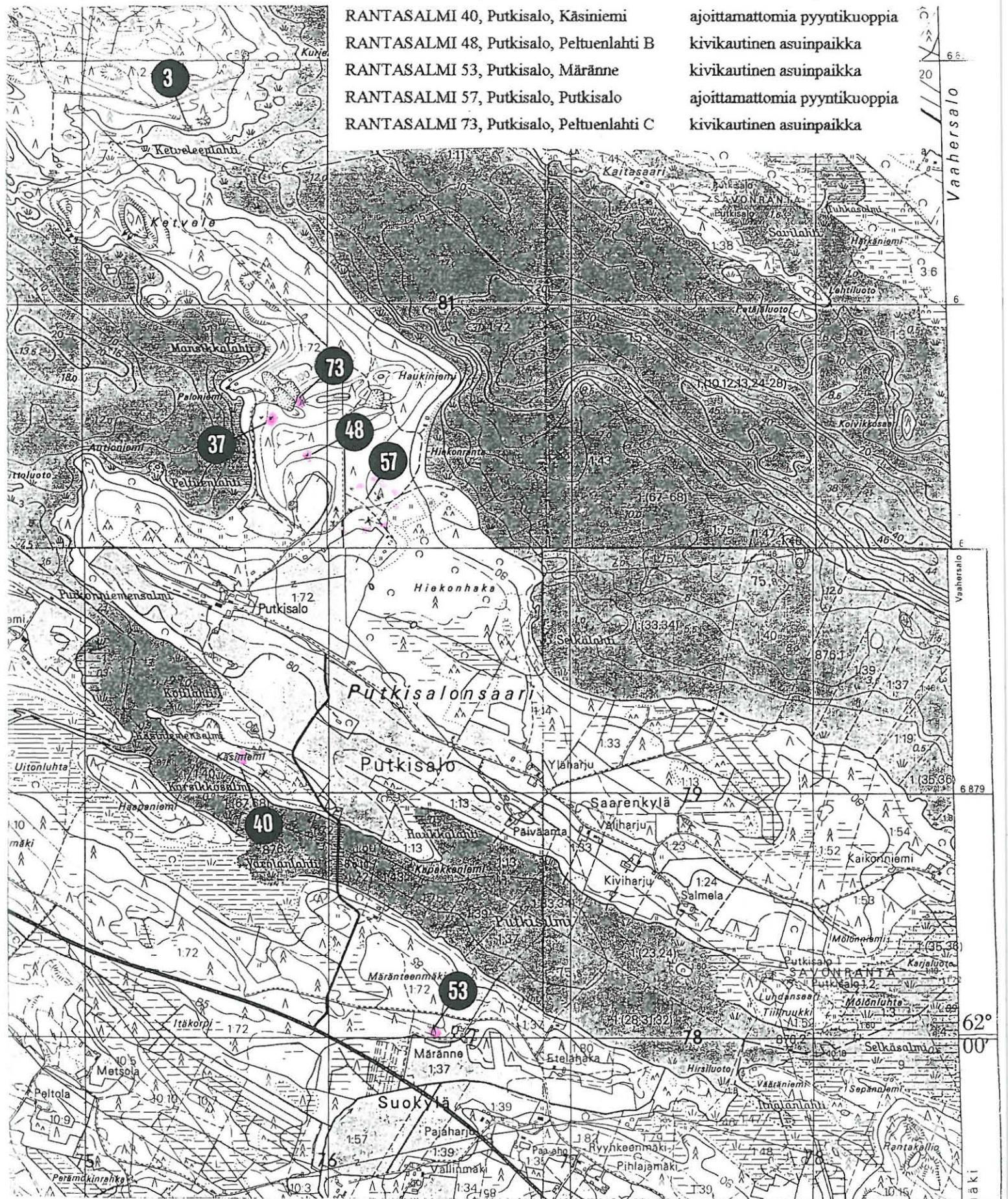
Pk 3234 04 TIEMASSAARI, 1989

Pk 3233 12 LEISNIEMI, 1989

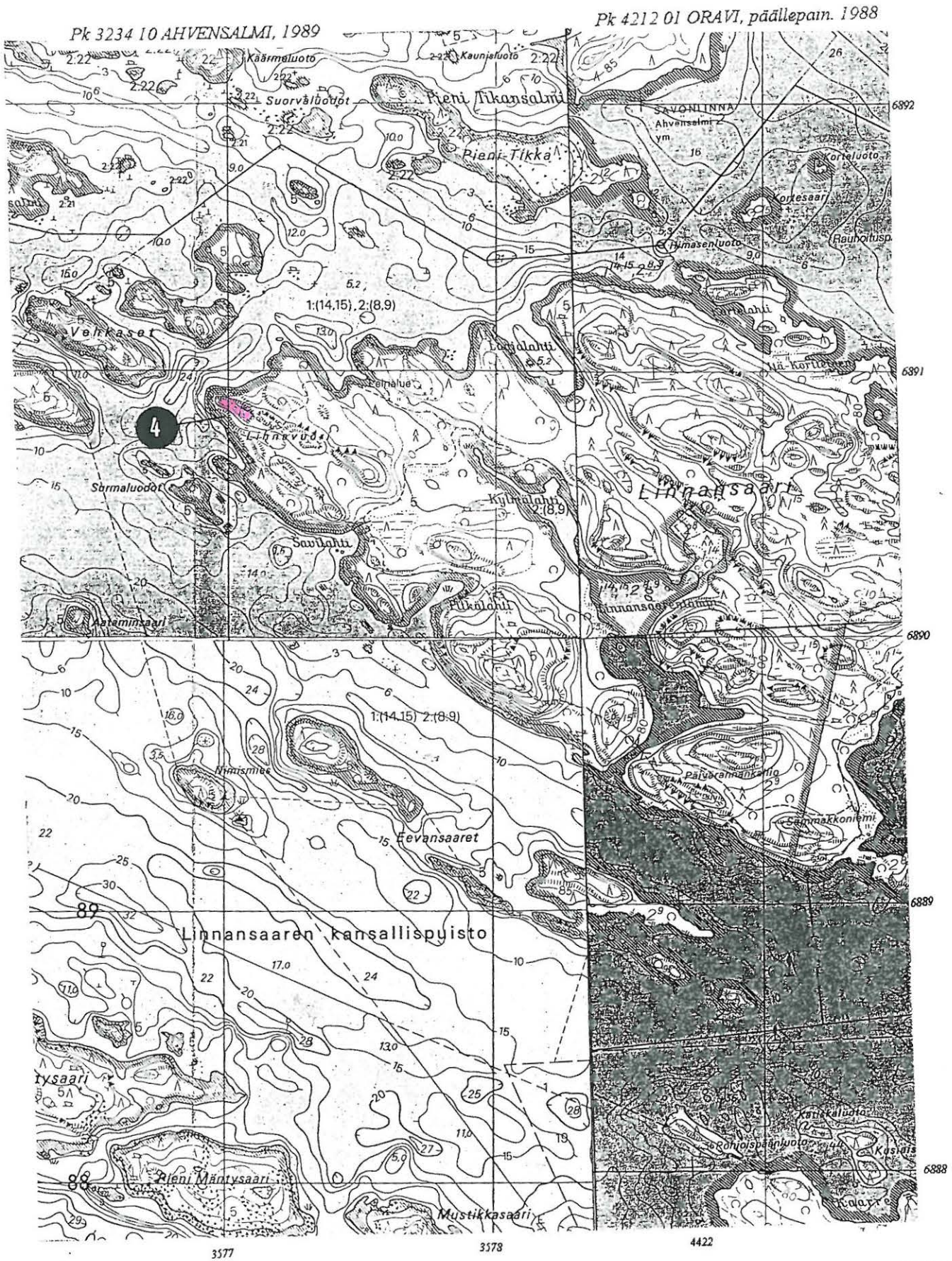
- RANTASALMI 3, Asikkala, Ketveleenlahti
- RANTASALMI 37, Putkisalo, Peltuenlahti A
- RANTASALMI 40, Putkisalo, Käsiniemi
- RANTASALMI 48, Putkisalo, Peltuenlahti B
- RANTASALMI 53, Putkisalo, Määränne
- RANTASALMI 57, Putkisalo, Putkisalo
- RANTASALMI 73, Putkisalo, Peltuenlahti C

- varhaismetallikautisia röykkiöitä 2 kpl
- kivikautinen asuinpaikka
- ajoittamattomia pyyntikuoppia
- kivikautinen asuinpaikka
- kivikautinen asuinpaikka
- ajoittamattomia pyyntikuoppia
- kivikautinen asuinpaikka

RANTASALMI 4, Vaahersalo, Linnansaari

mahdollinen muinaislinna

Pk 3234 10 AHVENSALMI, 1989

Pk 4212 01 ORAVI, päällepain. 1988

Pk 3233 12 LEISNIEMI, 1989

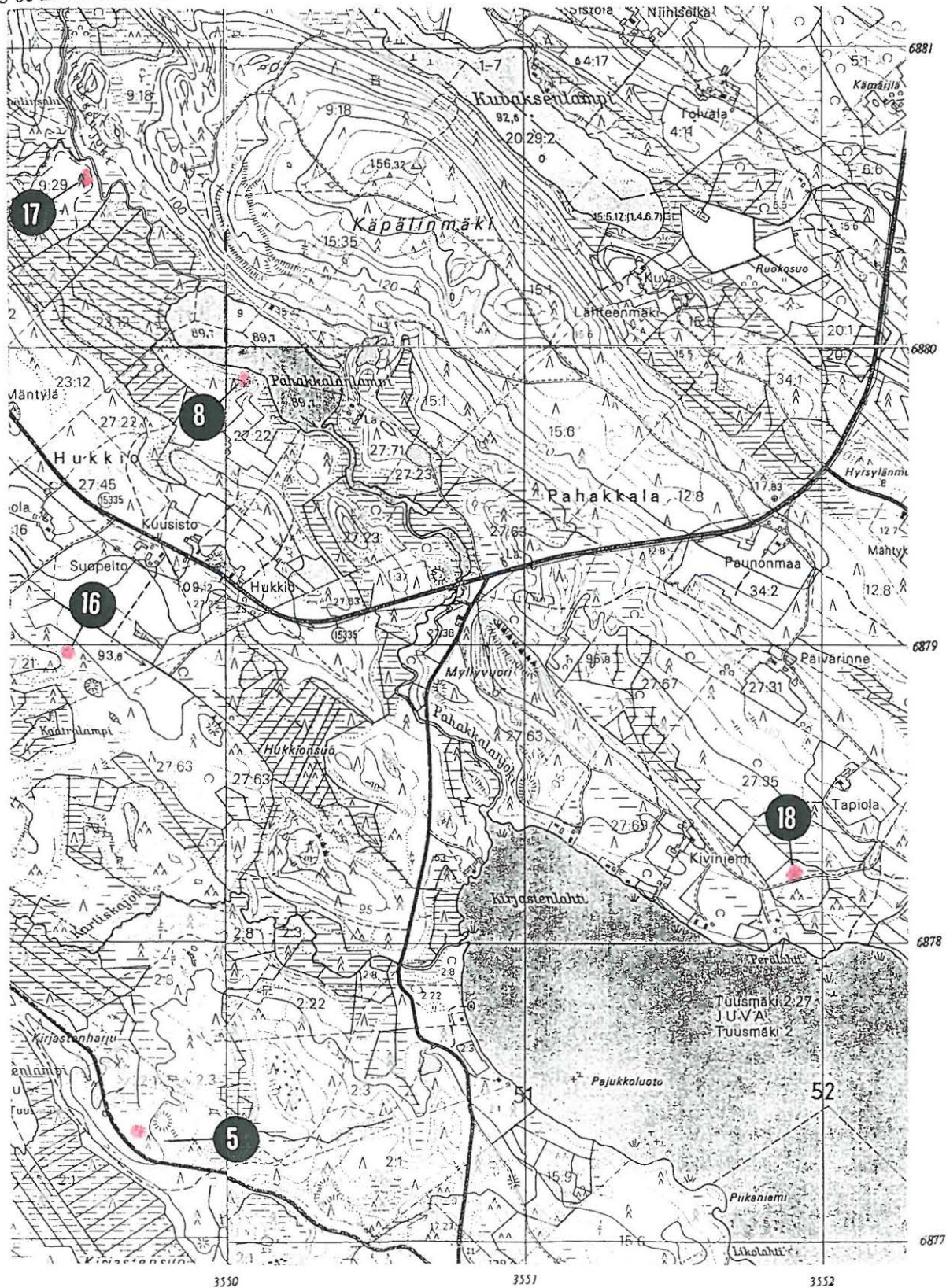
Pk 4211 03 LINNANSAAREN KANSALLISPUISTO, päällepain. 1987

- RANTASALMI 5, Tuusmäki, Kirjastenharju
- RANTASALMI 8, Tuusmäki, Pahakkalanlampi
- RANTASALMI 16, Tuusmäki, Suopelto
- RANTASALMI 17, Tuusmäki, Kuvaksenjoki
- RANTASALMI 18, Tuusmäki, Kiviniemi

- ajoittamaton raudanvalmistuspaikka
- ajoittamaton raudanvalmistuspaikka
- ajoittamaton raudanvalmistuspaikka
- ajoittamaton raudanvalmistuspaikka
- ajoittamaton raudanvalmistuspaikka

Pk 3233 03 LAHNALAHTI, 1989

Pk 3233 06 KOLKONTAIPALE, 1989

Pk 3233 02 PAKINMAA, 1989

Pk 3233 05 TUUSMÄKI, 1989

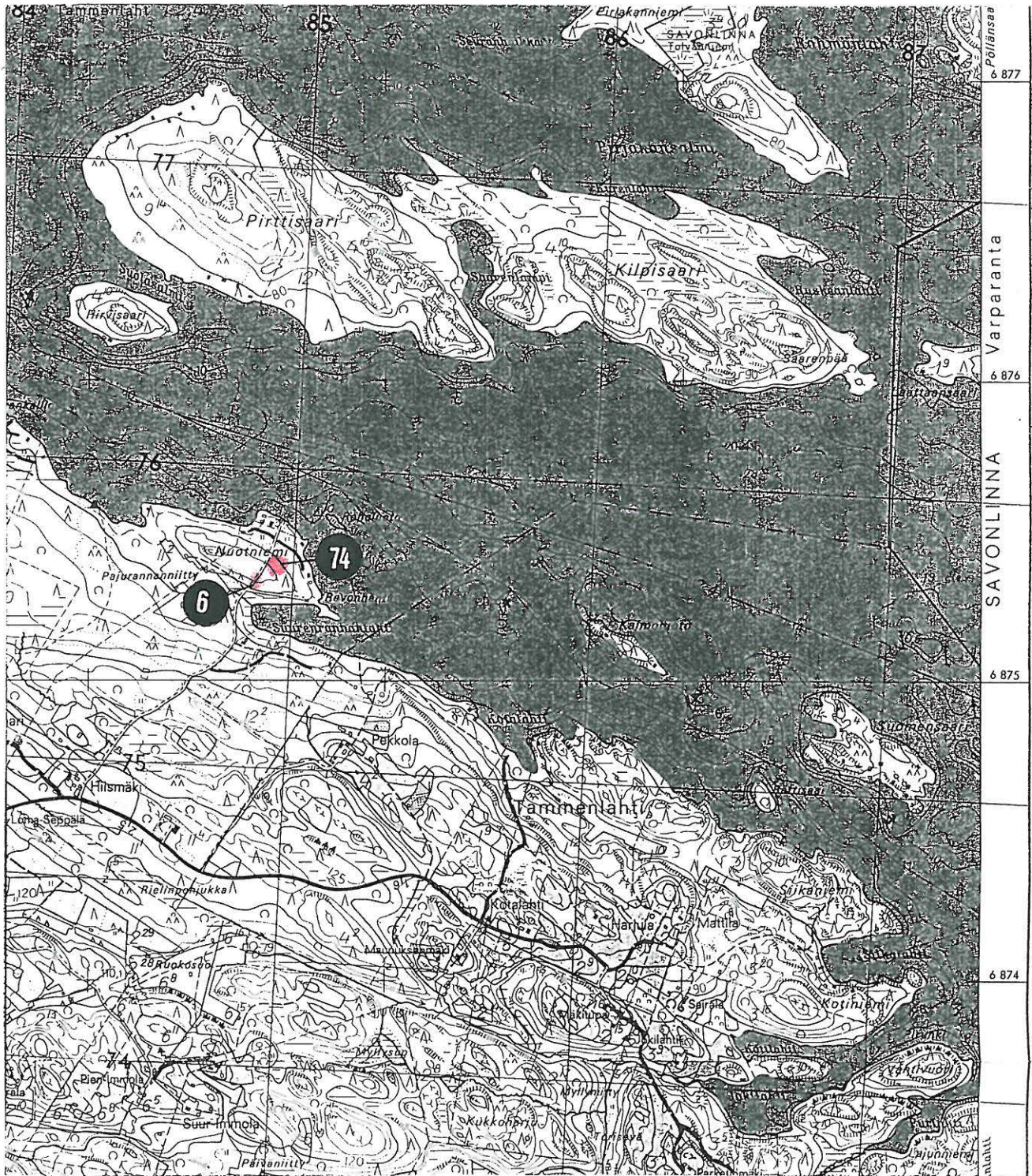
RANTASALMI 6, Joutsenmäki, Nuotniemi

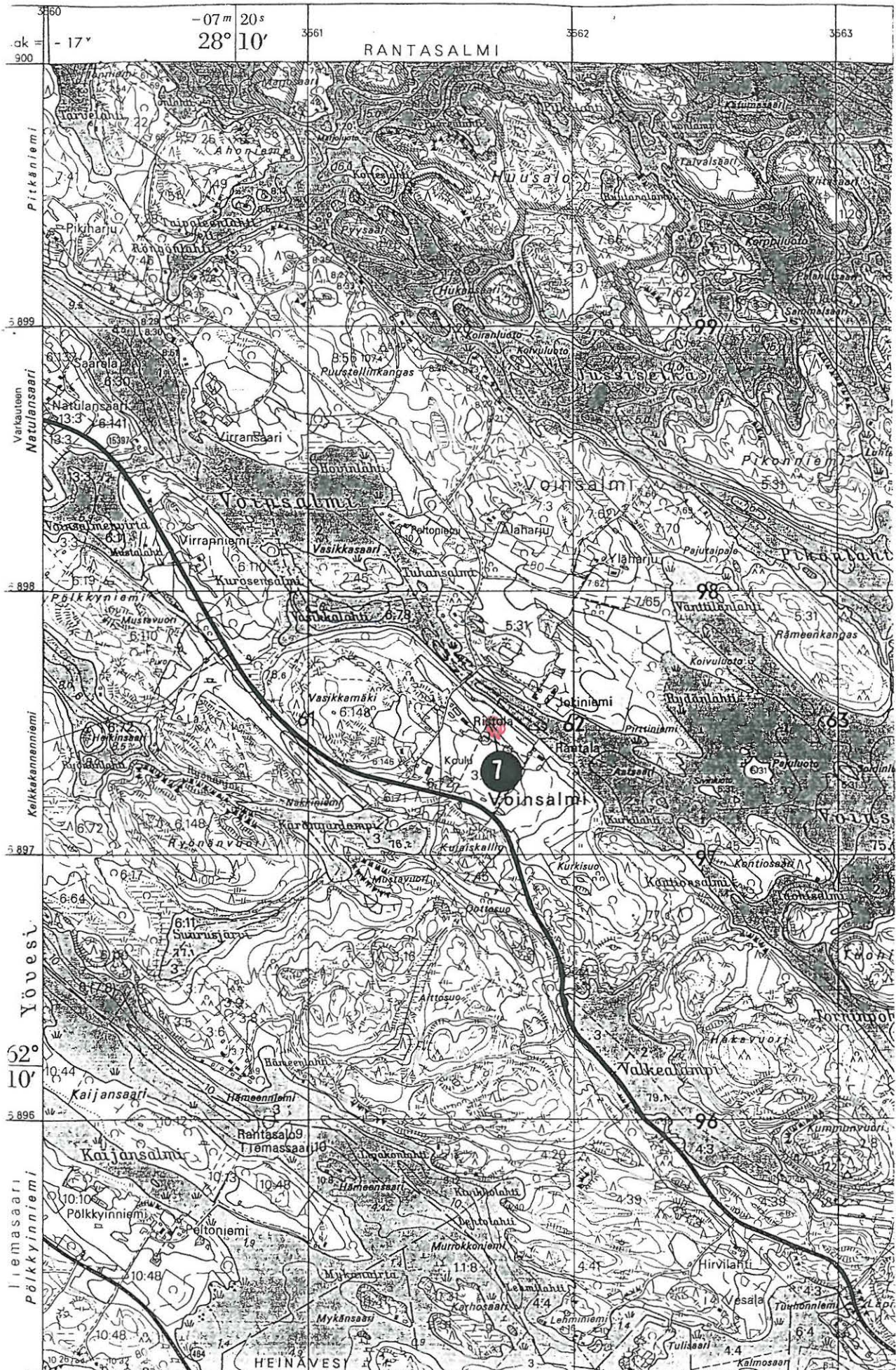
kivikautinen asuinpaikka

RANTASALMI 74, Joutsenmäki, Nuotniemi B

ajoittamattomia pyyntikuoppia

Pk 4211 02 PARKUMÄKI, päällepain. 1987

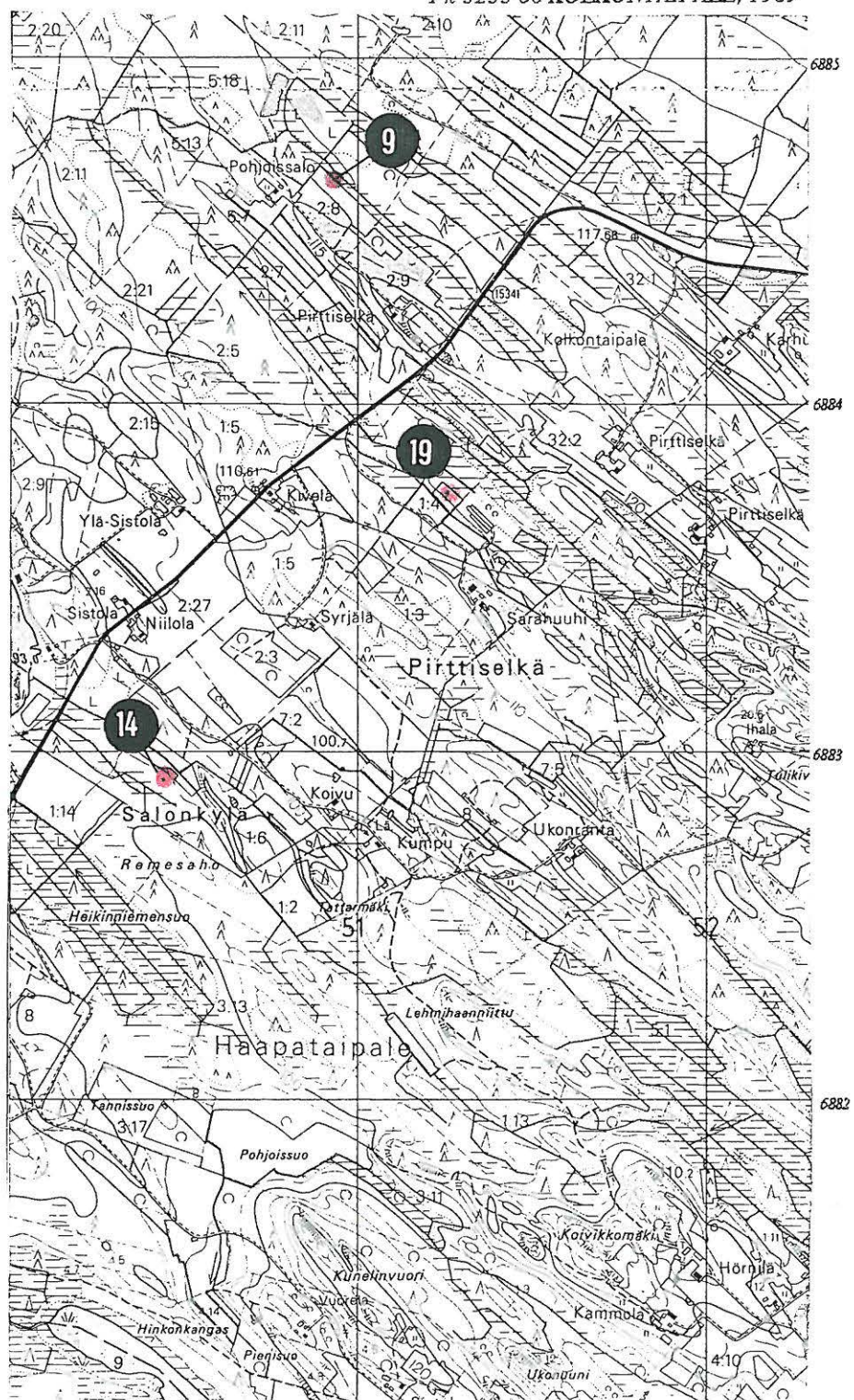

RANTASALMI 9, Kolkontaipale, Pohjoissalo
 RANTASALMI 14, Haapataipale, Remesaho
 RANTASALMI 19, Haapataipale, Pirttiselkä

ajoittamaton raudanvalmistuspaikka
 ajoittamaton raudanvalmistuspaikka
 ajoittamaton raudanvalmistuspaikka

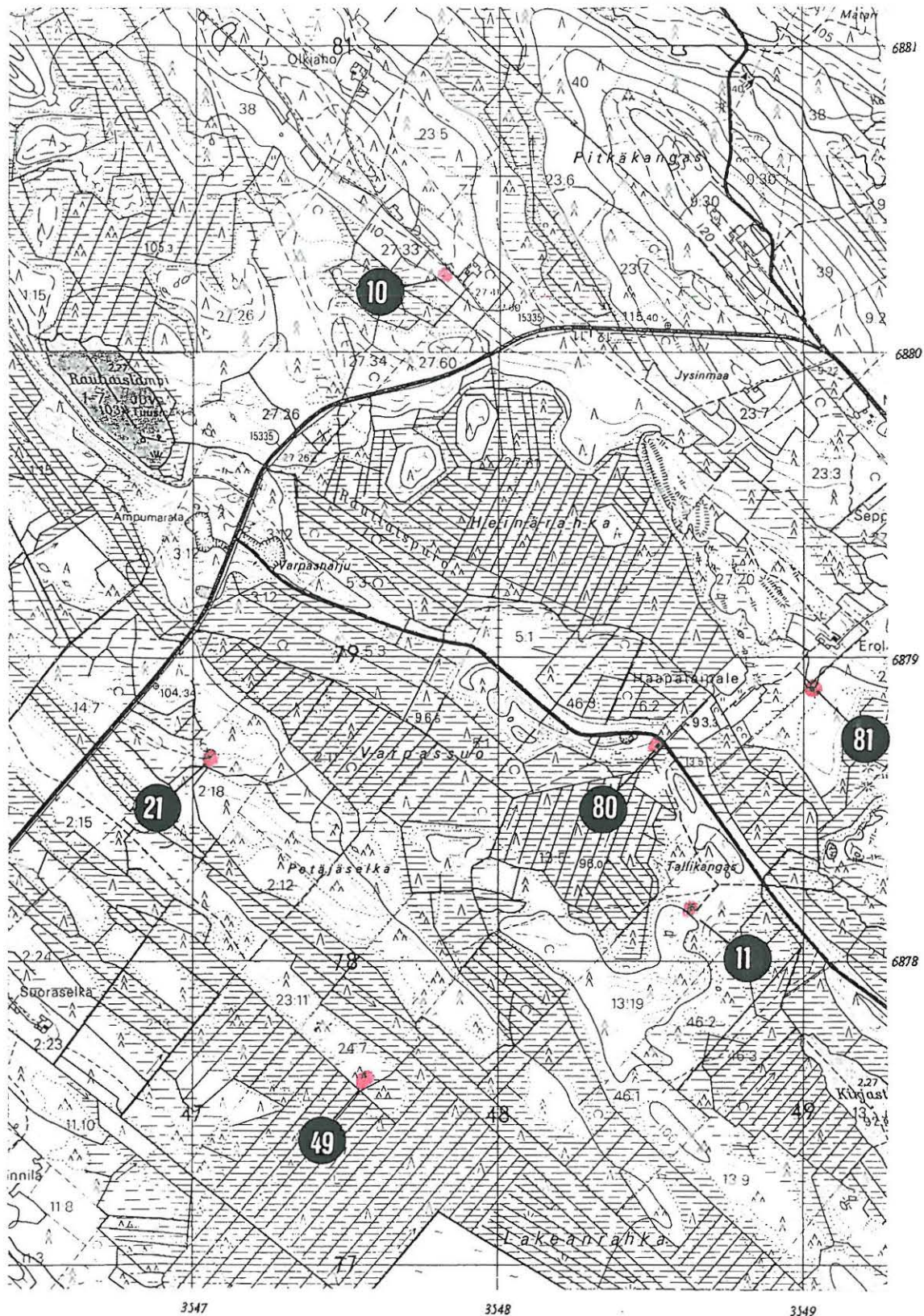
Pk 3233 06 KOLKONTAIPALE, 1989

RANTASALMI 10, Tuusmäki, Onnela B
 RANTASALMI 11, Tuusmäki, Tallikangas
 RANTASALMI 21, Tuusmäki, Varpassuo
 RANTASALMI 49, Tuusmäki, Lakeanrahka
 RANTASALMI 80, Tuusmäki, Varpasharju
 RANTASALMI 81, Tuusmäki, Erola

ajoittamaton raudanvalmistuspaikka
 ajoittamaton raudanvalmistuspaikka
 historiallinen raudanvalmistuspaikka
 ajoittamaton raudanvalmistuspaikka
 ajoittamaton raudanvalmistuspaikka
 ajoittamaton raudanvalmistuspaikka

Pk 3233 03 LAHNALAHTI, 1989

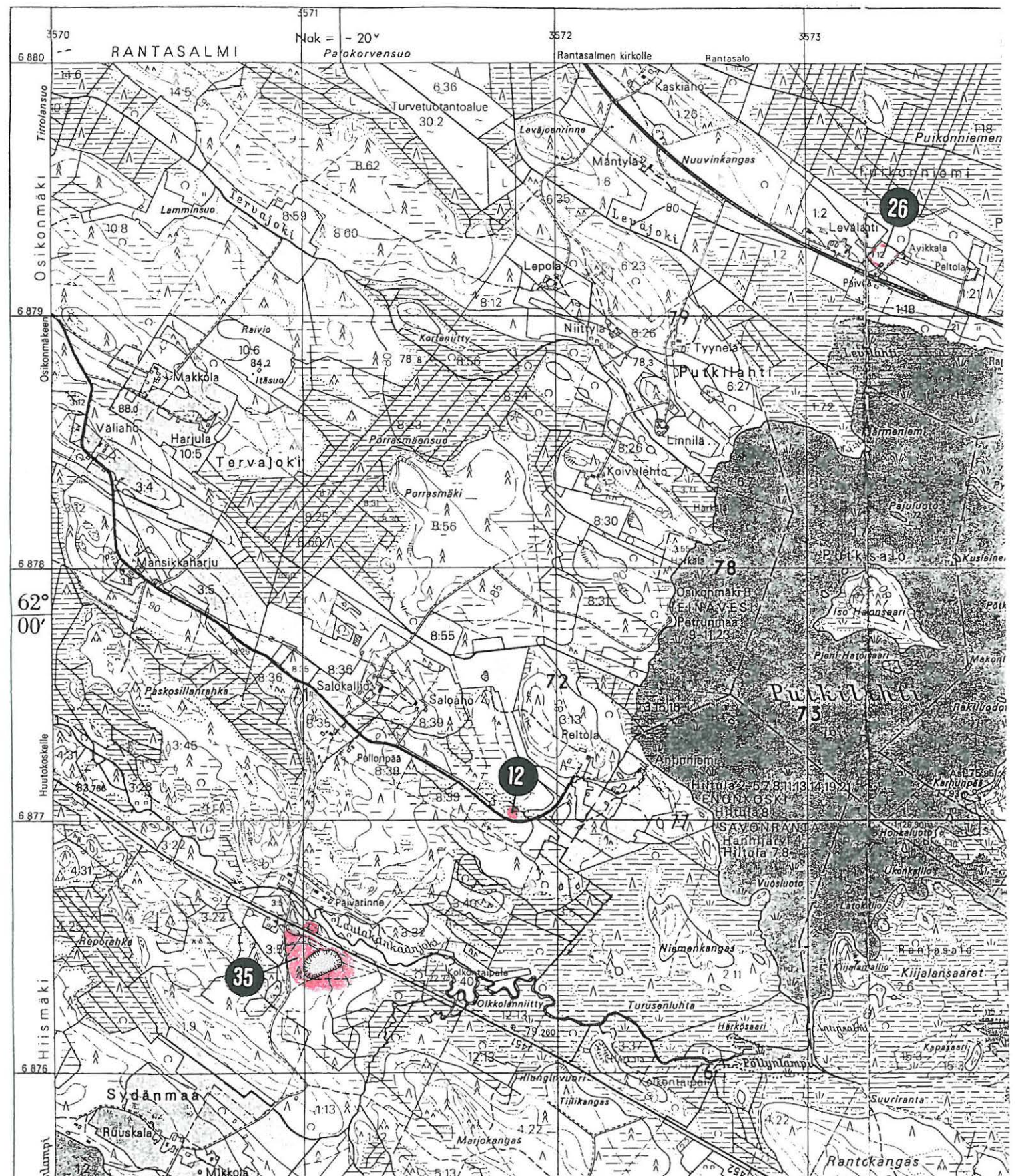

Pk 3233 02 PAKINMAA, 1989

RANTASALMI 12, Osikonmäki, Peltola
 RANTASALMI 26, Puikonniemi, Päivölä
 RANTASALMI 35, Hiismäki, Lautakangas

ajoittamaton raudanvalmistuspaikka
 kivikautinen hajalöytöpaikka (kaksoiskourutaltoa)
 kivikautinen asuinpaikka

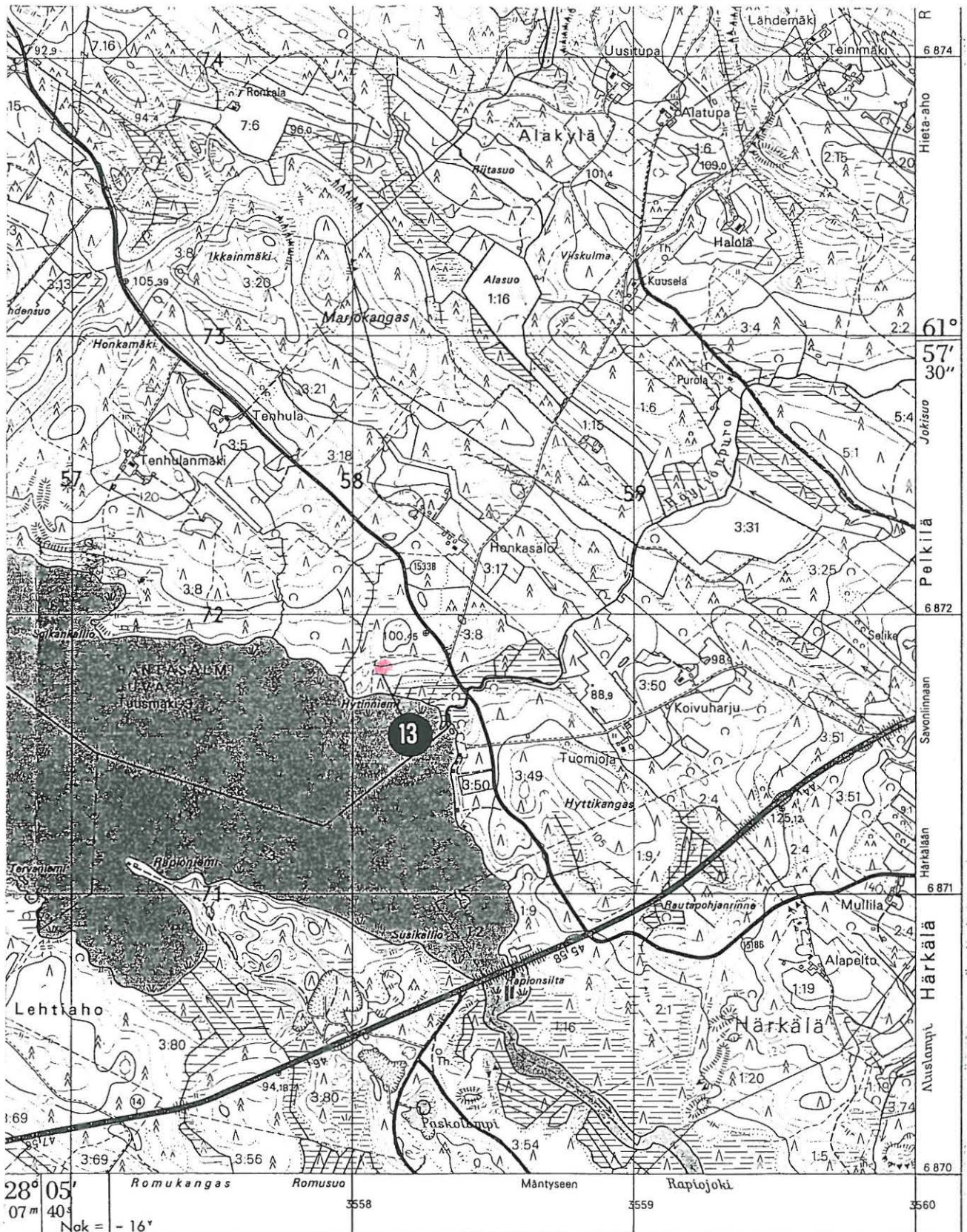
Pk 3233 11 MIELOJÄRVI, 1989

RANTASALMI 13, Tuusmäki, Hytinniemi

ajoittamaton raudanvalmistuspaikka

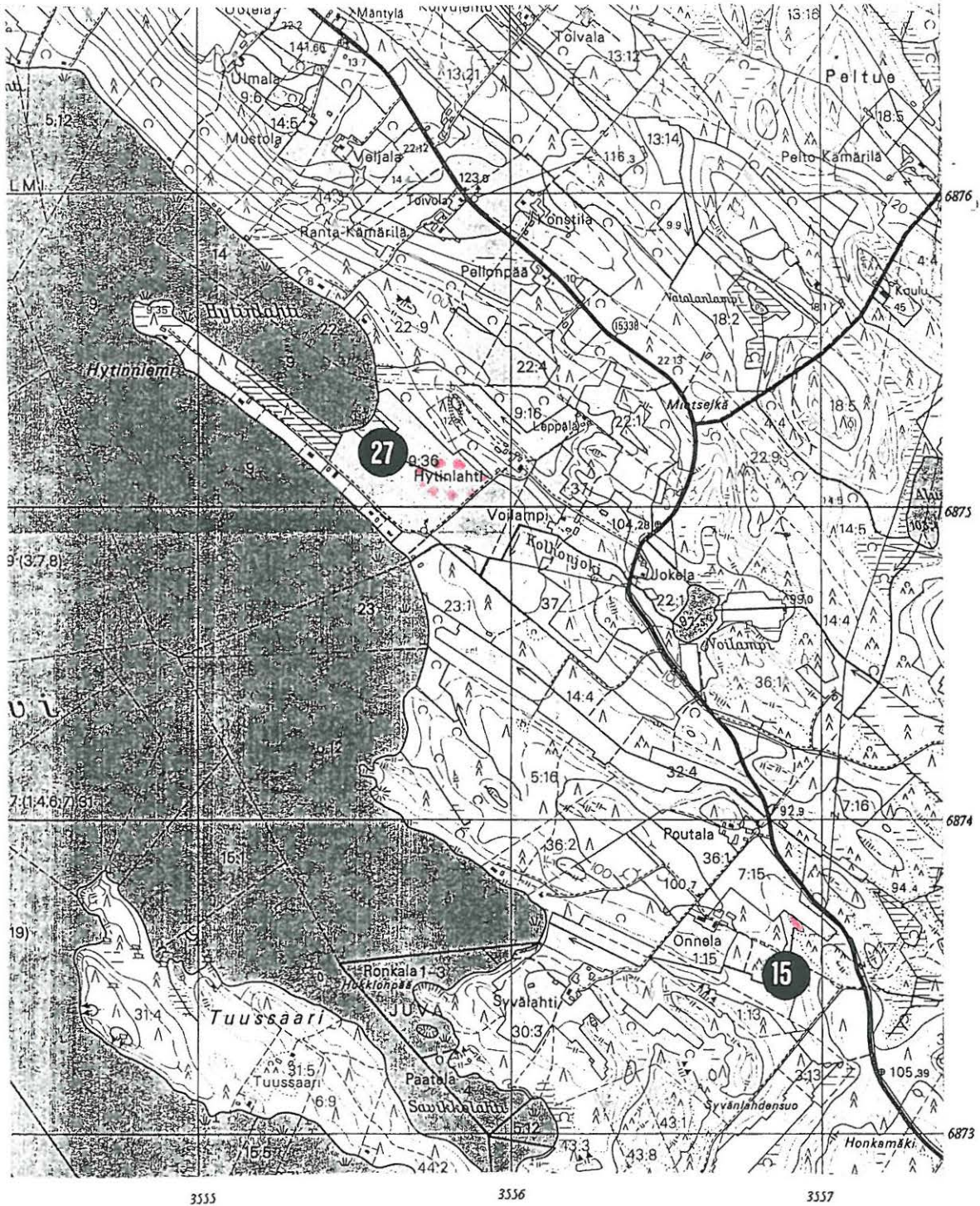
Pk 3233 05 TUUSMÄKI, 1989

RANTASALMI 15, Tuusmäki, Onnela A
RANTASALMI 27, Tuusmäki, Hytinjahti

ajoittamaton raudanvalmistuspaikka
kivikautinen hajalöytöpaikka (korvakenuija)

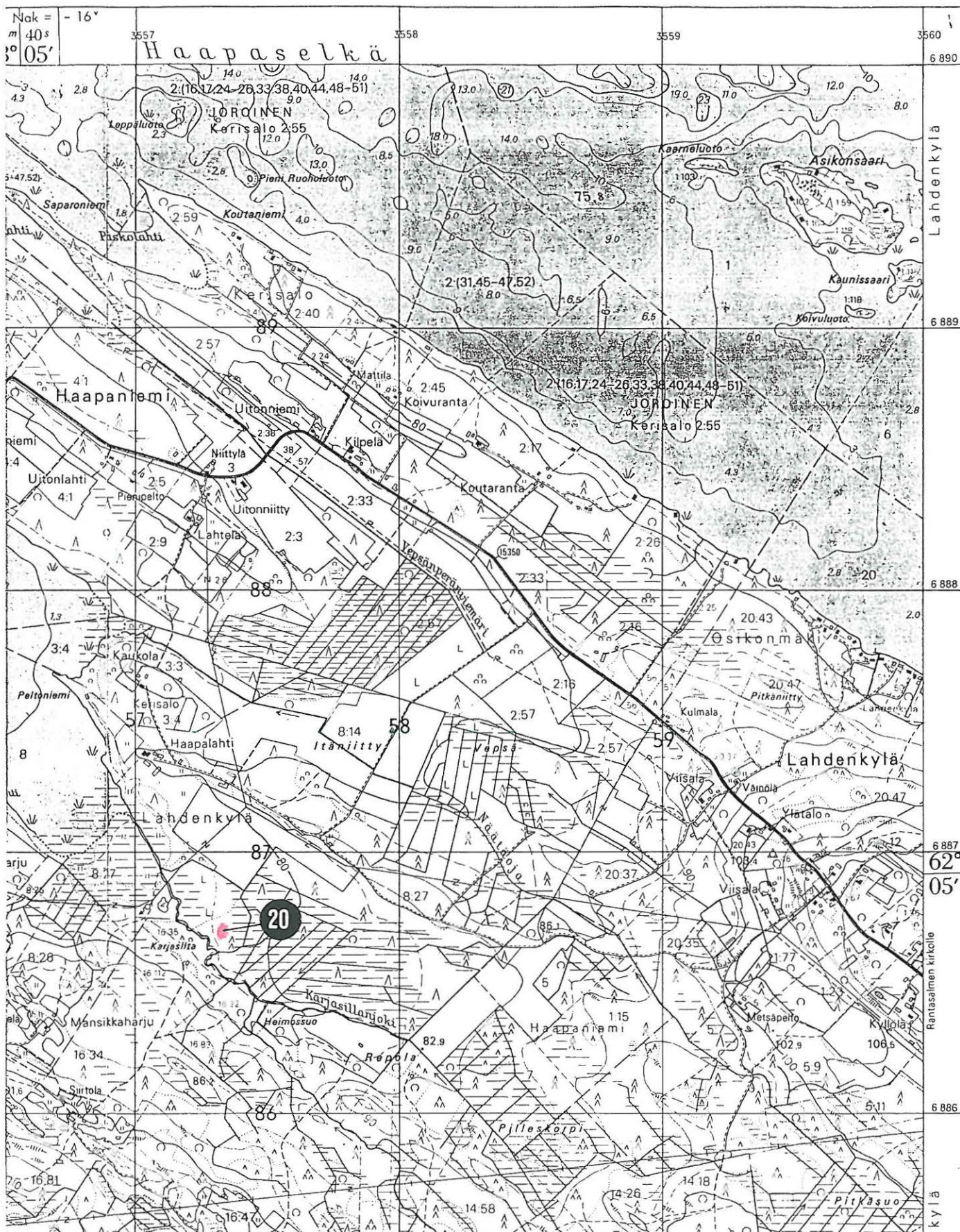
Pk 3233 05 TUUSMÄKI, 1989

RANTASALMI 20, Haapaniemi, Karjasilta

ajoittamaton raudanvalmistuspaikka

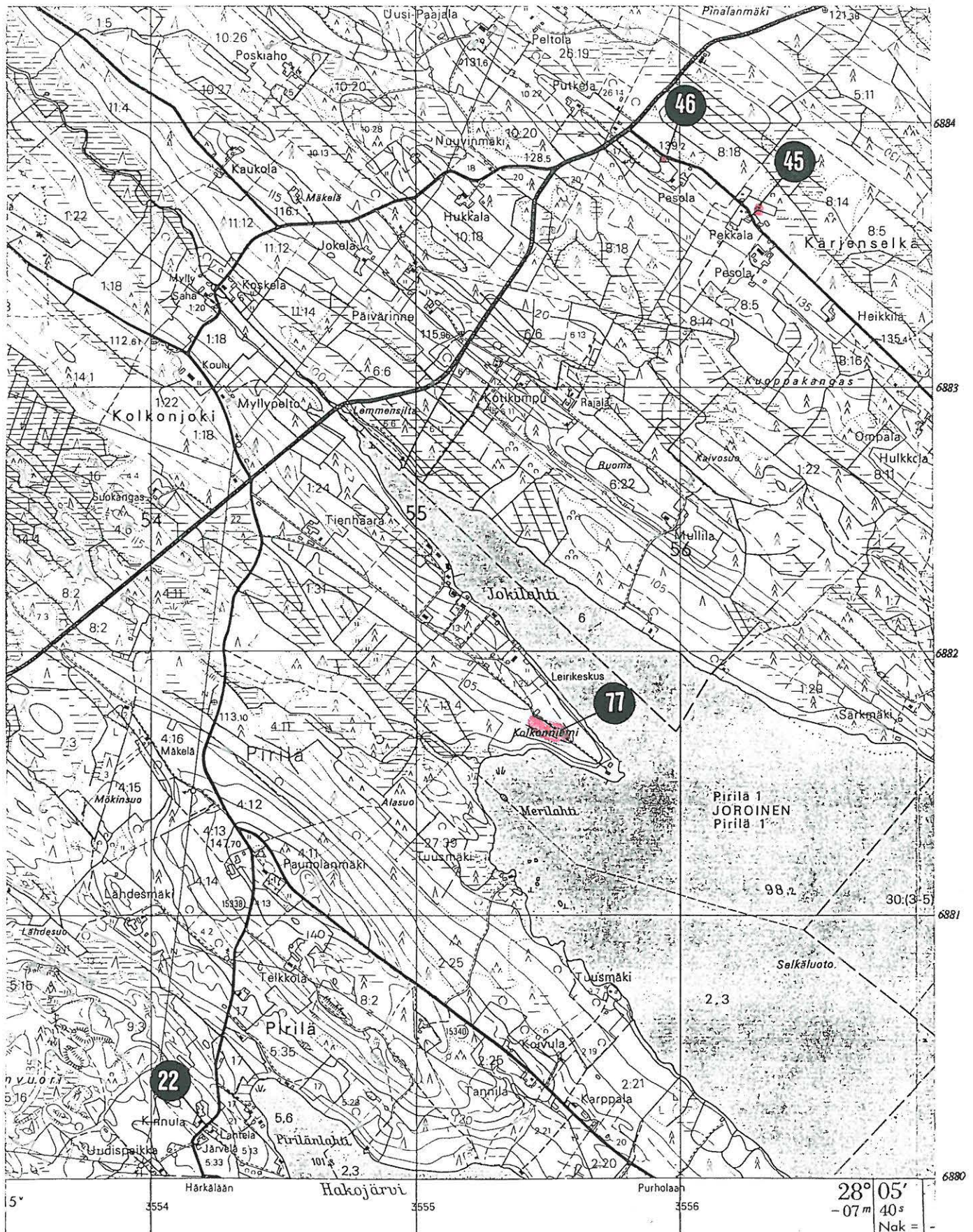
Pk 3233 06 KOLKONTAIPALE, 1989

RANTASALMI 22, Pirilä, Lahtela
 RANTASALMI 45, Kolkontaipale, Pekkala
 RANTASALMI 46, Kolkontaipale, Pesola
 RANTASALMI 77, Pirilä, Kolkonniemi

ajoittamaton hajalöytöpaikka (hiomakiviä)
 rautakautinen uhrikivi
 rautakautinen uhrikivi
 kivikautinen asuinpaikka

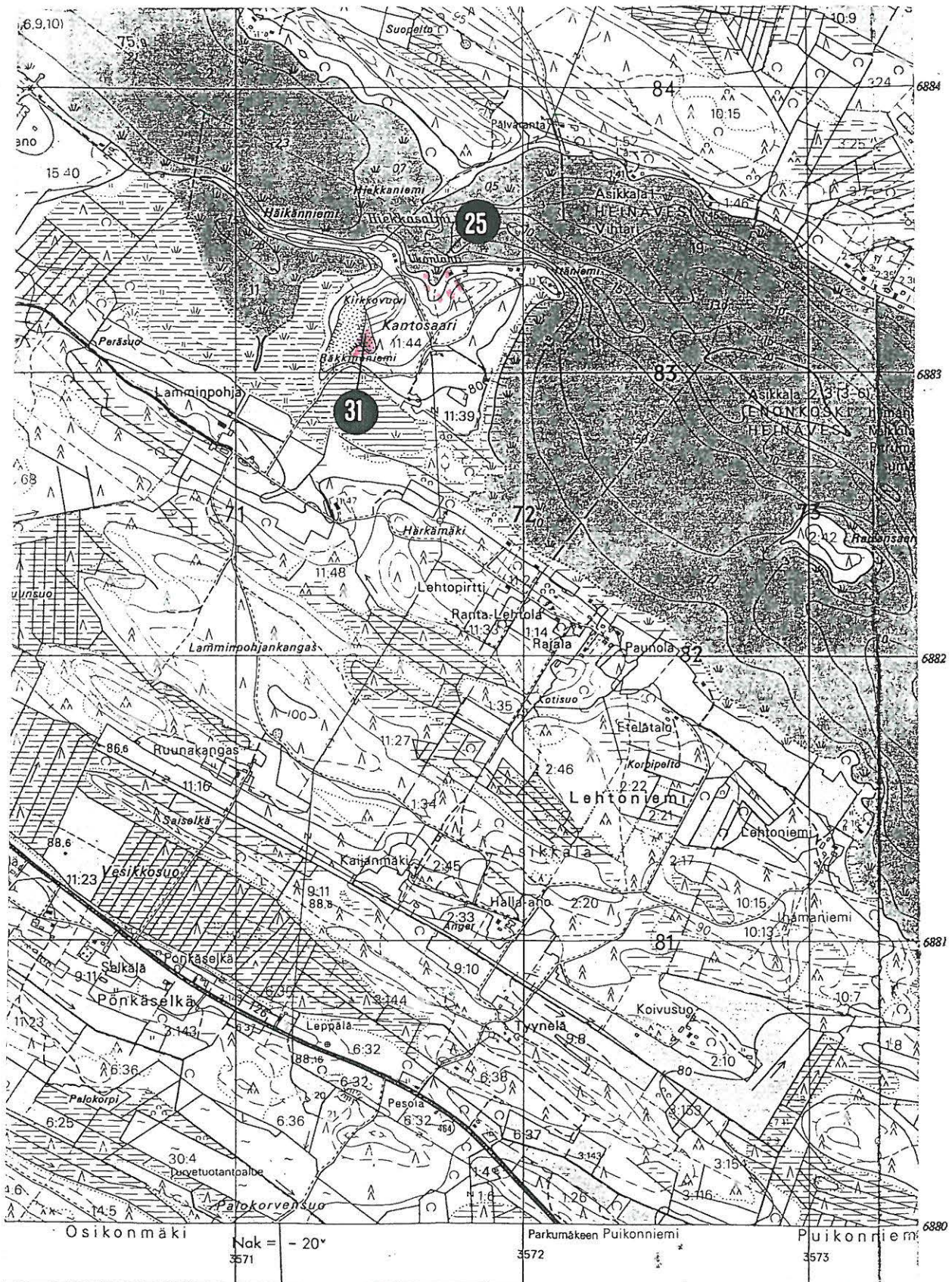
Pk 3233 06 KOLKONTAIPALE. 1989

RANTASALMI 25, Rantasalo, Ukonlahti
 RANTASALMI 31, Rantasalo, Räkkineniemi

kivikautinen hajalöytöpaikka (reikäkirves)
 kivikautinen asuinpaikka

Pk 3233 12 LEISNIEMI, 1989

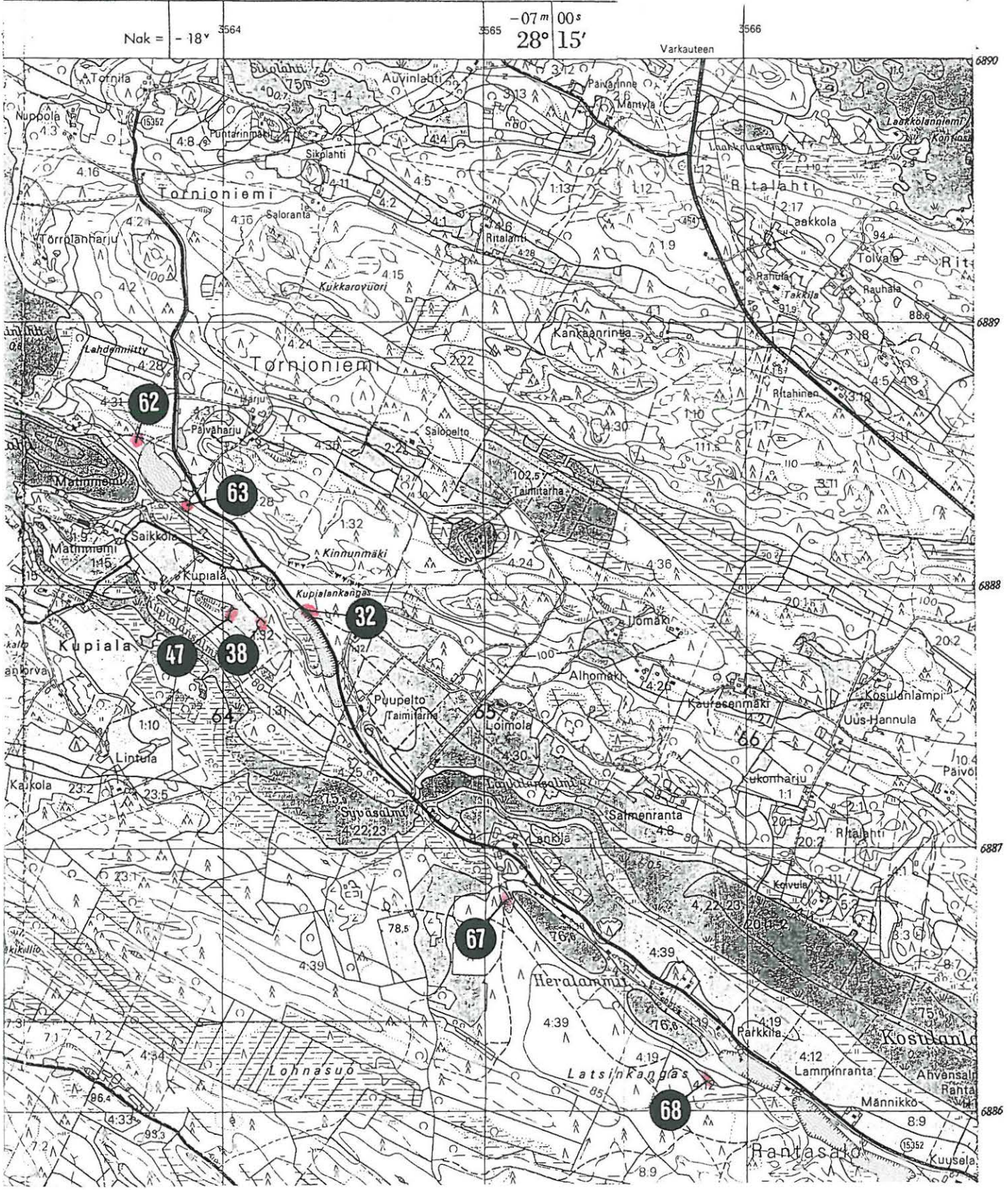

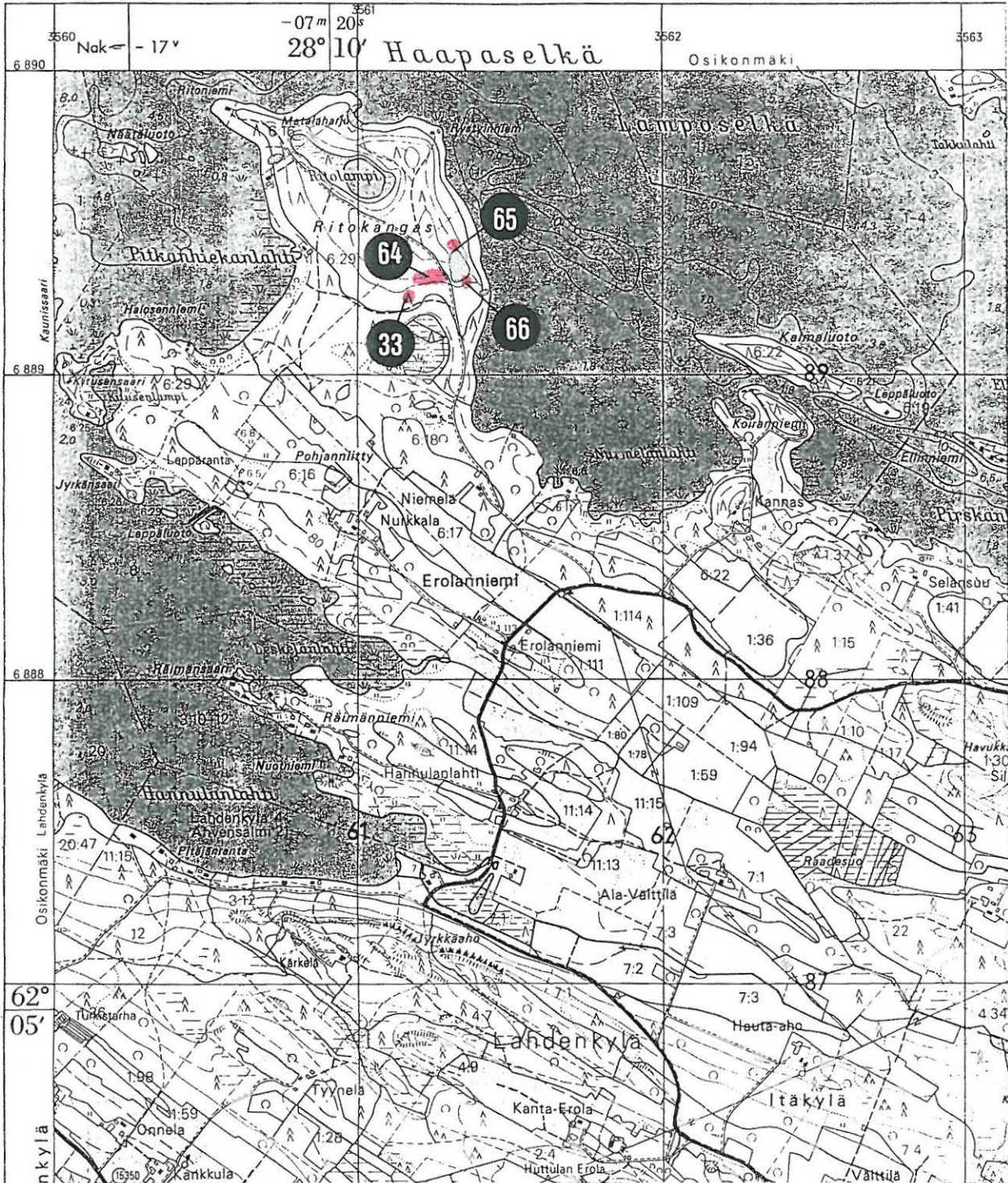
RANTASALMI 32, Tornioniemi, Kupialankangas	kivikautinen asuinpaikka
RANTASALMI 38, Tornioniemi, Kupiala A	kivikautinen asuinpaikka
RANTASALMI 47, Tornioniemi, Kupiala B	kivikautinen asuinpaikka
RANTASALMI 62, Tornioniemi, Pirskanlahti A	kivikautinen asuinpaikka
RANTASALMI 63, Tornioniemi, Pirskanlahti B	kivikautinen asuinpaikka
RANTASALMI 67, Rantasalo, Heralampi	kivikautinen asuinpaikka
RANTASALMI 68, Rantasalo, Latsinkangas	ajottamaton liesi

Pk 3233 09 RANTASALMI, 1989

RANTASALMI 33, Lahdenkylä, Ritokangas D	kivikautinen asuinpaikka
RANTASALMI 64, Lahdenkylä, Ritokangas A	kivikautinen asuinpaikka
RANTASALMI 65, Lahdenkylä, Ritokangas B	kivikautinen asuinpaikka
RANTASALMI 66, Lahdenkylä, Ritokangas C	kivikautinen asuinpaikka

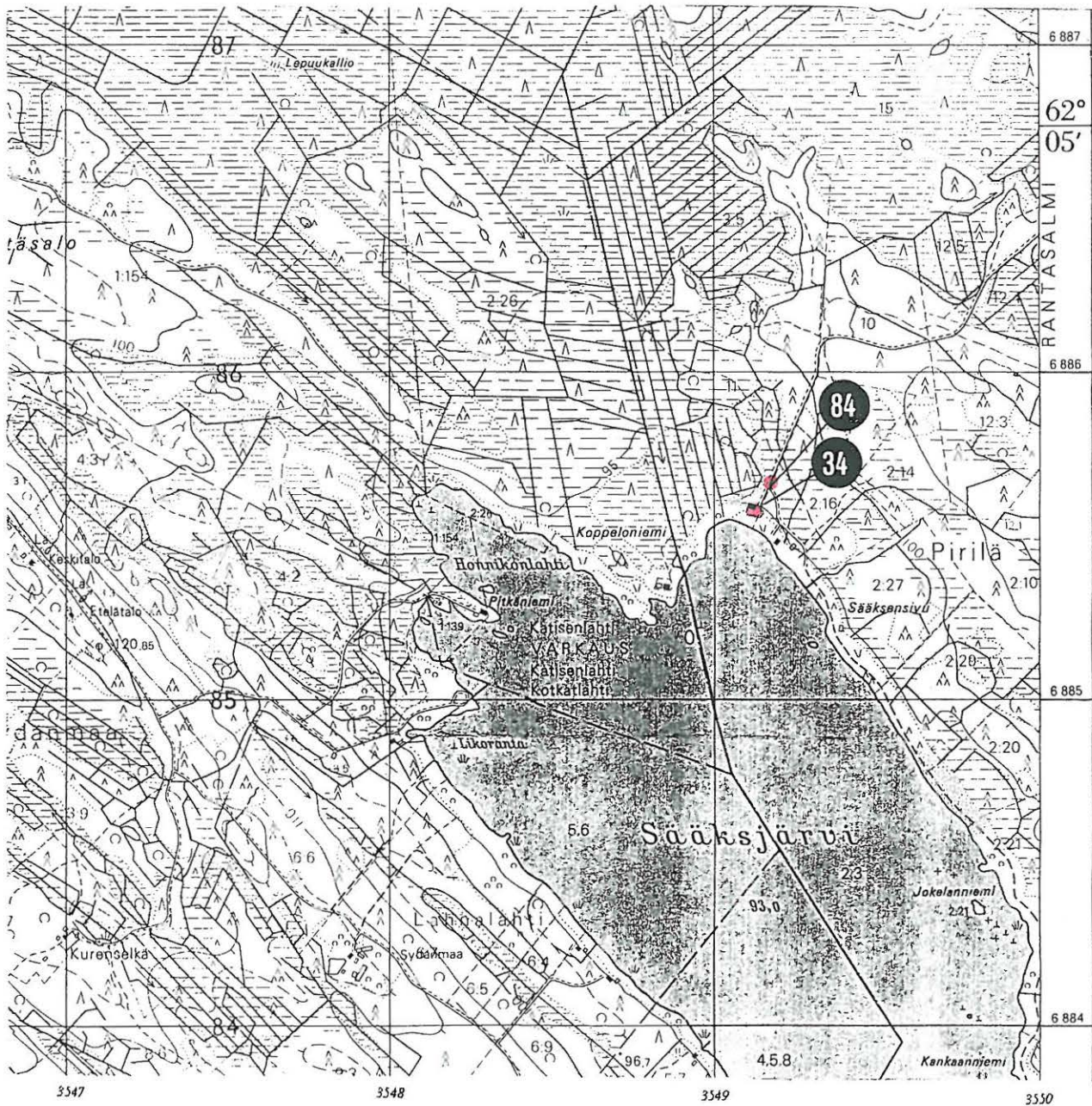
Pk 3233 09 RANTASALMI, 1989

RANTASALMI 34, Pirilä, Sääksensivu a
RANTASALMI 84, Pirilä, Sääksensivu b

kivikautinen asuinpaikka
ajoittamaton raudanvalmistuspaikka

Pk 3233 03 LAHNALAHTI, 1989

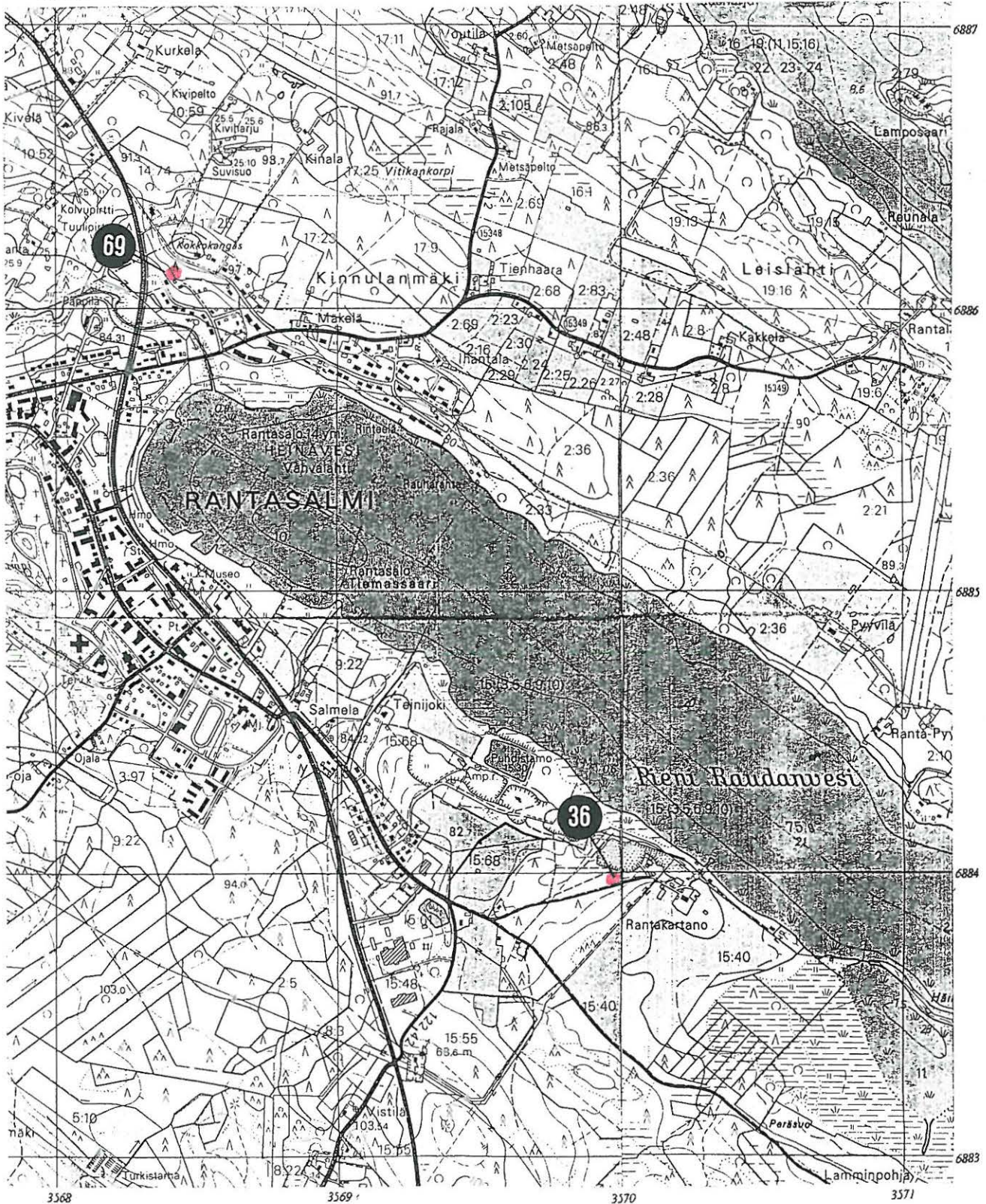

RANTASALMI 36, Rantasalo, Rantakartano
RANTASALMI 69, Kirkonkylä, Kokkokangas

kivikautinen asuinpaikka
kivikautinen hajalöytöpaikka (kvartsi-iskos)

Pk 3233 09 RANTASALMI, 1989

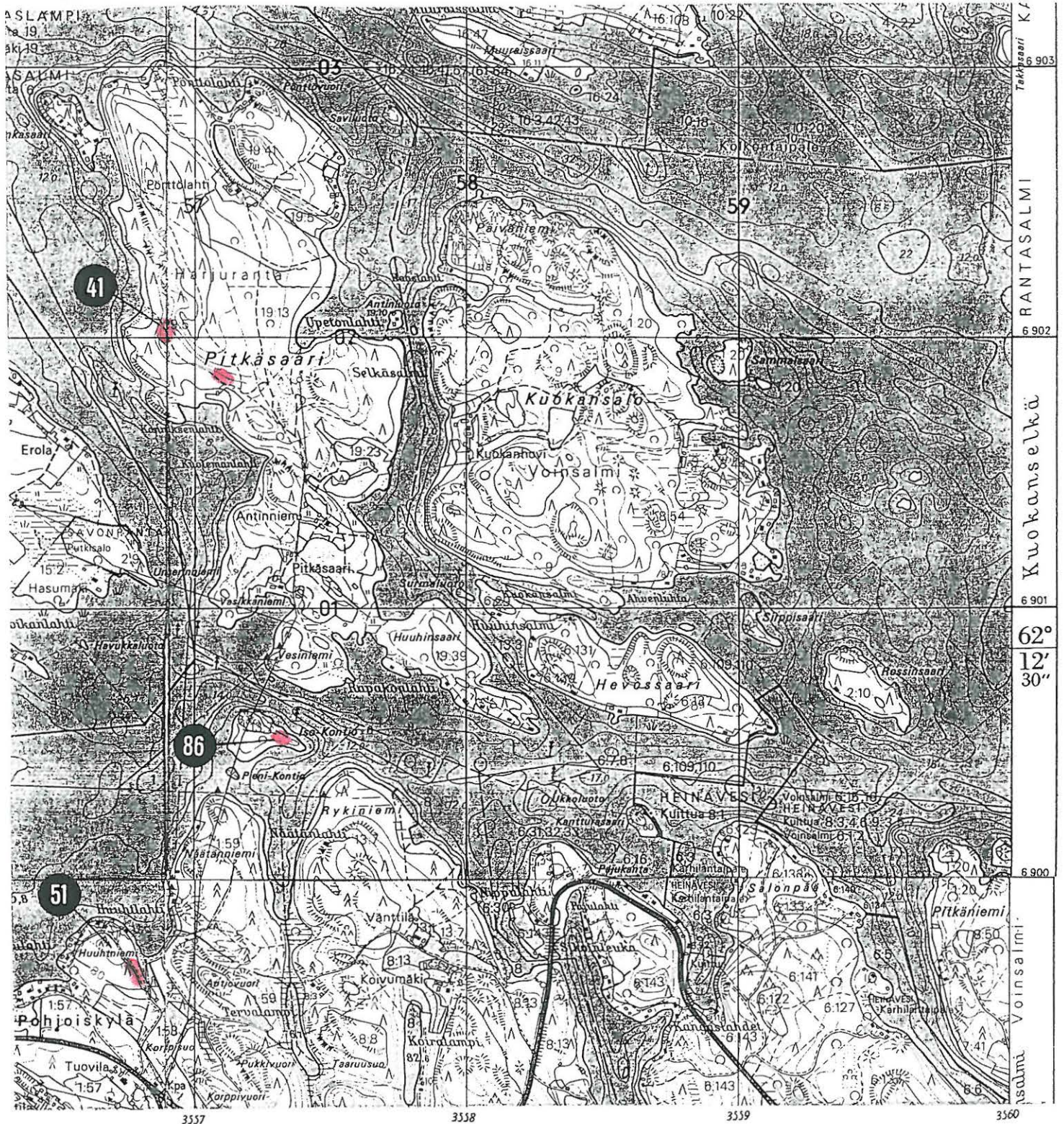
3233 12 LEISNIEMI, 1989

RANTASALMI 41, Harjuranta, Pitkäsaari
 RANTASALMI 51, Tiemassaari, Huuhetniemi
 RANTASALMI 86, Tiemassaari, Iso-Kontio

ajoittamattomia pyyntikuoppia
 ajoittamattomia pyyntikuoppia
 ajoittamattomia pyyntikuoppia

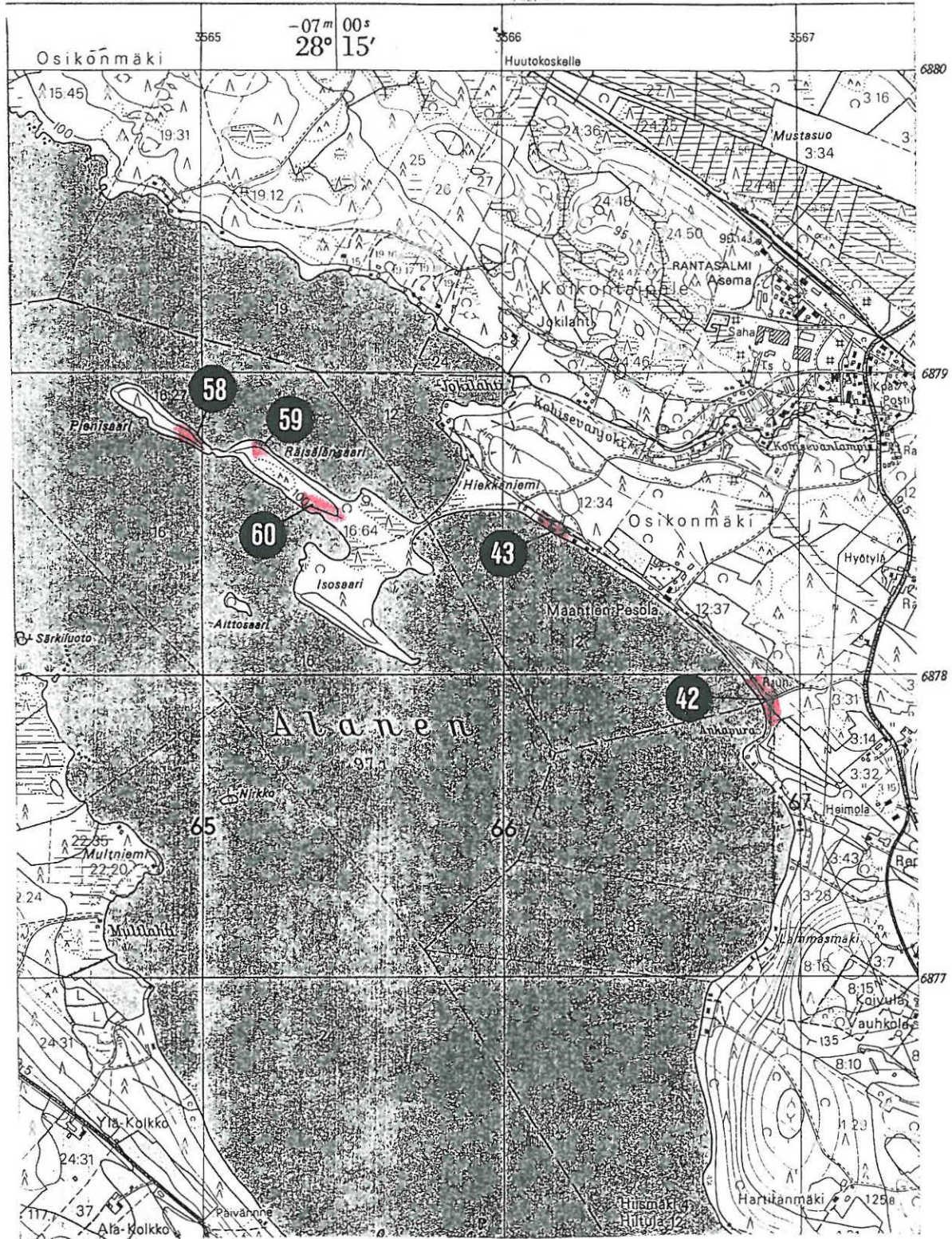
Pk 3234 05 HARJURANTA, 1989

Pk 3234 04 TIEMASSAARI, 1989

RANTASALMI 42, Hiismäki, Ankapura	kivikautinen asuinpaikka
RANTASALMI 43, Osikonmäki, Hiekkaniemi	kivikautinen asuinpaikka
RANTASALMI 58, Kolkontaipale, Pienisaari	kivikautinen asuinpaikka
RANTASALMI 59, Kolkontaipale, Räisälänsaari A	kivikautinen hajalöytöpaikka (kvartsi-iskoksia)
RANTASALMI 60, Kolkontaipale, Räisälänsaari B	kivikautinen hajalöytöpaikka (kvartsi-iskoksia)

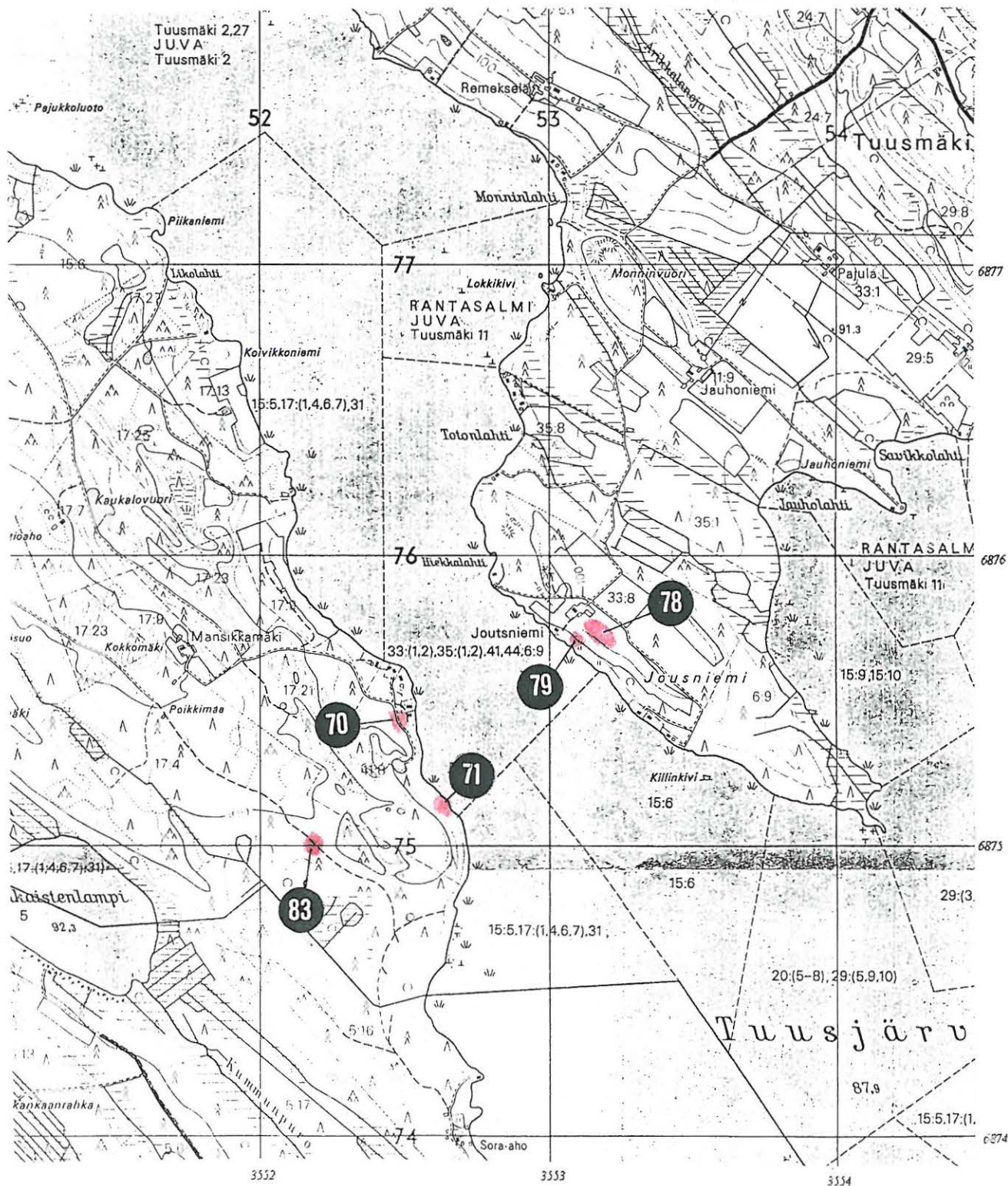
Pk 3233 08 HIISMÄKI, 1989

RANTASALMI 70, Tuusmäki, Kokkomäki A
 RANTASALMI 71, Tuusmäki, Kokkomäki B
 RANTASALMI 78, Tuusmäki, Joutsniemi a
 RANTASALMI 79, Tuusmäki, Joutsniemi b
 RANTASALMI 83, Tuusmäki, Poikkimaa

kivikautinen asuinpaikka
 kivikautinen asuinpaikka
 kivikautinen asuinpaikka
 ajoittamaton raudanvalmistuspaikka
 ajoittamaton raudanvalmistuspaikka

Pk 3233 05 TUUSMÄKI, 1989

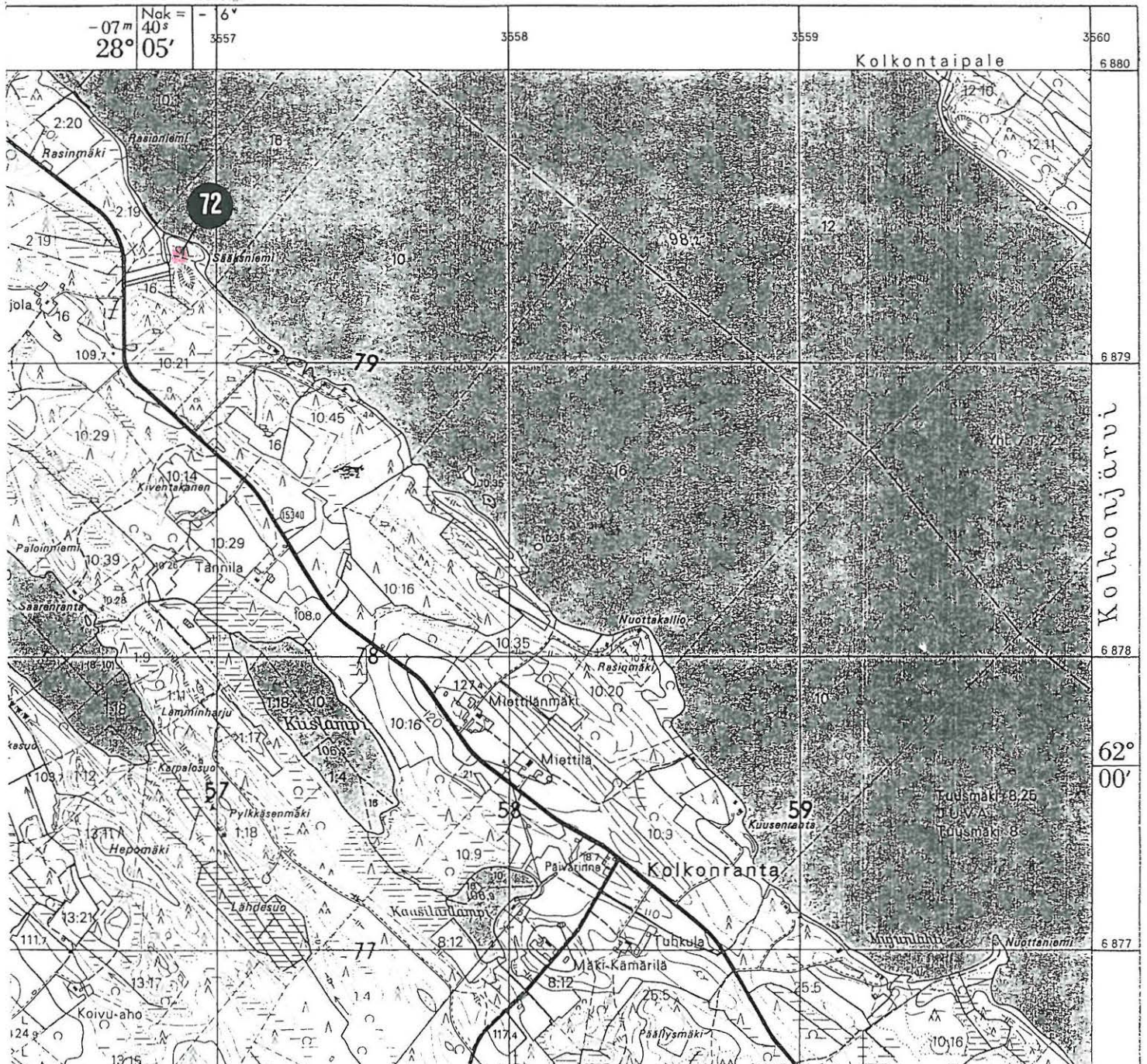

RANTASALMI 72, Tuusmäki, Sääksniemi

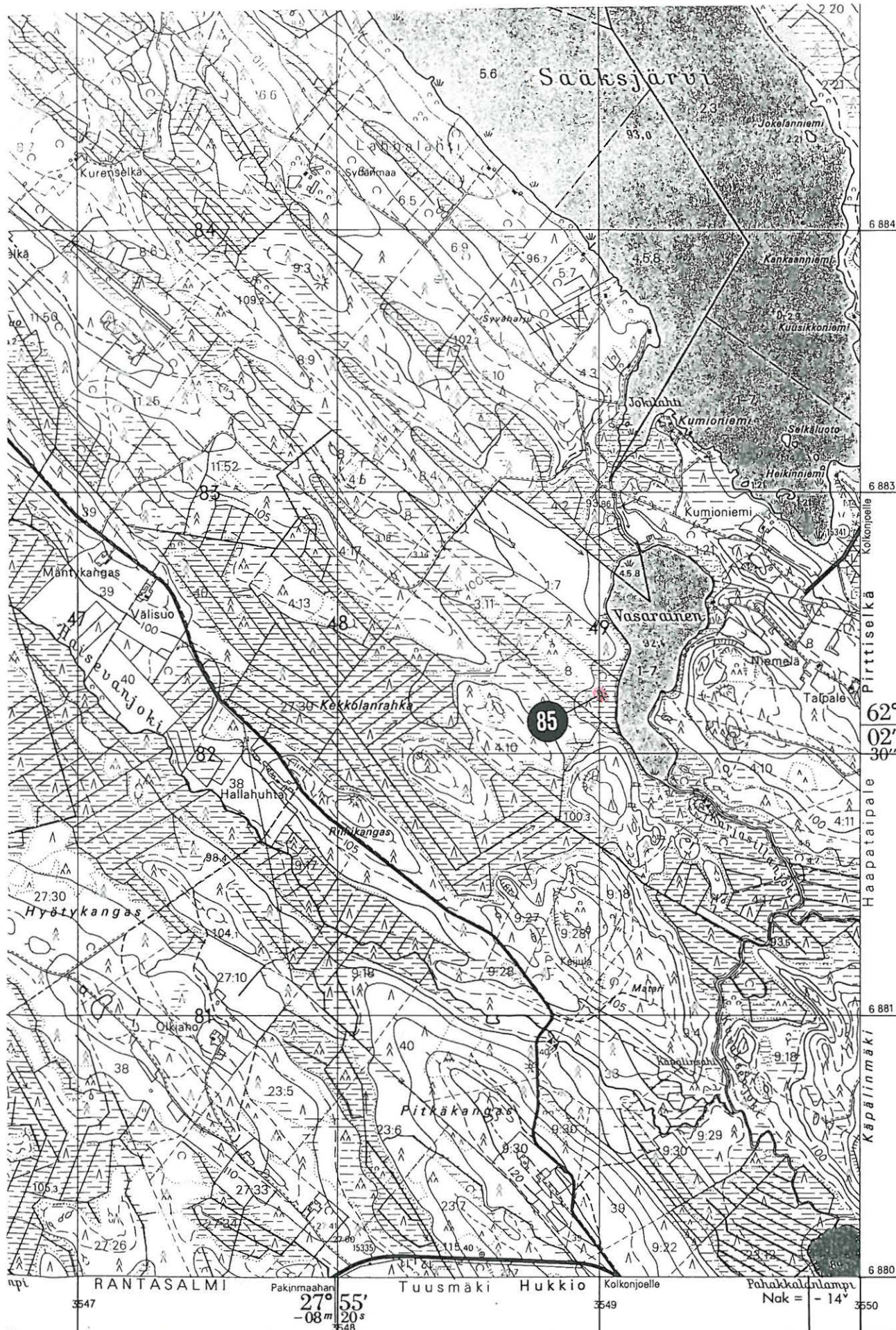
ajoittamaton liesi

Pk 3233 05 TUUSMÄKI, 1989

RANTASALMI 85. Haapataipale, Vasaraisenlampi ajoittamaton raudanvalmistuspaikka

Pk 3233 03 LAHNALAHTI. 1989

6 884

6 883

Kokkonjoelle

Pirttiselkä

62° 02' 30"

Haapataipale

6 881

Kapalinmäki

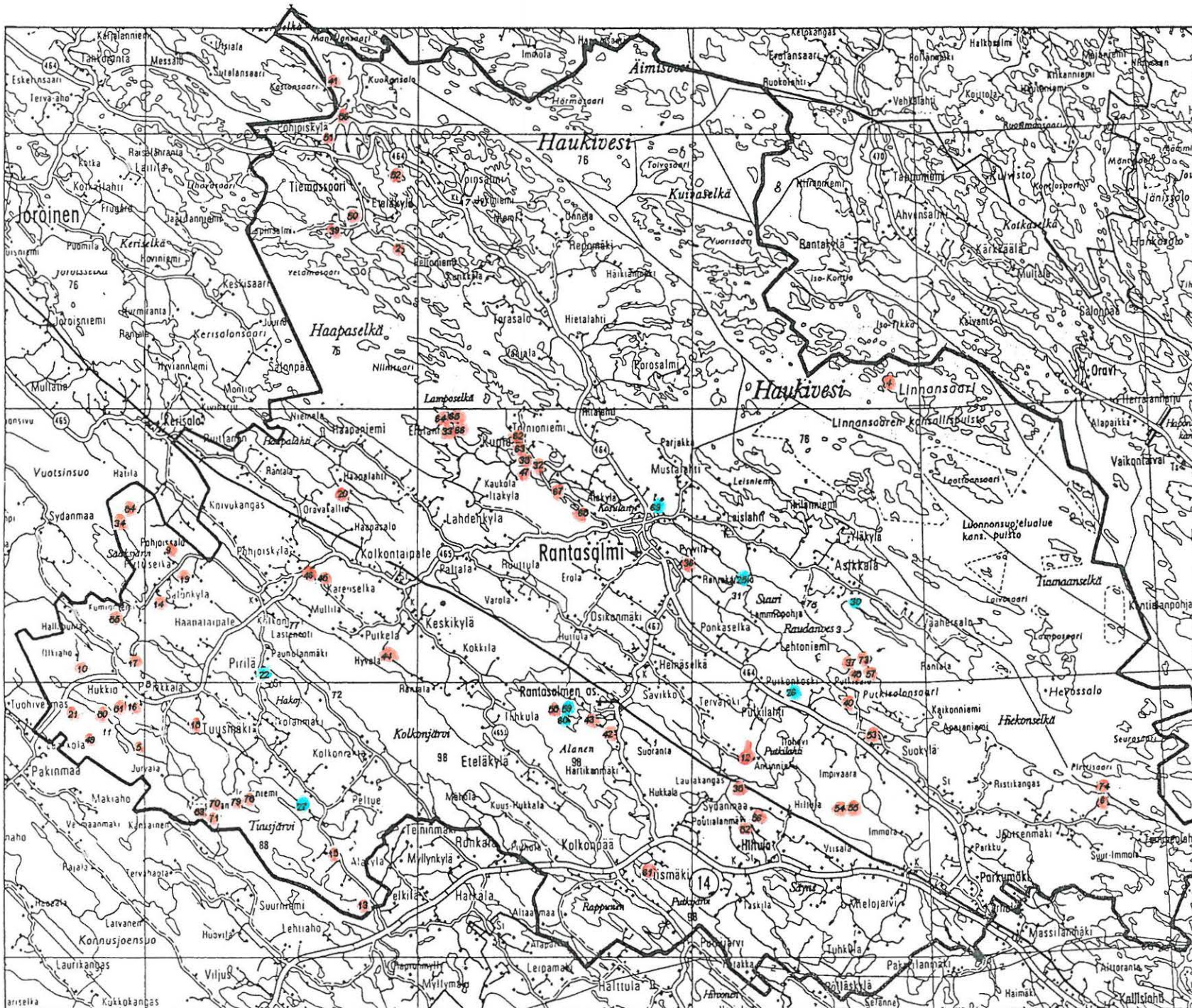
6 880

npt RANTASALMI Pakinmaahan 27° 55' -08m 20s 347

Tuusmäki Hukkio 349

Kokkonjoelle

Pahakkalälampi Nak = -14° 350

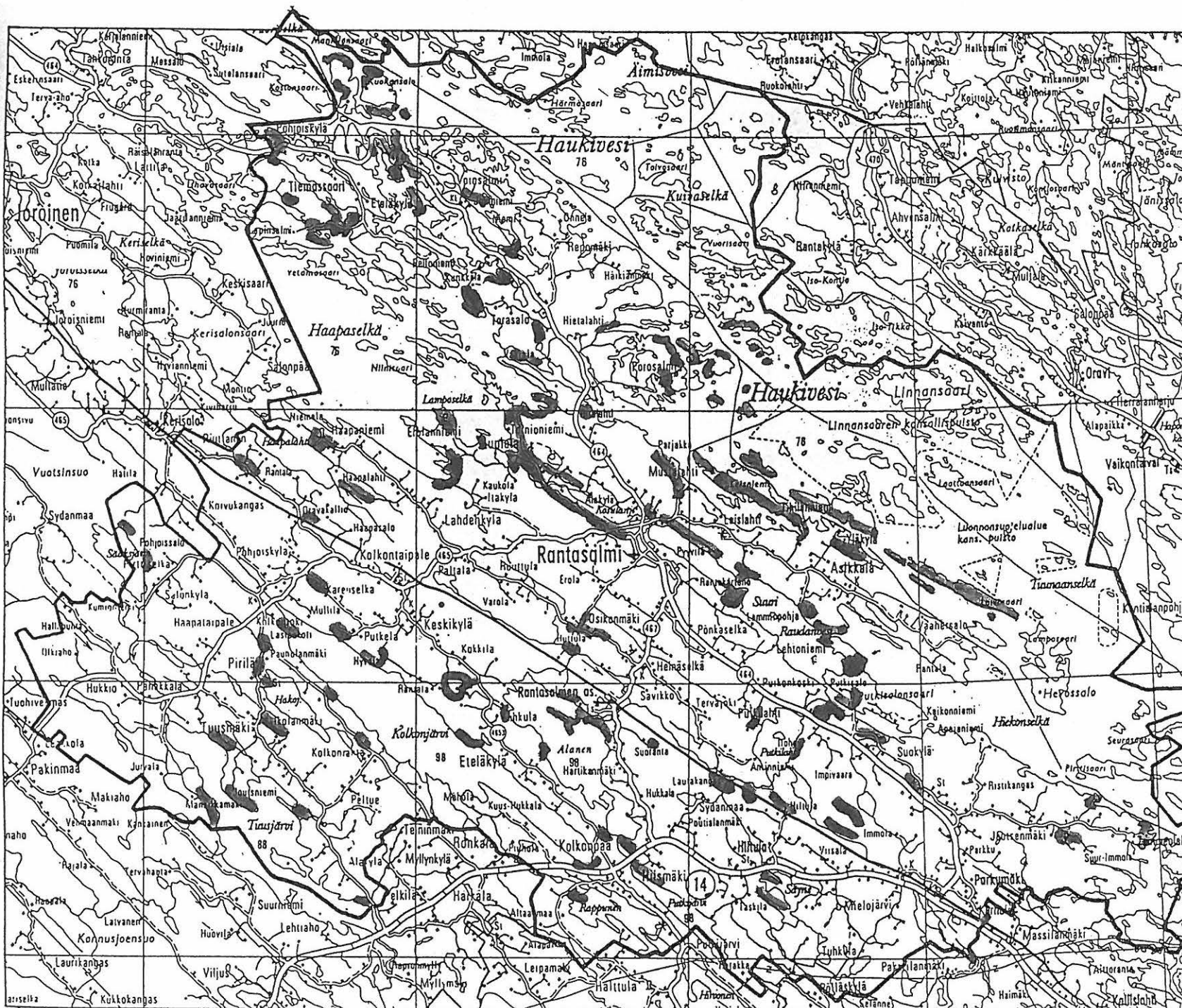
RANTASALMI

Yleiskartta 1:200 000

Inventointikohteet

- kiinteä muinaisjäännös
- hajalöytöpaikka

liite II

RANTASALMI

Yleiskartta 1:200 000

Vuoden 1993
inventoinnissa
läpikäydyt alueet

liite III

RANTASALMEN MUINAISJÄÄNNÖSKOhteet VUODEN 1993 LOPUSSA

n:o	kylä	nimi	mjt	ajo	kartta	x	y	z	z2	kl
1	Hiismäki	Suoranta	asu	kiv	323308	687776	356848	90	95	1
2	Tiemassaari	Pölkkyinniemi	pyy	ajo	323404	689585	355930	80	85	2
3	Asikkala	Ketveleenlahti	röy	var	323312	688175	357540	80	85	3
4	Vaahersalo	Linnansaari	lin	ajo	323410	689088	357696	110	0	4
5	Tuusmäki	Kirjasteharju	rau	ajo	323302	687735	354975	97	0	5
6	Joutsenmäki	Nuotniemi	asu	kiv	421102	687532	342754	80	85	6
7	Voinsalmi	Rantala	asu	kiv	323407	689746	356168	85	87	7
8	Tuusmäki	Pahakkalanlampi	rau	ajo	323305	687988	355005	95	0	5
9	Kolkontaipale	Pohjoissalo	rau	ajo	323306	688464	355093	115	0	8
10	Tuusmäki	Onnela b	rau	ajo	323303	688025	354781	110	0	9
11	Tuusmäki	Tallikangas	rau	ajo	323302	687817	354864	98	0	9
12	Osikonmäki	Peltola	rau	ajo	323311	687702	357183	80	0	10
13	Tuusmäki	Hytinniemi	rau	ajo	323305	687178	355823	90	0	11
14	Haapataipale	Remesaho	rau	ajo	323306	688292	355045	98	0	8
15	Tuusmäki	Onnela a	rau	ajo	323305	687367	355691	98	0	12
16	Tuusmäki	Suopelto	rau	ajo	323302	687898	354947	95	0	5
17	Tuusmäki	Kuvaksenjoki	rau	ajo	323303	688056	354953	93	0	5
18	Tuusmäki	Kiviniemi	rau	ajo	323305	687823	355190	95	0	5
19	Haapataipale	Pirttiselkä	rau	ajo	323306	688372	355136	115	0	8
20	Haapaniemi	Karjesilta	rau	ajo	323306	688672	355731	78	0	13
21	Tuusmäki	Varpassuo	rau	his	323302	687867	354706	105	0	9
22	Pirilä	Lahtela	haj	ajo	323306	688018	355424	110	0	14
23	Paikantamatta	Paikantamatta	haj	kiv	0	0	0	0	0	0
25	Rantasalo	Ukonlahti	haj	kiv	323312	688335	357165	76	0	15
26	Puikonniemi	Päivölä	haj	kiv	323311	687922	357328	79	80	10
27	Tuusmäki	Hytinlahti	haj	kiv	323305	687500	355586	88	90	12
28	?	Leskinen	haj	kiv	0	0	0	0	0	0
30	Asikkala	Päivärinne	haj	kiv	323312	688283	357571	77	80	16
31	Rantasalo	Räkkiniemi	asu	kiv	323312	688308	357146	84	89	15
32	Tornioniemi	Kupialankangas	asu	var	323309	688791	356431	86	87	17
33	Lahdenkylä	Ritokangas d	asu	kiv	323309	688927	356120	81	83	18
34	Pirilä	Sääksensivu	asu	kiv	323303	688558	354911	95	0	19
35	Hiismäki	Lautakangas	asu	kiv	323311	687641	357100	82	88	10
36	Rantasalo	Rantakartano	asu	kiv	323309	688398	356998	88	0	20
37	Putkisalo	Peltuenlahti a	asu	kiv	323312	688053	357577	86	88	3
38	Tornioniemi	Kupiala a	asu	kiv	323309	688788	356412	83	85	17
39	Tiemassaari	Ruokoharju	pyy	ajo	323404	689670	355668	85	90	2
40	Putkisalo	Käsinieniemi	pyy	ajo	323311	687914	357562	82	83	3
41	Harjuranta	Pitkäsaari	pyy	ajo	323405	690206	355688	85	90	21
42	Hiismäki	Ankapura	asu	kiv	323308	687790	356690	100	102	22
43	Osikonmäki	Hiekkaniemi	asu	kiv	323308	687848	356620	100	102	22
44	Kolkontaipale	Hyvölä	kup	rau	323306	688087	355881	132	0	23
45	Kolkontaipale	Pekkala	kup	rau	323306	688368	355629	137	0	14

n:o	kylä	nimi	mjt	ajo	kartta	x	y	z	z2	kl
46	Kolkontaipale	Pesola	kup	rau	323306	688387	355594	139	0	14
47	Tornioniemi	Kupiala b	asu	kiv	323309	688789	356402	83	85	17
48	Putkisalo	Peltuenlahti b	asu	kiv	323312	688037	357593	87	89	3
49	Tuusmäki	Lakeanrahka	rau	ajo	323302	687760	354758	102	0	9
50	Tiemassaari	Pikonniemi	röy	var	323404	689704	355747	95	98	2
51	Tiemassaari	Huuhtniemi	pyy	ajo	323404	689965	355678	80	84	21
52	Tiemassaari	Kuolemanniemi	asu	kiv	323404	689846	355907	82	85	2
53	Putkisalo	Märänne	asu	kiv	323311	687802	357645	82	85	3
54	Hiltula	Erolankangas A	asu	kiv	323311	687527	357561	88	91	24
55	Hiltula	Erolankangas B	pyy	ajo	323311	687526	357580	88	93	24
56	Hiltula	Singonmaa	lie	ajo	323311	687464	357271	89	92	25
57	Putkisalo	Putkisalo	pyy	ajo	323312	688016	357612	83	87	3
58	Kolkontaipale	Pienisaari	asu	kiv	323308	687878	356496	98	101	22
59	Kolkontaipale	Räisälänsaari A	haj	kiv	323308	687874	356519	98	102	22
60	Kolkontaipale	Räisälänsaari B	haj	kiv	323308	687856	356538	98	102	22
61	Hiismäki	Myymäki	asu	kiv	323308	687261	356853	99	103	26
62	Tornioniemi	Pirkanlahti A	asu	kiv	323309	688854	356364	87	89	17
63	Tornioniemi	Pirkanlahti B	asu	kiv	323309	688830	356384	87	89	17
64	Lahdenkylä	Ritokangas A	asu	kiv	323309	688932	356122	87	89	18
65	Lahdenkylä	Ritokangas B	asu	kiv	323309	688941	356132	87	88	18
66	Lahdenkylä	Ritokangas C	asu	kiv	323309	688931	356135	85	87	18
67	Rantasalo	Heralampi	asu	kiv	323309	688679	356508	80	83	17
68	Rantasalo	Latsinkangas	lie	ajo	323309	688612	356585	83	86	17
69	Kirkonkylä	Kokkokangas	haj	kiv	323309	688614	356838	85	90	20
70	Tuusmäki	Kokkomäki A	asu	kiv	323305	687544	355246	91	93	27
71	Tuusmäki	Kokkomäki B	asu	kiv	323305	687512	355262	90	93	27
72	Tuusmäki	Sääksniemi	lie	ajo	323305	687937	355688	102	104	28
73	Putkisalo	Peltuenlahti c	asu	kiv	323312	688057	357586	83	86	3
74	Joutsenmäki	Nuotniemi B	pyy	ajo	421102	687536	342762	81	85	6
75	Asikkala	Rantasalmi-Cente	asu	kiv	323312	688270	357409	80	83	16
76	Paikantamatta	Paikantamatta	haj	kiv	0	0	0	0	0	0
77	Pirilä	Kolkonniemi	asu	kiv	323306	688169	355549	100	103	14
78	Tuusmäki	Joutsniemi a	asu	kiv	323305	687574	355316	90	97	27
79	Tuusmäki	Joutsniemi b	rau	ajo	323305	687572	355309	90	92	27
80	Tuusmäki	Varpasharju	rau	ajo	323302	687871	354852	96	97	9
81	Tuusmäki	Erola	rau	ajo	323302	687890	354902	100	0	9
82	Hiltula	Myllyjoki	rau	ajo	323311	687434	357208	95	97	25
83	Tuusmäki	Poikkimaa	rau	ajo	323305	687500	355220	95	100	27
84	Pirilä	Sääksensivu b	rau	ajo	323303	688586	354923	98	99	19
85	Haapataipale	Vasaraisenlampi	rau	ajo	323303	688223	354900	95		29
86	Tiemassaari	Iso-Kontio	pyy	ajo	323405	690052	355736	79		21

mjt = muinaisjäännöstyyppi: asu = asuinpaikka, haj = hajalöytöpaikka, lie = liesi,
lin = (mahdollinen) linnavuori, pyy = pyyntikuoppakohde, rau = raudanvalmistuspaikka,
röy = röykkiö, kl = karttaliitteen nro
ajo = ajoitus: ajo = ajoittamaton, his = historiallisen ajan, kiv = kivikautinen,
rau = rautakautinen, var = varhaismetallikautinen (= pronssikausi, rautakauden alku)

RANTASALMI

Lyhyt löytöluettelo:

MUSEO	PÄÄN:O	ALAN:O	LAJI	LAJI2	MÄÄRÄ	INRO
KuMus	0	0	KIVITALTTA		1	28
SLNm	272	0	RAUTAKUONAA		0	5
KM-ka	2007	b	REENJALAS		1	76
KM	748	1	KOURUTALTTA		1	23
KM	748	2	KIVIKIRVES		1	23
KM	1771	0	PALLONUIJA		1	23
KM	2115	9	KOURUTALTTA		1	24
KM	3025	0	REIKÄKIRVES		1	25
KM	4139	0	KOURUTALTTA		1	23
KM	15018	0	KAKSOISKOURUTALTTA		1	26
KM	17048	0	SAVIASTIANPALOJA	KAMPAKERAMI IKKAA	40	1
KM	17594	0	KIVIESINE	KORVAKENUIJA	1	27
KM	17620	0	KIVITALTTA	POIKKITERÄINEN	0	1
KM	17620	0	KVARTSI-ISKOKSIA		0	1
KM	17620	0	SAVIASTIANPALOJA		0	1
KM	18013	0	KVARTSI-ISKOKSIA		2	1
KM	18013	0	SAVIASTIANPALOJA		2	1
KM	19328	0	KVARTSI-ISKOKSIA		0	1
KM	22679	0	KVARTSI-ISKOKSIA		0	1
KM	22679	0	SAVIASTIANPALOJA		0	1
KM	23469	0	KIVIESINE	KATKELMA	1	30
KM	23936	0	HIOMAKIVIÄ		2	22
KM	25192	0	SAVIASTIANPALOJA	ASBESTIKERAMI IKKAA	0	1
KM	26786	1	SAVIASTIANPALOJA		8	6
KM	26786	2	KVARTSI-ISKOKSIA		3	6
KM	28021	0	SAVIASTIANPALOJA		7	6
KM	28022	1	SAVIASTIANPALOJA		51	31
MK	28022	2	SAVIASTIANPALOJA		1	31
KM	28022	3	SAVIASTIANPALOJA		9	31
KM	28022	4	SAVIASTIANPALOJA	REIKÄSEK. KA III ?	37	31
KM	28022	5	SAVIASTIANPALOJA		3	31
KM	28022	6	SAVIASTIANPALOJA		1	31
KM	28022	7	KVARTSIESINE	KAAVIN	1	31
KM	28022	8	KVARTSI-ISKOKSIA		23	31
KM	28022	9	PII-ISKOKSIA		2	31
KM	28022	10	PALANUTTA LUUTA		16	31
KM	28023	1	SAVIASTIANPALOJA	REUNAPALA	3	32
KM	28023	2	SAVIASTIANPALOJA		21	32
KM	28023	3	SAVIASTIANPALOJA	REUNAPALA	1	32
KM	28023	4	SAVIASTIANPALOJA	TEKSTIILIKER. REUNAP	5	32
KM	28023	5	SAVIASTIANPALOJA	TEKST.KER. REUNAPALA	2	32

LIITE V:2

KM	28023	6 PALANUTTA SAVEA			1	32
KM	28023	7 KIVIESINEEN KATKEL	REIKÄKIVI ?		1	32
KM	28023	8 KIVEN KAPPALE	ASBESTIN SIVUKIVEÄ ?		1	32
KM	28024	0 KVARTSI-ISKOKSIA			4	33
KM	28025	1 KVARTSI-ISKOKSIA			1	34
KM	28025	2 KVARTSI-ISKOKSIA			2	34
KM	28025	3 KVARTSI-ISKOKSIA			1	34
KM	28025	4 HAMPAAN KATKELMA			1	34
Km	28026	1 SAVIASTIANPALOJA	Ka II ?		8	35
KM	28026	2 SAVIASTIANPALOJA			12	35
KM	28026	3 SAVIASTIANPALOJA			4	35
KM	28026	4 SAVIASTIANPALOJA	TEKST.KER.?		40	35
KM	28026	5 SAVIASTIANPALOJA			5	35
KM	28026	6 PIIESINE	TERÄ		1	35
KM	28026	7 PII-ISKOKSIA			1	35
KM	28026	8 KVARTSI-ISKOKSIA			5	35
KM	28026	9 KVARTSI-ISKOKSIA			3	35
KM	28026	10 KVARTSI-ISKOKSIA			1	35
KM	28026	11 KVARTSI-ISKOKSIA			5	35
KM	28026	12 SAVIASTIANPALOJA	REUNAPALA		1	35
KM	28026	13 SAVIASTIANPALOJA	REUNAPALA		1	35
KM	28026	14 SAVIASTIANPALOJA			1	35
KM	28026	15 KVARTSI-ISKOKSIA			2	35
KM	28026	16 KVARTSI-ISKOKSIA			1	35
KM	28027	1 SAVIASTIANPALOJA	KA II (?)		2	36
KM	28027	2 KVARTSI-ISKOKSIA			1	36
KM	28028	1 PALANUTTA LUUTA			4	37
KM	28028	2 KVARTSI-ISKOKSIA			3	37
KM	28028	3 KVARTSI-ISKOKSIA			2	37
KM	28028	4 KVARTSI-ISKOKSIA			1	37
KM	28029	1 PALANUTTA LUUTA			12	38
KM	28029	2 KVARTSI-ISKOKSIA			3	38
KM	28030	1 SAVIASTIANPALOJA			2	42
KM	28030	2 PALANUTTA LUUTA			6	42
KM	28030	3 SAVIASTIANPALOJA			1	42
KM	28030	4 KVARTSI-ISKOKSIA			3	42
KM	28030	5 KVARTSI-ISKOKSIA			2	42
KM	28030	6 PALANUTTA LUUTA			64	42
KM	28030	7 SAVIASTIANPALOJA	REUNAPALA		1	42
KM	28030	8 SAVIASTIANPALOJA			1	42
KM	28030	9 PALANUTTA LUUTA			3	42
KM	28031	1 KVARTSIESINE	KAAVIN		1	43
KM	28031	2 KVARTSIESINE	KAAVIN		1	43
KM	28031	3 KVARTSI-ISKOKSIA			7	43
KM	28031	4 PALANUTTA LUUTA			8	43
KM	28031	5 KVARTSI-ISKOKSIA			1	43
KM	28031	6 KVARTSI-ISKOKSIA			3	43

LIITE V:3

KM	28032	1	SAVIASTIANPALOJA	EPÄVARMA		1	47
KM	28032	2	KVARTSI-ISKOKSIA			12	47
KM	28032	3	KIVILAJI-ISKOS	MYÖS HIOTTUA PINTAA		1	47
KM	28032	4	PII-ISKOKSIA			1	47
KM	28032	5	RAUTAKUONAA			1	47
KM	28033	1	SAVIASTIANPALOJA	Ka II:2		1	48
KM	28033	2	PALANUTTA LUUTA			4	48
KM	28034	0	PALANUTTA LUUTA			1	50
KM	28035	0	KVARTSI-ISKOKSIA			7	52
KM	28036	0	PALANUTTA LUUTA			5	53
KM	28037	1	SAVIASTIANPALOJA			3	54
KM	28037	2	KVARTSI-ISKOKSIA			1	54
KM	28038	1	KVARTSI-ISKOKSIA			6	58
KM	28038	2	PALANUTTA LUUTA			47	58
KM	28039	0	KVARTSI-ISKOKSIA			3	59
KM	28040	1	KVARTSIESINE	KAAVIN		1	60
KM	28040	2	KVARTSI-ISKOKSIA			12	60
KM	28041	1	SAVIASTIANPALOJA	ASBESTISEKOITTEISIA		1	61
KM	28041	2	KVARTSI-ISKOKSIA			18	61
KM	28041	3	PALANUTTA LUUTA			64	61
KM	28042	1	SAVIASTIANPALOJA			1	62
KM	28042	2	KIVIESINE	KATKELMA		1	62
KM	28042	3	KVARTSI-ISKOKSIA			17	62
KM	28042	4	PALANUTTA LUUTA			21	62
KM	28043	1	KIVIESINE	TALTTAMAINEN		1	63
KM	28043	2	KVARTSI-ISKOKSIA			5	63
KM	28043	3	PALANUTTA LUUTA			31	63
KM	28044	1	KVARTSI-ISKOKSIA			7	64
KM	28044	2	PALANUTTA LUUTA			2	64
KM	28045	0	SAVIASTIANPALOJA			1	65
KM	28046	1	KVARTSIESINE	KAAVIN		1	66
KM	28046	2	KVARTSIESINE	ISKUKIVI		1	66
KM	28047	0	KVARTSI-ISKOKSIA			4	67
KM	28048	1	KVARTSI-ISKOKSIA			10	70
KM	28048	2	KVARTSI-ISKOKSIA			1	70
KM	28048	3	PALANUTTA LUUTA			81	70
KM	28049	1	KVARTSI-ISKOKSIA			3	71
KM	28049	2	PALANUTTA LUUTA			13	71
KM	28049	3	KVARTSI-ISKOKSIA			1	71
KM	28050	1	KVARTSIESINE	TERÄ		1	73
KM	28050	2	KVARTSI-ISKOKSIA			5	73
KM	28051	1	PIIESINE	KAAVIN		1	75
KM	28051	2	PII-ISKOKSIA			2	75
KM	28051	3	KVARTSI-ISKOKSIA			3	75

RANTASALMI

LÖYTÖLAJILUETTELO (1993)

LAJI	MUS	PÄÄN:O	ALAN:O	MÄÄRÄ	INNO	KYLÄ	NIMI
HAMPAAN KATKELMA	KM	28025:	4,	1 kpl,[34]		Pirilä	Sääksensivu.
HIOMAKIVIÄ	KM	23936:	0,	2 kpl,[22]		Pirilä	Lahtela.
KAKSOISKOURUTALTTA	KM	15018:	0,	1 kpl,[26]		Puikonniemi	Päivölä.
KIVEN KAPPALE	KM	28023:	8,	1 kpl,[32]		Tornioniemi	Kupialankangas.
KIVIESINE	KM	17594:	0,	1 kpl,[27]		Tuusmäki	Hytinlahti.
	KM	23469:	0,	1 kpl,[30]		Asikkala	Päivärinne.
	KM	28043:	1,	1 kpl,[63]		Tornioniemi	Pirskanlahti B.
	KM	28042:	2,	1 kpl,[62]		Tornioniemi	Pirskanlahti A.
KIVIESINEEN KATKELMA	KM	28023:	7,	1 kpl,[32]		Tornioniemi	Kupialankangas.
KIVIKIRVES	KM	748:	2,	1 kpl,[23]			Paikantamatta
KIVILAJI-ISKOS	KM	28032:	3,	1 kpl,[47]		Tornioniemi	Kupiala b.
KIVITALTTA	KM	17620:	0,	0 kpl, [1]		Hiismäki	Suoranta.
	KuMus	0:	0,	1 kpl,[28]		?	Leskinen.
KOURUTALTTA	KM	748:	1,	1 kpl,[23]			Paikantamatta
	KM	2115:	9,	1 kpl,[24]		Kangaslampi	Hevonlahti.
	KM	4139:	0,	1 kpl,[23]			Paikantamatta
KVARTSI-ISKORSIA	KM	17620:	0,	0 kpl, [1]		Hiismäki	Suoranta.
	KM	18013:	0,	2 kpl, [1]		Hiismäki	Suoranta.
	KM	19328:	0,	0 kpl, [1]		Hiismäki	Suoranta.
	KM	22679:	0,	0 kpl, [1]		Hiismäki	Suoranta.
	KM	26786:	2,	3 kpl, [6]		Joutsenmäki	Nuotniemi.
	KM	28027:	2,	1 kpl,[36]		Rantasalo	Rantakartano.
	KM	28025:	1,	1 kpl,[34]		Pirilä	Sääksensivu.
	KM	28025:	2,	2 kpl,[34]		Pirilä	Sääksensivu.
	KM	28025:	3,	1 kpl,[34]		Pirilä	Sääksensivu.
	KM	28022:	8,	23 kpl,[31]		Rantasalo	Rätkineniemi.
	KM	28028:	2,	3 kpl,[37]		Putkisalo	Peltuenlahti a.
	KM	28028:	3,	2 kpl,[37]		Putkisalo	Peltuenlahti a.
	KM	28028:	4,	1 kpl,[37]		Putkisalo	Peltuenlahti a.
	KM	28029:	2,	3 kpl,[38]		Tornioniemi	Kupiala a.
	KM	28032:	2,	12 kpl,[47]		Tornioniemi	Kupiala b.
	KM	28026:	8,	5 kpl,[35]		Hiismäki	Lautakangas.
	KM	28026:	9,	3 kpl,[35]		Hiismäki	Lautakangas.
	KM	28026:	10,	1 kpl,[35]		Hiismäki	Lautakangas.
	KM	28026:	11,	5 kpl,[35]		Hiismäki	Lautakangas.
	KM	28049:	1,	3 kpl,[71]		Tuusmäki	Kokkomäki B.
	KM	28049:	3,	1 kpl,[71]		Tuusmäki	Kokkomäki B.

liite VI:2

KM 28048: 1, 10 kpl,[70] Tuusmäki Kokkomäki A.
 KM 28048: 2, 1 kpl,[70] Tuusmäki Kokkomäki A.
 KM 28043: 2, 5 kpl,[63] Tornioniemi Pirskanlahti B.
 KM 28042: 3, 17 kpl,[62] Tornioniemi Pirskanlahti A.
 KM 28041: 2, 18 kpl,[61] Hiismäki Myyrmäki.
 KM 28040: 2, 12 kpl,[60] Kolkontaipale Räisälänsaari B.
 KM 28039: 0, 3 kpl,[59] Kolkontaipale Räisälänsaari A.
 KM 28038: 1, 6 kpl,[58] Kolkontaipale Pienisaari.
 KM 28024: 0, 4 kpl,[33] Lahdenkylä Ritokangas d.
 KM 28030: 4, 3 kpl,[42] Hiismäki Ankapura.
 KM 28030: 5, 2 kpl,[42] Hiismäki Ankapura.
 KM 28031: 3, 7 kpl,[43] Osikonmäki Hiekkaniemi.
 KM 28031: 5, 1 kpl,[43] Osikonmäki Hiekkaniemi.
 KM 28031: 6, 3 kpl,[43] Osikonmäki Hiekkaniemi.
 KM 28035: 0, 7 kpl,[52] Tiemassaari Kuolemanniemi.
 KM 28037: 2, 1 kpl,[54] Hiltula Erolankangas A.
 KM 28044: 1, 7 kpl,[64] Lahdenkylä Ritokangas A.
 KM 28047: 0, 4 kpl,[67] Rantasalo Heralampi.
 KM 28026: 15, 2 kpl,[35] Hiismäki Lautakangas.
 KM 28026: 16, 1 kpl,[35] Hiismäki Lautakangas.
 KM 28050: 2, 5 kpl,[73] Putkisalo Peltuenlahti c.
 KM 28051: 3, 3 kpl,[75] Asikkala Rantasalmi-Center.
 KM 28022: 7, 1 kpl,[31] Rantasalo Räkkineniemi.
 KM 28046: 1, 1 kpl,[66] Lahdenkylä Ritokangas C.
 KM 28046: 2, 1 kpl,[66] Lahdenkylä Ritokangas C.
 KM 28040: 1, 1 kpl,[60] Kolkontaipale Räisälänsaari B.
 KM 28031: 1, 1 kpl,[43] Osikonmäki Hiekkaniemi.
 KM 28031: 2, 1 kpl,[43] Osikonmäki Hiekkaniemi.
 KM 28050: 1, 1 kpl,[73] Putkisalo Peltuenlahti c.
 KM 28022: 10, 16 kpl,[31] Rantasalo Räkkineniemi.
 KM 28028: 1, 4 kpl,[37] Putkisalo Peltuenlahti a.
 KM 28029: 1, 12 kpl,[38] Tornioniemi Kupiala a.
 KM 28049: 2, 13 kpl,[71] Tuusmäki Kokkomäki B.
 KM 28048: 3, 81 kpl,[70] Tuusmäki Kokkomäki A.
 KM 28043: 3, 31 kpl,[63] Tornioniemi Pirskanlahti B.
 KM 28042: 4, 21 kpl,[62] Tornioniemi Pirskanlahti A.
 KM 28041: 3, 64 kpl,[61] Hiismäki Myyrmäki.
 KM 28038: 2, 47 kpl,[58] Kolkontaipale Pienisaari.
 KM 28033: 2, 4 kpl,[48] Putkisalo Peltuenlahti b.
 KM 28030: 2, 6 kpl,[42] Hiismäki Ankapura.
 KM 28030: 6, 64 kpl,[42] Hiismäki Ankapura.
 KM 28030: 9, 3 kpl,[42] Hiismäki Ankapura.

KVARTSIESINE

PALANUTTA LUUTA

	KM 28031:	4,	8 kpl,[43]	Osikonmäki Hiekkaniemi.
	KM 28034:	0,	1 kpl,[50]	Tiemassaari Pikonniemi.
	KM 28036:	0,	5 kpl,[53]	Putkisalo Märänne.
	KM 28044:	2,	2 kpl,[64]	Lahdenkylä Ritokangas A.
PALANUTTA SAVEA	KM 28023:	6,	1 kpl,[32]	Tornioniemi Kupialankangas.
PALLONUIJA	KM 1771:	0,	1 kpl,[23]	Paikantamatta.
PII-ISKOKSIA	KM 28022:	9,	2 kpl,[31]	Rantasalo Räkkineniemi.
	KM 28032:	4,	1 kpl,[47]	Tornioniemi Kupiala b.
	KM 28026:	7,	1 kpl,[35]	Hiismäki Lautakangas.
	KM 28051:	2,	2 kpl,[75]	Asikkala Rantasalmi-Center.
PIIESINE	KM 28026:	6,	1 kpl,[35]	Hiismäki Lautakangas.
	KM 28051:	1,	1 kpl,[75]	Asikkala Rantasalmi-Center.
RAUTAKUONAA	SLNm 272:	0,	0 kpl, [5]	Tuusmäki Kirjastenhärju.
	KM 28032:	5,	1 kpl,[47]	Tornioniemi Kupiala b.
REENJALAS	KM-ka 2007:b,		1 kpl,[76]	Paikantamatta.
REIKÄKIRVES	KM 3025:	0,	1 kpl,[25]	Rantasalo Ukonlahti.
SAVIASIANPALOJA	KM 28027:	1,	2 kpl,[36]	Rantasalo Rantakartano.
	KM 17048:	0,	40 kpl, [1]	Hiismäki Suoranta.
	KM 17620:	0,	0 kpl, [1]	Hiismäki Suoranta.
	KM 18013:	0,	2 kpl, [1]	Hiismäki Suoranta.
	KM 22679:	0,	0 kpl, [1]	Hiismäki Suoranta.
	KM 25192:	0,	0 kpl, [1]	Hiismäki Suoranta.
	KM 26786:	1,	8 kpl, [6]	Joutsenmäki Nuotniemi.
	KM 28022:	1,	51 kpl,[31]	Rantasalo Räkkineniemi.
	KM 28022:	2,	1 kpl,[31]	Rantasalo Räkkineniemi.
	KM 28022:	3,	9 kpl,[31]	Rantasalo Räkkineniemi.
	KM 28022:	4,	37 kpl,[31]	Rantasalo Räkkineniemi.
	KM 28023:	1,	3 kpl,[32]	Tornioniemi Kupialankangas.
	KM 28023:	3,	1 kpl,[32]	Tornioniemi Kupialankangas.
	KM 28023:	4,	5 kpl,[32]	Tornioniemi Kupialankangas.
	KM 28022:	5,	3 kpl,[31]	Rantasalo Räkkineniemi.
	KM 28022:	6,	1 kpl,[31]	Rantasalo Räkkineniemi.
	KM 28033:	1,	1 kpl,[48]	Putkisalo Peltuenlahti b.
	KM 28026:	1,	8 kpl,[35]	Hiismäki Lautakangas.
	KM 28026:	2,	12 kpl,[35]	Hiismäki Lautakangas.
	KM 28026:	3,	4 kpl,[35]	Hiismäki Lautakangas.
	KM 28026:	4,	40 kpl,[35]	Hiismäki Lautakangas.
	KM 28026:	5,	5 kpl,[35]	Hiismäki Lautakangas.
	KM 28042:	1,	1 kpl,[62]	Tornioniemi Pirskanlahti A.
	KM 28041:	1,	1 kpl,[61]	Hiismäki Myyrmäki.
	KM 28021:	0,	7 kpl, [6]	Joutsenmäki Nuotniemi.
	KM 28023:	2,	21 kpl,[32]	Tornioniemi Kupialankangas.

liite VI:4

KM 28023: 5, 2 kpl,[32] Tornioniemi Kupialankangas.
KM 28030: 1, 2 kpl,[42] Hiismäki Ankapura.
KM 28030: 3, 1 kpl,[42] Hiismäki Ankapura.
KM 28030: 7, 1 kpl,[42] Hiismäki Ankapura.
KM 28030: 8, 1 kpl,[42] Hiismäki Ankapura.
KM 28032: 1, 1 kpl,[47] Tornioniemi Kupiala b.
KM 28037: 1, 3 kpl,[54] Hiltula Erolankangas A.
KM 28045: 0, 1 kpl,[65] Lahdenkylä Ritokangas B.
KM 28026: 12, 1 kpl,[35] Hiismäki Lautakangas.
KM 28026: 13, 1 kpl,[35] Hiismäki Lautakangas.
KM 28026: 14, 1 kpl,[35] Hiismäki Lautakangas.

RANTASALMEN MUINAISJÄÄNNÖSINVENTOINTI 1993

Valokuvaluettelo

Mustavalkokuvat

Savonlinnan maakuntamuseo valok. pään:o 968

1. Sikoinleuan kanavan rakennukseen liittyvä hakkaus kalliossa. (HIES kohde 4) N TN 22.7.1993
2. Yleiskuva Sikoinleuan hakkauskirjoituksista, maassa kivi, jossa myös hakkausta. Kuvassa Antti Bilund. NE TN 22.7.1993
3. Sikoinleuan kanavan rannassa olevan kiven hakkaus. N TN 22.7.1993
4. Haukiveden Pitkäsaaren Pönttövuoren metalliristi (HIES kohde 3) 28.7.1993 NE TN
5. Sama kauempaa. 28.7.1993 NE TN
6. Kolkontaipale, Hyvölä (44). Yleiskuva kuppikivestä. E TN 3.8.1993
7. Sama. NE TN 3.8.1993
Yksityiskohta lounaisosan kahdesta kupista, jotka liiduttu.
8. Sama. SE TN 3.8.1993
Yksityiskohta kiven luoteisosan kupista.
9. Kolkontaipale, Pekkala (45). Kuppikivi. SW TN 3.8.1993
Yleiskuva kuppikivestä tieltä.
10. Sama. SW TN 3.8.1993
Yleiskuva kuppikivestä.
11. Sama. W TN 3.8.1993
Yksityiskohta kiven kuudesta kupista (3 isompaa ja 3 pienempää)
12. Sama. TN SW 3.8.1993
Yleiskuva kuppikivestä.
13. Kolkontaipale, Pesola (46). Kuppikivi. TN 3.8.1993 SE
Yksityiskohta laen kolmesta kupista.
14. Sama. TN 3.8.1993 SE
Yksityiskohta soikeasta kuopasta, johon myöhemmin tehty porausreikä.
15. Sama. TN 3.8.1993 SW
Yleiskuva kuppikivestä kuvattuna pelloilta.
16. Rantasalo, Latsinkangas (68). Ajoittamaton liesi hiekkakuopan leikkauksessa. TS
17. Tornioniemi, Pirskanlahti A (62). Kivikautinen asumuspainanne. Etummaisen koekuopan äärellä vas. Jouni Tyrisevä, taaempana Antti Bilund ja Eija Puistomaa. Kuv. etelään. TS.
18. Sama. Vas. Jouni Tyrisevä, Antti Bilund, Eija Puistomaa. Kuv. pohjoiseen.
19. Putkisalo, Käsiniemi (40). Pyyntikuoppa. Eija Puistomaa kaivamassa koekuoppaa pyyntikuopan pohjalle. TS
20. Sama. Toisesta suunnasta. TS
21. Tiemassaari, Ruokoharju (39). Antti Bilund pyyntikuopan äärellä.
22. Tiemassaari, Pikonniemi (50). Röykkiö katajien, ruohon ja varpujen peitossa. Taustalla Pientä Tiemasjärveä. EP
23. Sama.
24. Sama. Eri suunnasta. Taustalla Teija Nurminen. EP
25. Sama.
26. Sama.
27. Sama. Timo Sepänmaa tekemässä muistiinpanoja.

Valokuvaluettelo

Diakuvat

Savonlinnan maakuntamuseo valok. n:o 969

1. Tiemassaari, Pitkälähti (HIES kohde 9). Ajoittamaton leiripaikka (?) Tunturivuoren lähellä. Suuren siirtolohkareen ympärillä on paksu nokikerros. TS
2. Tiemassaari, Huhuhtniemi (51). Teija Nurminen pyyntikuopassa.
3. Sama.
4. Sama.
5. Sama. Pienempiä pyyntikuoppia.
6. Tiemassaari, Vännttilä (HIES kohde 10). Remontoitavan päärakennuksen edessä vas. Teija Nurminen, Eija Puistomaa, Helena Järvisalo-Ruuskanen, Terho Ruuskanen ja Antti Bilund tarkastelemassa erikoista puuesinettä. TS
7. Terho Ruuskanen esittelee puuesinettä. TS
8. Sama. TS
9. Yksityiskohta puesineen päässä olevasta reiästä. TS
10. Terho Ruuskanen esittelee puuesinettä. TS
11. Parkumäki, Kivelä (HIES kohde 5). Historiallisen ajan esine (rautaa, messinkijuotokset; maalöytö) TS
12. Edellisen esineen löytöpaikka ilmeisesti jossain keskellä olevan saunan tienoilla.
13. Tuusmäki, Kokkomäki B (71). Asumuspainanne törmän päällä. Traktoriura kulkee törmän suuntaisena painanteen poikki. TS
14. Sama. Eri suunnasta. TS
15. Tuusmäki, Kokkomäki A (70). Kivikautinen asuinpaikka. Antti Bilund koekuopan äärellä. TS
16. Sama. Kvartsi-iskoksia löytyi tien pinnasta (oik.). TS
17. Tiemassaari, Kissanniemi. Maakumpu. (ks. liite)
18. Sama.
19. Porosalmi, Takkalahti (HIES kohde 6). Karsikko kalliossa.
20. Asikkala, Ketveleenlahti (3). Varhaismetallikautinen röykkiö. TS
21. Sama. Kuvassa Raija Ylönen. TS
22. Hiltula, Singonmaa (56). Ajoittamaton kuoppaliesi tien leikkauksessa. TS
23. Sama. Kuvassa Raija Ylönen. TS
24. Sama. Liesi leikkauksessa vasemmalla lapion kohdalla. Etualalla maanomistaja, kohteen ilmoittaja Taskinen, taustalla Raija Ylönen TS
25. Hiltula, Erolankangas A (54). Vas. Teija Nurminen ja oik. Raija Ylönen tutkimassa keramiikan löytöaluetta. TS

Kuvaajat:

TN: Teija Nurminen

EP: Eija Puistomaa

TS: Timo Sepänmaa

RANTASALMEN INVENTOINTI 1993
PINNAKKAKAISVEDOKSET MUSTAVALKKO-KUVISTA

SÄONLUNNAN MAARKUNTAUSSEOR VALOKUVA-ARKEISTO, PÄIVÄNÖ 968.

